

KATOLSKI MISIJNI

AS MISIONES CATOLICAS

ANUAR - FEBRUAR 1984 ENERO - FEBRERO

1-2

EL PAPA EN EL DIA MUNDIAL DE LAS MISIONES

Testimonio y enseñanzas del Apóstol de las Gentes

1. „Te doy gracias, Padre, Señor del cielo y tierra, porque has escondido estas cosas a los sabios y entendidos y las has revelado a la gente sencilla“ (Mt 11, 25).

Estas palabras pronunciadas por Cristo con sumo entusiasmo deseamos repetirlas hoy, día en que toda la Iglesia celebra la Jornada misional. Deseamos **“bendecir” al Padre por la revelación** de los misterios divinos, por el designio divino de la salvación del hombre y del mundo: “cosas que ha revelado a la gente sencilla”.

Deseamos **“bendecir” al Padre y darle gracias por la fe** con que la revelación y el designio divino de la salvación se injertan en el alma humana. Deseamos agradecer muy en especial el que para muchos la fe haya llegado a ser **conciencia de una misión y de una vocación** semejantes a la de los Apóstoles. De hecho ellos formaron la primera comunidad de “la gente sencilla a quien el Padre, Señor de cielo y tierra, reveló las cosas escondidas a los sabios y entendidos”.

Hoy visitamos la basílica romana de San Pablo Extramuros precisamente para celebrar en ella la liturgia eucarística de la **Jornada misional del Año de la Redención**. De todos los Apóstoles del Señor, fue Pablo de Tarso quien convirtió en misión universal la revelación recibida ante las murallas de Damasco, **la convirtió en una gran obra misionera** según escribe él mismo en la Carta a Timoteo: “Para anunciar íntegro el mensaje, de modo que lo oyeran todos los gentiles” (2 Tim 4, 17).

En esta obra misionera paulina está escrito con gran profundidad el **misterio de la redención**. Con su obra y escritos llegó a ser el primer artífice del programa misionero de la Iglesia. Al acercarnos a esa obra y escritos —las Cartas paulinas— descubrimos de modo nuevo cada vez la honda verdad de las palabras de Cristo cuando ordenó a los Apóstoles con la potencia de la cruz y resurrección: “Id y haced discípulos en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo” (Mt 28, 19).

La verdad y la fuerza del mandato mesiánico **nacen** de la profundidad del misterio de la redención. La obra misional de San Pablo lo atestigua con fuerza y con carácter fundamental e indefectible.

Y por esto precisamente nos reunimos en la basílica de San Pablo esta Jornada misionera del Jubileo del Año de la Redención.

2. “He combatido bien la batalla” (2 Tim 4, 7), nos ha dicho el mismo Pablo en la segunda lectura. ¿Cómo no descubrir en estas palabras un santo orgullo por haber cumplido el mandato misionero? Este aspecto “batallador” de la acción misionera se ha de entender bien, claro está; pero no hay duda de que debe formar parte esencial de la misma. Batalla espiritual obviamente, pero batalla siempre, en la cual es preciso luchar con habilidad y valentía, dispuestos al sacrificio, hasta conseguir victoria. ¿Que victoria? La liberación de las almas por la Sangre de Cristo.

(Continúa.)

zamujene ure...

Ko prelistavamo misijonsko zgodovino, nas upravičeno obide občutek žalosti. Še danes stojimo pred vso Azijo kakor nemočni. Izzveti so Filipini. V zgodovini pa so se nudile priložnosti, ki jih je Cerkev zamudila. Danes bi morda bila Japonska, Kitajska, Indija cvetoče krščanske dežele. Kaj bi to pomenilo za svet!

Toda to je zdaj zgodovina. A če historia docet – zgodovina uči, potem je vredno vedeti za te zamujene ure, da prav danes, ko morda ne moremo prav preceniti razlag, zakaj ti misijonski neuspehi preteklosti, ne storimo iste napake. Krivda bi bila toliko večja, ker je dostop toliko lažji. Če mislimo na dolgo potovanje Monte Corvina in na današnji letalski polet, ni primere. Če mislimo na kulturne oddaljenosti vseh teh dežel in današnjo možnost medsebojnega spoznavanja in izmenjavanja kulturnih vrednot, bi bila toliko bolj zadolžena Cerkev dvajsetega stoletja kot je bila Cerkev v osmem ali trinajstem ali sedemnajstem stoletju.

Ko se je Cerkev v devetnajstem stoletju misijonsko osvestila kljub prejšnjim izkušnjam ali prav zaradi prejšnjih razočaranj, ni bila na misijonsko delo pripravljena. Preveč se je vse delo povezala s kolonialno politiko. Ni treba prebirati najnovejših kritik. Jasno je povedal veliki misijonski klicar Pij XI.: „Nacionalizem je bil za misijonsko delo vedno zlo. Ne gremo predaleč, če rečemo, da je bil za misijonsko delo prokletstvo.“ In ne smemo biti začuden, da danes plačujemo davek za te napake.

Toda smo pred nevarnostjo, da napravimo nove napake. Najhujša bo pač ta, da skušamo ulti temu problemu. Vsak je tako zaposlen s svojimi skrbmi, da se zdi odveč misliti na to vesoljno skrb Cerkve. Janez Pavel II. je krepko zaposlen z vsemi skrbmi starih krščanskih dežel. A zato nič manj ni misijonski papež kot je bil Pij XI: Zamujena bo ura, če bo njegov ponovni klic izzvenel v prazno.

Moremo tudi danes opravičiti sebe ne le z delom „doma“, ampak tudi s tem, da so premnoge misijonske dežele misijonarjem nedostopne? Vedno je toliko odprtih dežel, da bi mogli iti tisoči gradit božje kraljestvo, kjer ga še ni. In kakor se je nekdanj odprla Japonska, Kitajska, Indija, tako leži pred nami predvsem afriški svet. Čez sto let bo taranje prepozno. Ura milosti za Afriko bije danes.

In če se nenadno odpre ta ali oni misijonski svet, bomo pripravljeni? Največja nevarnost je neka misijonska omedlevica. Kako smo veseli, če moremo sporočiti, da je šel v misijone ta ali oni duhovnik, ta ali oni laični misijonar! Očividno je to taka izjema, da moramo priti s to novico na dan kot z redko senzacijo. Biti pa bi moralo nekaj vsakdanjega.

V naslednjih številkah „Katoliških misijonov“ bomo opozorili na nekaj zgodovinskih ur, ki so šle mimo in so ostale zapisane le kot zgodovinska zanimivost. Ne v obtožbo preteklosti, ampak v opomin nam, ki se bližamo koncu drugega tisočletja krščanstva. Ni bridko, da moramo po dva tisoč letih stati pred dejstvom, da smo v manjšini in da s porastom človeške družine postajamo vedno manjši? In učenjaki nas prepričujejo, da pač tako mora biti, da moramo ostati vedno samo kvas, manjšinski kvas, čeprav je ta kvas „vesoljni zakrament“ za vse človeštvo.

Ali ni to le tolažba, morda celo opravičilo?

Franc Sodja

Čisto tiha božična prošnja

O, Jezušček v Marijinem naročju:
pri nas o Tebi komaj vemo kaj
in zdi se nam, da v zemljskem območju
je prav gotovo najti sreče raj
nekoč!

Čeprav si Dete v Maminem naročju,
si večno neizmerni Božji Sin.
Daj, nagni malce k našemu otočju
božičnih tirnic sonce globočin!

Nekoč,
ko bomo v pesek vesla odložili,
kako nam bo brez Tvojih lučk tesnó!
Prav tiho prosim Te, da se usmiliš –
otoki spe, zaviti v zim megló
za noč.

O. Vladimir Kos S.J.

Okvir za večbarvne slike naslovnih strani letošnjih „Katoliških misijonov“, kakor tudi glave stalnih objav, je zarisal arh. Vilko čekuta iz Toronta. Zomisel okvirne risbe je sam takole razložil: „Upodobil sem simbol krsta v imenu Troedinega Boga. Blagoslovljena krstna voda se izliva kot odrešenje, skrivnost božje ljubezni, ki se v nas preliva, da se pokaže čista podoba neskončne vrednote človeka (gib roke).

EKUMENIZEM NA MADAGASKARJU

JANKO SLABE, Matanga, Madagaskar

„...da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno...“ (Jan 17, 21). Delo za tako enotnost razumem pod besedo ekumenizem, da bi nekoč bile vse krščanske Cerkve eno v Kristusu. Začne se pri sodelovanju med posameznimi cerkvami in ne z nasilnim zedinjevanjem.

Nikdar nisem bil proti ekumenizmu, pač pa mi prav tako nikoli ni ugajalo umetno, skoraj bi rekel prisiljeno in ponarejeno sodelovanje. Tak vtis sem imel tudi o večini pastorjev, ki so tedaj delovali v Matangi.

Letos junija pa so razmere tako nanesle, da je ekumenizem krepko prišel do izraza.

V začetku meseca si je nekdo zmisлил (od kod ta ideja?!), da morajo vsi mladi v nedeljo žeti riž. Z zasluženim denarjem pa bodo najeli harmonikarja, da bodo naslednjo noč plesali. Oboje je bilo obvezno pod kaznijo. Vsa mladina mora vztrajati do jutra.

Katehist je to zvedel v soboto zvečer. Takoj je zbral katoliško mladino: „Opominjam vas, da je jutri nedelja, Gospodov dan. Drugič, na plesu se marsikaj dogaja. Dobro premislite, mladi ste še, predvsem ve, dekleta. Poleg tega so pred vami izpiti. Namesto da bi zvečer ponovili lekcijo in drugi dan spočiti pazili v šoli, greste na ples. Jaz ne bom mogel plačevati kazni, pač pa se pomenite z vašimi starši, kaj o tem mislijo!“

V nedeljo zjutraj sem tudi sam zvedel za to. Pomislil sem: „Raje danes opustim nedeljsko mašo, kot da bi obveznost nedeljskega dela in plesa prešli v navado.“ Takoj sem zbral nekaj vaških mož in jim stvar razložil, šele potem sem maševal.

Popoldne so se katoliški starši zbrali sami in sklenili, da zadevo rešijo v ponedeljek zjutraj skupaj s protestanti. Pobudniki plesa so medtem že odpovedali harmonikarja.

B o g u h v a l a ! Naslednji dan so kristjani z združenimi močmi dosegli, da je bilo prepovedano obvezno nedeljsko delo in obvezni ples.

Katehistu so ponudili srednjodobro državno službo. Sam je stvar razložil katoliškim možem in ženam: „Iz srca rad bi ostal katehist, saj sem odrasel skupaj s Cerkvijo. Še preden ste me zbrali za katehista, sem že sodeloval. Sami pa veste, da fizičnega dela zaradi šibkega zdravja ne zmorem. Samo zaradi tega sem pristal na državno službo. Povem vam pa še enkrat, da se mi srce trga, ko pomislim, da zapuščam delo, ki ga ljubim. Če pa ste vi v resnici pripravljeni dati pomoč, ki ste mi jo že davno obljubili, potem pa ostanem!“

(Naj mimogrede omenim, da pomoč za katehiste, ki jo dobimo od drugod, gre predvsem za stroške njihovega teološkega in pastoralnega

izobraževanja in razne njihove sestanke. Običajno pomoč pa naj bi svojemu dajala vsaka župnija, da se tako malgaška Cerkev počasi tudi ekonomsko osamosvoji.)

Ljudje so odgovor odložili za nekaj dni, češ: „Ne smemo te varati. Gre za tvojo življenjsko odločitev. Premislili bomo, ali smo sposobni držati obljubo.“

Sam sem jih opomnil na to, naj pomislijo najprej na novega katehista, kdo naj bi bil in ali bo pripravljen z vsem srcem sprejeti služenje Bogu, tako kot dosedanji.

Odločilna utež, kam se bo stvar obrnila, je prišla iz protestantske strani: „Preveč ste razvajeni. Doslej ste vse pričakovali od misijonarja. Ali ne bo za vas velika sramota, ko se bo zvedelo, da tristo odraslih katoličanov ni bilo sposobno dajati redno pomoč enemu samemu katehistu?!“

Med tem časom se je tudi katehist odločil: „Bolj ko se bliža čas, da zapustim svojo službo, težje mi je. Ostanem katehist, pa naj bo, kar hoče.“

Katoličani vedo, da bi težko našli nekoga, ki bi bil tako s srcem navezan na Cerkev kot je ta. Sedaj so že začeli zbirati riž in denar zanj. Bog daj, da bi ostali zvesti svoji odločitvi in ljubezni do Cerkve.

Letos je državni praznik padel na nedeljo. Navadno smo na občini skupno pripravljali program praznovanja. Letos tega ni bilo. Naredil ga je en sam človek. Zmeraj je že v uradnem programu predvidena molitev pri katoličanih in protestantih. Tokrat je bilo za molitev predvideno silno malo časa: za obe veroizpovedi vsega skupaj eno uro, ko se samo za pot od ene do druge cerkve porabi najmanj pol ure. Kako naj kristjani na tak način izpolnijo svojo nedeljsko dolžnost? Morda bi prebrali eno berilo in že bi se morali preseliti v drugo cerkev.

Za spored sem zvedel šele v petek pred praznikom in ne že štirinajst dni poprej kot običajno. Takoj sem šel k pastorku: „Premalo časa so nam določili za molitev. Več kot pol ga bomo zgubili samo za preseljevanje iz ene cerkve v drugo. Zakaj ne bi opravili ekumenske molitve za domovino? Tako bomo imei več časa. Opravili bi jo v vaši cerkvi, ker je bližja središču vasi, kjer bodo glavne slovesnosti. Katoličani bomo opravili nedeljsko dolžnost že v soboto popoldne.“ (Predvsem zaradi prejema obhajila). „Tudi sam sem bil v zadregi glede sporeda“, je odgovoril pastor, „zato sem molitve za domovino že v nedeljo oznanil kar za soboto zjutraj, ker so običajno bile pred praznikom. Če je tako, potem se s teboj popolnoma strinjam.“

S pastorkom in obema katehistoma smo v petek zvečer skupno pripravili molitveno bogoslužje. Do sedaj smo navadno pri večjih slovesnostih samo prisostvovali, naj bo protestanti pri nas ali pa mi pri njih. Tokrat pa je bilo prvič res enakopravno sodelovanje. Pridigala sva oba. Prošnje so bile protestantske, pesmi pa večinoma katoliške, razen dveh tipično ekumenskih.

Po končanih molitvah se je na obrazih ljudi odražalo zadovoljstvo, ki so ga potrdili z besedami: „Morali bi večkrat napraviti kaj takega.“

Apostol sv. Peter nosi Kristusovo Cerkev
(Freska iz l. 1291 v cerkvi sv. Klementa Ohr.)
k svetovni molitveni osemdnevnici za zedinjenje kristjanov.

SOUSTANOVITELJICA SIAMSKEGA MISIJONA

S. RAFAELA VURNIK UMRLA

Lansko leto smo poročali o smrti misijonarke s. dr. Mirijam Zalaznik, ki je po 52 letih neprekinjenega delovanja v Indiji tamkaj umrla.

Zdaj pa nas je iz Siama obvestila misijonarka s. Ksaverija Pirc o smrti bivše njene tovarišice pri ustanavljanju siamskega misijona, s. Rafaela Vurnik, ki sicer ni več delovala na misijonskem polju, a je bilo njeno misijonsko delo pred desetletji in kasnejša vodilna vloga v uršulinskem redu prepomembno za misijonsko rast Cerkve in tudi za slovenski delež pri njej.

S. Ksaverija Pirc nam je najprej v pismu z dne 26. septembra o njeni smrti in življenju tole napisala:

„Iz Ljubljane je prišla vest, da je s. Rafaela Vurnik odšla k Bogu 1. septembra 1983 po dolgi, mučni bolezni. Sestra provincijalka je pisala, da je bila s. Rafaela zadnje mesece na postelji kot „daritveno jagnje“.

S. Rafaela je bila med prvimi štirimi ursulinkami, ki so prišle v Bangkok 25. novembra 1924 na povabilo škofa Rene Perrosa, da pomagajo pri vzgoji tajске mladine.

Delovala je tu 23 let, večinoma kot predstojnica ene ali druge uršulinske postojanke. Leta 1974 je bila izvoljena kot zastopnica uršulink Indonezije in Tajske za generalni kapitelj v Rimu. Tam so jo pa obdržali kot generalno svetovalko celih 18 let, tri šestletne dobe. Upale smo, da se bo vrnila v ljubljeno Tajske, katere jezik je tako lepo obvladala, pa ne – poslali so jo kot provincijalko v Jugoslavijo. Tam je ostala do svoje smrti. Bila je vzorna redovnica in nam vsem v svetel zgled vsa ta leta. Doživela je 85 let. Sedaj se raduje v Bogu, ki ga je tako ljubila. Gotovo pa ne pozabi nas na Tajskem.“

To nam je o svoji sosesstri napisala misijonarka, ki je bila med tistimi štirimi osnovateljicami tajskega uršulinskega misijona pred šesti-

S. Rafaela Vurnik s tajskega sosedama na dvorišču centralne postojanke uršulink
v Rimu na Via Nomentana.

mi desetletji; še to leto bomo, če Bog da, obhajali 60 letnico misijonskega delovanja na Tajskem staroste slovenskih misijonarjev in misijonark, s. Ksaverije Pirc, ki sedaj žaluje za sestro, s katero je pred 60 leti, in še z dvema, tudi že pokojnima sosedama polagala temelj tajskega misijonu uršulinske družbe.

S. Ksaveriji smo pisali in jo prosili, naj nam pošlje, če more, kake fotografije pokojne sestre in še kaj več podatkov o njej. Res nam je v pismu z dne 23. oktobra poslala dve njeni fotografiji, ki ju tu objavljamo, in še tele podrobnosti v zvezi s pokojno:

„Drage s. Rafaela ni več. Prilagam njeno sliko iz časa pred drugim vatikanskim cerkvenim zborom. (glej zgoraj ob naslovu!) Iz prvih let misijona pa nimam nobene slike. Pred 60 leti je bilo na Tajskem fotografiranje redka stvar.

Druga slika je iz Rima, ko je bila m. Rafaela generalna svetovalka in je srečala naše tajske sestre, ki so bile tam na „tretji probaciji“, kot imenujemo zadnje duhovno oblikovanje uršulink.

Ko so jo na družbenem generalnem kapitlju l. 1947 pridržali v Rimu, se nam še sanjalo ni, da se bo to zgodilo. S solzami smo ji poslale nekaj njenih knjig in osebnih stvari, saj s seboj je vzela le, kar je potrebno za 14 dni.

Po njenem odhodu je bila vrzel velika, saj se je gibal vse delo

v naših treh postojankah po njenih smernicah. Vsi smo čutili, da ji je Bog vedno blizu. Bila je izredno pri vseh priljubljena. Naj omenim samo en priemr. Več let po njenem odhodu sem pri neki seji šolskih predstojnikov srečala zastopnika privatnih šol pri vladi, gospoda N.N. (budist, absolvent Oxfordske univerze na Angleškem). Vprašal me je: „Ali je m. Rafaela še v Rimu? Pišite ji, če potrebuje tajnika, sem takoj pripravljen!“

Tako s. Ksaverija. Ko piše, kako je bila pokojna s. Rafaela pri vseh priljubljena, temu prav lahko pritrdimo.

Pokojna misijonarka je morala biti že enkrat pred letom 1947, ko je dokončno zapustila misijone, v Ljubljani na obisku, kajti urednik „Katoliških misijonov“ se še prav dobro spominja, kako se je udeležil srečanja z njo v dvorani uršulinske šole, ko je pred polno dvorano predavala o tajskem misijonu. To je bilo verjetno tedaj, ko je on kot bogoslovec že sodeloval pri urejevanju misijonskega lista, posebno pri stikih s slovenskimi misijonarji, ali pa morda kaka leta prej, ko je bil še v ljubljanskem bogoslovju voditelj misijonskega krožka. Vsekakor se je tega srečanja z misijonarko udeležil. Spominja se je kot močne, silno simpatične žene, živahnega podajanja svojih misli. Taka mu je ostala vedno v spominu. In če urednika spomin ne vara, je v času svojega bivanja v Rimu, ko se je slovenska begunska lazaristovska družina tja zatekla pred skoraj 40 leti, bivšo misijonarko m. Rafaelo Vurnik tudi obiskal v uršulinskem samostanu na Via Nomentana.

Dolgo, razgibano, mnogokrat, zlasti, ko je imela biti pod rdečim režimom doma predstojnica, zelo težko in bolečin polno življenje, se ji je končalo še z mučno boleznijo, kakor poroča s. Ksaverija Pirc. Tako ji je ljubi Bog pomagal, da je pred smrtjo z vdanim prenašanjem trpljenja mogla zadostiti za vse, kar je bilo v njenem življenju morda še nezadoščenega, zato smo pri primeru s. Rafaela Vurnik lahko moralno gotovi, da uživa popolno srečo v Bogu. Naj ne le za tajski misijon, ampak za vse slovensko misijonsko delo in za misijonsko problematiko vesoljne Cerkve zdaj posreduje pri Vsemogočem!

P.S.: Kako so prve štiri uršulinke, med njimi s. Rafaela Vurnik in s. Ksaverija Pirc, pred 60 leti potovale v Bangkok in kako so preživljale prve čase misijonskega življenja in dela, je s. Ksaverija Pirc v besedi in sliki naravnost pisateljsko prikazala v knjigi „Skoraj 50 let v misijonih“, ki jo je leta 1969 izdalo „Baragovo misijonišče“ v Argentini.

To knjigo Ksaverija Pirc zaključuje z naslednjimi pomembnimi besedami:

„Dober je bil Gospod. Blagoslovil je skromno zrno, ki smo ga položile v zemljo leta 1924, da se je pozneje razraslo v krepko drevo. Naj bo vse na tem drevesu, od korenin pa do cvetja in sadu, Njemu v čast!“

Eno od teh korenin, s. Rafaelo Vurnik je isti Gospod že poklical po plačilo. Druga, s. Ksaverija, pa je še vedno v tajski zemlji in naj jo Bog ohranja drevesu tajske Cerkve še mnogo let!

HRASTI PADAJO...

Iz Afrike smo prejeli od dveh njegovih slovenskih sobratov sporočilo, da je končno umrl po dolgi bolezni misijonar o. Albin Kladnik iz družbe kombonijcev.

3. novembra 1983 nam piše o. Franc Bratina:

„Najprej Vam moram sporočiti žalostno vest, da je umrl naš pater Albin Kladnik. Pokopali smo ga včeraj na Vernih duš dan. K pogrebu so prišli skoraj vsi njegovi sobratje z raznih misijonov. Poleg njih je bilo tudi precej njegovih vernikov iz raznih krajev, kjer je kdaj deloval, belih in črnih. Tudi Slovenci so bili zastopani: prišla sta gospod in gospa Košir iz Johannesburga.“

Brat Valentin Poznič nam istega dne približno enako poroča:

„Sporočam Vam žalostno vest, da smo namreč včeraj pokopali v Maria Trost našega patra Albina Kladnika, ki je v bolnišnici v Pretoriji umrl 28. oktobra. Pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pater pri vseh sobratih. Prišli so tudi Slovenci iz Johannesburga, Koširjevi, katere Vi poznate. On je veliko dobrega storil v čast božjo, zato upamo, da je zdaj v nebesih.“

V tej isti številki našega lista, pod zaglavljem „Misijonarji pišejo“, nam ta misijonar še sam piše in pravi, da se čudi tako dolgemu živ-

O. Albin Kladnik v krogu Koširjevih pred njihovo hišo v Johannesburgu.

ljenju kljub težki bolezni in da je že naveličan prihajanja v bolnišnico na mesečne preiskave in ugotovitev njegovega stanja.

To je bilo njegovo zadnje pismo „Katoliškim misijonom“, ki so ga ves čas spremljali v njegovem tridesetletnem misijonskem življenju.

Urednik „KM“ se je srečaval z njim okrog njegove nove maše, ki jo je imel v cerkvi sv. Frančiška v šiški leta 1942, kjer ga je v imenu našega lista pozdravil kot bodočega misijonarja in ga kot takega prvič obdaril. Potem se skoraj 30 let ni srečal z njim, dokler ga ni v septembru 1981 osebno obiskal v njegovem deokrogu. Pa o tem bo nadrobno pisala prihodnja številka KM, kjer bomo povedali tudi vse, kar vemo iz njegovega življenja. Tu naj povemo le to, da bi pater Kladnik drugo leto 28. septembra obhajal 70 letnico svojega življenja, ker je bil rojen tisti dan leta 1914 v Lučah v Savinjski dolini.

Pokojni misijonar je bil član družbe, ki je izšla iz misijonskega podviga našega Ignacija Knobleharja. Po prvi svetovni vojni se je iz praktičnih razlogov družba razdelila na italijansko in nemško vejo; prva veja je imela središče v Veroni v Italiji, druga središče v Avstriji; le-tej so se pridružili vsi slovenski člani družbe in se imenovali Sinovi Misijonarji Srca Jezusovega. Tedaj ko je Kladnik vstopil v družbo, so živeli tile slovenski člani: V Evropi, v Knobleharjevem zavodu v Dravljah pri Ljubljani p. Dobovšek, p. Bratina in br. Kolenc, v Afriki pa br. Poznič, a br. Kolenc in p. Bratina sta prišla na pomoč novi ustanovi iz Južne Afrike... P. Bratina je šel okoli leta 1950 nazaj v misijone, ker je režim komaj dobro ustanovljeni Knobleharjev zavod razpustil in zasegel. Že leto preje pa je šel na delo tjakaj v njih južnoafriški misijon pokojni pater Kladnik. A oba, Bratina in Kladnik, sta bila v Afriki potem le bolj malo skupaj, ker ju je delo terjalo na različnih postojankah. P. Kladnika so predstojniki radi usmerjali tja, kjer je bilo treba kaj pionirsko zastaviti, tako v pogledu ostvaritve nove celice Cerkve med črnci kot v pogledu zgraditve nove cerkvene stavbe.

Ko je bil obiskovalec slovenskih misijonarjev v Južni Afriki, je bil o. Kladnik tedaj v predmestju Pretorije, Silverstone, kajti moral je zapustiti težka misijonska področja radi bolezni: rak na prostati. Vendar je tudi mogel še delati, in to pred vsem v črnski naselbini Mameodi, kakih 15 km stran od Pretorije, ki je štela nič manj kot 106.000 duš. Dušnopastirsko so bili katoličani razdeljeni v štiri župnije, katerih ena je bila dodeljena družbi kombonijcev in je štela 4.500 katoličanov. P. Kladnik se je trikrat tedensko v svojem žoltem Volkswagnu vozil tja in pomagal župniku pri velikem delu; zlasti je rad in veliko spovedoval v zulu jeziku. Že preje je deloval v raznih misijonih, kjer je pa vse delo ležalo izključno na njem, saj ni imel sodelavcev, in najraje v črnskih naselbinah. Najdalje je bil v White Riverju, kar 16 let, 400 km od Johannesburga, kjer je tudi zgradil veliko cerkev, podobno kot preje na drugih postojankah. V White River je o. Kladnik zbolel. To je bilo leta 1979. Po več operacijah so mu zdravniki prisodili še kake tri tedne življenja. Zato so se pri bolniku zbrali v slovo škof in številni duhovniki od blizu in daleč... A ker so molili za njegovo zdravlje in ker je imel naš misijonar trdno naravo, je ži-

Pokojni p. Albin Kladnik skupaj z obiskovalcem v Johannesburgu.

vel še tri leta in ga je tako bolnega naš urednik obiskal, a končno mu je telo le odpovedalo.

P. Kladnik je imel v Južni Afriki tolažbo, ki je nima vsak misijonar: slovensko družino v relativni bližini, ki ga je imela rada in ga je obiskovala, h kateri je pa tudi sam rad zahajal, kadar je prihajal po opravkih v Johannesburg in dokler je še količkaj mogel. Mladega izseljenca Koširja je blagoslovil v zakonu z sestro znanega slovenskega javnega delavca v Rimu Česnika pred kakimi 25 leti in jima krstil tri deklice in enega fantiča. Ta slovenska družina ima lahko prijetno zavest, da je bila pokojnemu misiojnarju v domačo oporo v lepih časih, ko je bil še ves trden in zdrav, pa tudi v bolezni, ko je že trpel... To je bilo njihovo ne le narodno človekoljubno delo, ampak tudi pred Bogom in Cerkvijo vredno misijonsko delo.

Pokojnik je bil pred vsem garač in gorečnik za duše, zlasti za najpotrebnejše, Kristusove ljubezni in človeške topline željne, v Južni Afriki zapostavljene črnce. Ni bil najboljši sposoben v govoru in nastopu, a mojster odnosov od človeka do človeka, pred vsem pa mogočen v molitvi in žrtvovanju. Ne bom pozabil prizora pri birmi v črnski naselbini Mamelodi, h kateri me je peljal in kjer je pomagal, saj ga imam celo na filmu: uro in več je nepremično, brez opore, v težki opremi in vročem podnebjju stal – kljub slabotnosti radi svoje težke

bolezni – tam na stopnicah pred oltarno mizo in čakal, da je škof z drugimi pomočniki sede opravil birmovanje dolge vrste črnih birmancev. Stal je tam pred Bogom kakor hrast, gledajoč v duhu viharje, ki jih bodo doživljali v življenju ti novobirmanci, in je zanje z žrtvijo in molitvijo rotil Boga...

Hrast v viharju, ki ga je bolezen končno le telebnila na tla, a le na to revno solzno dolinico, dočim je njegov duh veselo stopil pred Kristusa in zdaj tudi tam trdno in za večno stoji in prosi za svoje črne ljudi.

Za njim žalujeta tam v Južni Afriki obadva njegova sobrata, ki sta nam pisala o njegovi smrti. Oba sta starejša od pokojnika in tudi že dalj časa kot on v misijonih med južnoafriškimi črnici. Kakor piše br. Poznič, se tudi onadva že pripravljata na snidenje z Velikim Misijonarjem.

Rod starih slovenskih misijonarjev se poslavlja. Ali bodo na njih mesta stopile mlade slovenske moči?

Naj pokojni p. Albin Kladnik prosi pri Kristusu, naj pošlje novih slovenskih delavcev na svojo žetev!

L.L. C.M.

POMLAD NA RAZVALINAH

O. Vladimir Kos, Tokio

Rožne ásebi cvetó: pomlad je!
Dež se je boji in godrnja.
A veter skuša razložiti, kaj je
živa stvar spod streh neba,
v špranjah golih skal morjá
in cest verig.

Razvaline v Akaši živijo
belo-sivkasto spominjanje,
ki vanj galebi frfotajo s krikom;
vlak dežja stoji molčé,
kot da zdaj nekako ve
o vigredi.

Asebi, z latinskim imenom *pieris japonica*, so v grozdno obliko razvrščeni drobni eveti, v dolžini okrog 2 do 4 cm. bele in tudi rdečkaste barve. Akaši: Pristaniško mesto Zahodne Japonske, z ostanki gradu iz 17. stol., ob državni cesti, ki se po tolikih urah lagodno ustavi v mestu Hirošima, odkoder potem nadaljuje pot na zahod. – Katoličani v Akaši se tiho množijo.

EN DOLG JAPONSKI DAN

O. VLADIMIR KOS D.J., Tokio

Naj se takoj na začetku opravičim z japonskim poklonom: tokrat ne gre za en sam nepretrgan dan, čeprav pod japonskim soncem; pet dogodkov navajam, ki so se odigrali zgodaj zjutraj, dopoldne, opoldne, in zgodaj zvečer, čeprav ne na isti dan; vendar jih nosim v sebi povezane v en sam misijonski dan; misijonska dinamika jih veže v celoto, tako da se podrobnosti različnih dni nizajo okoli glavnih dogodkov – recimo – za okvir enega samega misijonskega dne.

Po navadi grem od doma na periferiji ob petih zjutraj: dosti dela me čaka v mestu in tudi z električno železnico potrebujem več kot eno uro; razdalje trmasto vztrajajo pri Newtonski mehaniki, dasi je že leta 1905 Albert Einstein nakazal možnost krajšanja razdalj. Prvo, kar storim, ko zaprem vrata naše postojanke, je to, da se ozrem po zvezdah, ki sijejo nekje daleč proč v globini neba; če mi prijazno mežikajo, se jim tudi jaz nasmehnem. Spomladi in poleti se ob tej uri že sprehaja po nebu zora; le mesec je dovolj močan, da obdrži svetlobo in ga torej lahko vidim, kako se poslavlja od streh, tovarniških dimnikov, in od vsega, kar sicer štrli v nebo. Pot do postaje znaša okrog 20 minut, nekoliko več, kadar moram držati dežnik ali pa se vame zaganja viharni veter, vabeč me na kolovratenje z njim; veter si seveda kaj takega zlahka privoščiči. Najprej se peljem s podzemeljsko, potem pa z nadzemeljsko in dvakrat moram prestopiti. Ob teh prestopih je treba potrpežljivo čakati zvco; zaradi zgodnje ure ni toliko vlakov na razpolago. Tudi to jutro čakam; pravijo, da dežja menda cel dan ne bo na ogled mesta; le rahla sapa prihaja z morja; v presledkih med hišami na obzorju se vžiga rdeče-oranžno dan. Ni nas dosti, ki čakamo; dobršen odstotek tvorijo delavci in kmetice iz sosednje kmečke pokrajine Čiba. Naenkrat me pod medlo gorečimi železniškimi svetilkami glasno pozdravi človek v umazano oljnatem plašču; njegov jutranji japonski pozdrav odmeva od vseh zidov in železних stebrov. Z lahnim poklonom mu odzdravim; ne le jaz, tudi ostali potniki so se zdramili iz napol spečega molčanja. „Kristjan-misijonar?“ me vpraša v japonščini brez glagolov, kakor da bi ga bilo strah, da bi z glagoli pokvarili smisel vprašanja. In pri tem napravi z desnico velik križ čez prsa, od zadovoljstva žareč, ko mu odgovorim tudi jaz brez glagola: „Pravilno, gospod!“ Srečen, da jo je pogodil, se ozre po ostalih potnikih in uporabljajoč glagole pristavi, kakor da bi bil dolžan razlage: „Sem si mislil! Drugi tuji ne vstajajo tako zgodaj kot mi...“ Izzivalno pogleda naokrog, odpre usta in jih takoj zapre, ker prav v tem trenutku pridrvi vlak na postajo in potegne vsakogar pozornost za seboj. Upam, da se bo gospod, ki me je nagovoril, izgubil v množici; on pa mi prijazno pomežikne – še danes ne vem, kako bi bil moral na to reagirati –, tesno ob meni vstopi v vlak, zdrkne v sedež in – zaspi. Vse do izstopa sem čutil zadrego; potniki so me skrivaj opazovali, čeprav so se zdeli zatopljeni v

časopise ali pa v plakate, ki čisto po nepotrebnem krasijo občutljive podstropne presledke. Toda bil sem tudi vesel; nekdo iz anonimnega ljudstva je povzdignil glas, da pohvali krščanstvo. Nevede je pohvalil Kristusa. „Pred stvarjenjem sveta nam je bila zagotovljena milost po Kristusu, in zdaj nam jo je razodel s svojim prihodom kot naš Odrešenik. Razodel nam je, kaj se pravi živeti. . .“ (2 Tim 1: 9-10). Saj boste razumeli: v teh in podobnih svetih besedah se skriva skrivnost naše odvisnosti od milosti božje, ki nas usposablja za delo v vinogradu božjega stvarstva. Kaj pravite; ali bi morali potegniti črto in pod njo zapisati: temu Vinogradu se po japonsko reče „kamnolom“?

Nedeljo dopoldne se po navadi odpravim od doma nekoliko pozneje. Tudi v nedeljo je treba iti v mesto; nekatere ljudi je namreč možno doseči le v nedeljo. Pri tovrstnem socialnem delu, ki zavisi od dobre volje, ki edina lahko odloča o finančni podpori odnosno proti njej, je važno, da človek ne izgubi živega stika z dejanskimi in možnimi dobrotniki; to je obenem delo na daljavo, ker nikdar ne moremo računati z gotovostjo uspeha; dokaj časa me je stalo, da sem se končno sprijaznil z dejanskim stanjem, ki prevladuje kakor uravnovešena tehtnica; ni nujno, da se ob mojem obisku ena izmed skodelic nagne polna denarja ali podobnih dobrin; možno je, da se nagne druga skodelica pod težo družinskih problemov, skrbi, duševnega nerazpoloženja, bolezni ali celo smrti. Možno je tudi, da tehtnica vztraja v brezbriznem ravnovesju: dobrotniki so na potovanju... so se preselili... so se odselili brez sledu. To nedeljo dopoldne je potopljeno v sončno svetlobo pod modrikastim nebeškim obokom; oblačkom se ne mudi ali pa še spijo, po pristni japonski nedeljski navadi. Še enkrat pogledam v torbo, ali mi ničesar ne manjka in ali imam dovolj denarja za prevoz in za kosilo – že vnaprej vem, da mi bo opoldanska ura vznemirljivo votlo zadnela v želodcu in noge se ne bodo hotele premikati niti s povprečno brzino. Ko ugotovim, da je vse v redu, nekdo potrka. Skoraj istočasno vstopi moški okrog 35 let. „Ali smem za hip vstopiti?“ se zlije z mojo kretnjo, ki ga povabi na sofo, o katere obnošeni barvi bi se dalo celo debatirati. Gospod se vsede čisto na konec sofe, kot da bi se bal, da bi predolgo obsedel; nervozno se ozre skozi okno in si z roko popravi nevidne lase od strani obraza in celo pot na ono stran glave. Zastrmi se v tla, ki se ne svetijo od čistoče, čeprav bi se morala – vem, da ne strmi vanje, ker bi mi hotel prodati čistilno olje. Da mu pomagam premagati zadrego, ga vprašam, ali stanuje kje v bližini naše postojanke. Dà, prav blizu, odgovori; čez dan spi, ponoči pa dela v baru precej daleč od tukaj. Pol leta je bil v kaznilnici, ker je z neprevidnim vozarjenjem smrtno povozil mater z otrokom. Iz tvrdke, v kateri je bil delal do prometne nezgode, so ga s primerno odškodnino odslovili; s tem denarjem in z delom v baru je bil poravnal odškodnino za ubiti življenji – kot pravimo – . . . Ali je oženjen, ga vprašam. Dà, ženo in tri otroke ima; v ječi ga je bil obiskal ženin oče in mu povedal, da bo ženo in otroke vzel k sebi, dotlej da se razmere uravnovesijo. Lastnica bara, kjer dela, ima štirideset let; rekla mu je, da je nekdo bil videl njegovo ženo z drugim moškim; od takrat mu vedno znova prigovarja, da se od žene loči in začne življenje na novo. Razen tega skoraj vsako jutro,

Velemesto Tokijo, kjer preživlja o. Vladimir Kos sleherni japonski dan...

ko ob dveh konča delo v baru, privede tri do pet ljudi, ki mu vneto prigovarjajo, da se pridruži njihovi bojeviti budistični celici v Sôka Gákkaĵ (po naše: Zveza učenih ljudi za ustvarjanje vrednot; ustanovljena pred 2. svetovno vojno se je po njej silno razmahnila; deluje s fašistično-komunističnimi metodami in ima kat. Cerkev za sovražnico ne le Japonske, ampak vsega človeštva). Gospod I. – takoj na začetku se mi je bil predstavił z imenom – zmaje z glavo; nima več dosti moči, da se jim upira in vendar noče postati eden izmed njih; tudi v modernega Budo ne more verovati; od sestre, ki je bila nekoč gojenka katoliškega otroškega vrtca, je bil slišal o Kristusu; rad bi k otrokom, ki ga kličejo v sanjah; rad bi k ženi, a tisti sum o nezvestobi ga žre do kosti. Prav zdaj čakajo trije ljudje z lastnico bara nanj: čez eno uro da naj se poda z njimi v glavni stan te Sôka Gákkaĵ, kjer bo lahko z drugimi slovesno sprejet med člane-sobojevnike; zastoj mu bodo preskrbeli odvetnika, ki bo uvedel postopek za ločitev od žene in otrok. V žep je vtaknil 60 spalnih drog, da se ubije; zdi se, da zanj ni izhoda. Kje živijo ženin oče, žena in otroci? ga vprašam. Iz žepa potegne nekoliko obledelo fotografijo žene z otroki: tri ljubke deklince, komentiram, in žena z zaupanja vrednim obrazom. Še bolj povesi obraz, ker skuša skriti solzo. V Zahodni Japonski živijo, pravi, kakih pet ur z najhitrejšim brzecem („vlak kakor krogla“ mu pravimo, po angleško „bullet train“). „Gospod I.,“ mu rečem, „tiste spalne droge vrzite v kanal! Vojna me je naučila, da ima še tako obupan položaj izhod, če Bog tako hoče; a v ta namen se je treba prav orientirati. Stavim vso svojo

življensko izkušnjo, da je sum o zvestobi vaše žene neutemeljen; prvič živi pri očetu; drugič je lastnica bara prav tiste starosti, ko se ji ponuja zadnja možnost poroke in vi ste kakor nalašč na razpolago – če se date ločiti; računati morate tudi s tem, da se člani sekte Sôka Gâkkaj tem više vzpno na lestvici duhovnih in materialnih ugodnosti, čim več ljudi pridobijo za svojo organizacijo, h kateri spada tudi lastnica bara. Otroci vas čakajo, žena vas čaka, ženin oče vas čaka; dolgovi nimate več, novo življenje lahko začnete, če hočete. Če se ubijete, boste ženi oropali ljubljenega moža, otrokom pa nenadomestljivega očeta.“ Pogledal sem na zapestno uro: še 30 minut ima, da se vrne k čakajoči četvorici. „Gospod I,“ končam, „pojdite naravnost na Zahodno Japonsko, to minuto.“ „Ne morem, nimam denarja; lastnica bara mi kupi vse potrebno, a gotovine mi ne daje; da jo zame hrani v banki, pravi.“ V mislih izračunam, koliko stane vožnja na Zahodno Japonsko, všteti kosilo na vlaku; to računanje nekoliko traja, ker nisem tak matematik kot Japonci; gospod I. pa ima moj molk za potrdilo, da se torej ne da nič napraviti, in še bolj povesi glavo. „Trenutek!“ mu rečem in grem po denar v svojo sobo; denar dobrotnikov, ki ga hranim za kritične situacije. Ko mu potem stisnem potrebno vsoto v roko, skoraj ne more verjeti; jecljaje vpraša, ali naj napiše potrdilo za posojilo... Odkimam; edini pogoj je, da se kar se hitro poda na postajo in izgine iz Tokia. Pogleda me skozi mokre oči in prvič zagledam na licu bled smehljaj; molče mi stisne roko in skoraj zbeži in ko se ozrem po njem, je spodaj na ulici le še lepo dopoldansko sonce s tistim brezbriznim obrazom, ki ga baje nosijo igralci hazardnega pokerja.

Kot rečeno, se pomikam skozi dnevne dobe, a ne nujno istega dne. In tako je zdaj točno poldne delovnega ponedeljka na mednarodnem oddelku naše univerze. To je svojevrstna šola: japonsko šolsko ministrstvo jo priznava – kar lahko postane podlaga zaposlitve na Japonskem – in angleško govoreče dežele jo tudi priznavajo; ves pouk je v angleščini. Nekako polovica slušateljev je angleško govorečih držav, ostali so Japonci in razne druge države; pripadniki le-teh se morajo podvreči strogemu sprejemnemu izpitu iz angleščine, sicer pa zadostuje spričevalo absolvirane višje srednje šole, seveda z zadovoljivimi ocenami. Japonsko akademsko leto sestoji iz dveh semestrov, naš mednarodni oddelk pa ima tri semestre po zgledu prenekaterih ameriških univerz. Na oddelku poučujem filozofijo, da tako delno financiram svoje socialno delo; napor jezuitov na Japonskem je namreč v glavnem usmerjen v vzgojno delo; tu je žetev svetopisemsko bela, a delavcev strahotno malo. Kot sem bil dejal: ponedeljsko poldne je in učitelji in učenci se lahko odpočijejo (prepodstavka je, da vsi resno delamo). Nekdo potrka; sobo delim s tremi profesorji, ki pa jih trenutno ni tukaj, tako da lahko rečem študentu, belcu iz Južne Afrike, da se lahko vsede na enega izmed treh praznih stolov. Brez ovinkov začne: „Večkrat ste v predavanjih omenili, da se človek lahko in celo mora dokopati do spoznanja božjega bivanja. Ali ni za to potrebna vera? Vzgojen sem bil v šoli s krščansko tradicijo in imel sem vtis, da so učitelji in učiteljice imeli vero za temelj osebnega odnosa do Boga.“ Kot mi brez ovinkov razlaga, tako mu tudi brez ovinkov odgovorim: „Naš um, pa naj je v moderni

Drug pogled na Tokio: cestno in železniško omrežje je mogočno.

dobi postavljen v še tako dvomljivo luč, lahko pride do zaključka, da med živimi bitji mora biti tudi Božje Bitje. Spomnite se premis, ki sem jih v razredu razlagal! Ali je katera izmed njih utemeljena z vero? Prav zato, ker ni, so se vam vzbudili stari dvomi... ki zahtevajo rešitev v luči novih spoznanj. Ko človek spozna, da je med živimi bitji tudi Božje Bitje, opravi takorekoč delo razuma; rekli bi, da pravilno funkcionira. Toda v hipu, ko človek spozna, da Božje Bitje ali Bog zares živi ali biva, se znajde pred edinstvenim novim vprašanjem; kako ravnati kot svobodno bitje v navzočnosti neskončno svobodnega Božjega Bitja? Človek ni le telo, ampak tudi um in volja; naravno išče tovarišijo z neskončno umnim in neskončno dobrim in neskočno lepim čeprav fizično nevidnim osebnim Bitjem. Um in volja – recimo na kratko: srce – vlečeta in nagibata človeka, da se odloči, a človek ostane do odkritja vrednote ali dobrine, ki jo odločitev za ali proti vsebuje. Od trenutka, ko se človek odloči pozitivno, da namreč sprejme novo razmerje, ki mu ga spoznanje božjega bivanja nudi, lahko govorimo o neke vrste naravni veri: kljub ogromni razliki med človekom in Božjim Bitjem človek prav zaradi božje dobrote zaupno sprejme nevidno božjo navzočnost in njeno dinamiko v sebi in v svetu – zakonitosti in dogajanja na svoj način posredujejo božjo misel ali božjo besedo, tudi če gre v primeru zla le za dopustitev. Ali mi morete slediti?“ Pokima. „Naj še enkrat povem,“ pri čemer se ozrem na zapestno uro, „človek ima kot svobodno bitje ves svoj čas na razpolago, da se dokoplje do

resnice, s katero je povezano celo življenje, tako ali tako: gre namreč za najbolj osnovne danosti: le nesnovni um jih lahko odkrije, aparat so v tej točki nemočni.“ „Zakaj pa je potem potrebna tkzv. nadnaravna vera?“ me prebode s svojimi plavimi očmi. „Besedo o potrebi lahko rabimo le, če spoznamo, da Božje Bitje hoče nuditi človeku nekaj, o čemer bi se človeku niti ne sanjalo, tako čudovito vzvišeno je. Nadnaravno razodetje – o čigar zgodovinski resnici se je najprej treba prepričati – nudi človeku vpogled v božji svet takorekoč z božjega stališča. To pomeni za nas ljudi posebno čast. Nadnaravno razodetje naravní um in voljo predpostavlja: isto božje Bitje je odgovorno za oboje kot stvariteljsko počelo. In tudi nadnaravno razodetje nagovarja človekovo voljo; še bolj kot pri naravnem spoznanju gre pri razodetju za čisto osebni odnos med Božjim Bitjem in človekom, a tokrat je zgodovinsko izpričana iniciativa na božji strani.“ Nekdo potrka; uslužbenec v pisarni me prosi za podpis; nekateri dokumenti morajo imeti celo vrsto podpisov in žigov, da so veljavni. S hitrim „Hvala lepa!“ se študent izgubi iz sobe. V njegovih očeh sem videl drobno iskrico; možno je, da se motim. Zdaj je že dolgo v tihi vrsti tistih, za katere dnevno prosim pri sv. Daritvi, da bi bili zmožni, rabiti svoj čudoviti (morda nekoliko zarjaveli) um. Za tisto največje odkritje v našem veselju. Opomba: če se boste kdaj srečali s kakšnim prikupnim belcem iz Južne Afrike, mojega nekdanjega študenta ne boste prepoznali – oris najinega srečanja sem moral nekoliko retuširati. Prepoznali ga boste v vsakem poštenem iskaleu Boga.

In zdaj je popoldne, potopljeno v jesensko barvano luč globoke doline. Na severovzhodnem delu otoka Hónšu smo, v pokrajini Akita, kakih devet ur z brzcem iz Tokia. Nekoliko natančneje povedano: pri vходу v vas Hérai smo, Besede „smo“ tokrat ne rabim v smislu pluralistične skromnosti: pet nas je, komaj smo v avtomobilu našli prostora. Glavna oseba je žena mojega prijatelja, budističnega zdravnika dr. K.; g. in ga. K. sta vožnjo s svojim avtomobilom in vozačem omogočila; zdravnik sam ni mogel z nami, ker je bil prav ta dan zamotan v zadevo komplicirane bolezni (in bolezen po navadi ne upošteva človekovega koledarja). Pred nekaj meseci (tu na severu so časi in razdalje bolj velikodušne kot pa pri nas v brzečem Tokiu) je bila zdravnikova družina prisostvovala japonskemu državnemu TV programu – o Kristusovem grobu. Ugleden možakar vasi Hérai da je bil trdil, da je Kristusov grob v tej vasi in da to vedo tukaj naokrog že stoletja... Od časa do časa da prihajajo celo tujci na grob... Zdravnikova sta čutila, da nekaj ni v redu; zdravnik mi je svoj dvom o grobu lepo teoretično razložil, njegova žena pa je hotela grob videti in se tako še otipljivo prepričati o pravilnosti možnih zaključkov, o katerih ni dvomila. Name sta se obrnila kot na „strokovnjaka v krščanstvu“, menda prvič in zadnjič, da me je kdo počastil s takšnim naslovom. V njunem povabilu sem bral podpis Božje Previdnosti (s smehljajem). Tudi v Tokiu sem že bil čul o dozdevnem Kristusovem grobu v pokrajini Akita – eni so enostavno poročali to, kar so bili sami čuli; drugi so se obenem glasno čudili; spet drugi so se posmihali, češ tudi krščanstvo ima grob kakor

ga ima budizem... Vse to ozadje se zdaj steka s svežim gorskim vetrom, ki piha v dolino tam iz smeri kakšno uro oddaljenega slavnega Jezera Touáda. Pri vhodu v vas se na levo odcepi manjša pot, ki vodi nekoliko navkreber, kvečjemu sedem minut. Na neke vrste jasi s površino kakih 100 kv. metrov ležijo tri nizke stavbe; med prvima dvema vodijo stopnice še dalje navkreber, tretja stavba na skrajni levi se zdi najnovejša sodeč po belem, svežem ometu; vse tri stavbe nosijo le japonske napise, če se prav spominjam. Prva stavba – ali stavbica – na desni je tkzv. Kristusov grob; besedilo ve povedati, da je bil Kristus 21 let star, ko je prišel na Japonsko študirat teologijo: po desetih letih se je vrnil v Palestino, kjer je oznanjeval Boga. Toda Judje so ga hoteli umoriti; posrečilo se mu je zbežati nazaj na Japonsko; namesto njega so potem križali njegovega mlajšega brata z imenom Ískiri; Kristus je tukaj v vasi Hérai dočakal baje starost 160 let, nakar so ga pokopali na tem mestu; grob na levi – stavbica na levi – je le spominski kamen za njegovega mlajšega brata Ískiri-ja, ki je s svojim življenjem rešil Kristusa... Vse to da je zapisano v Kristusovem testamentu, ki so ga bili odkrili pred sto leti (približno) pri enem izmed vaščanov, ki pa dokumenta ni hotel pokazati oblastem. Pred stavbicama stoji ne le križ, ampak tudi japonski steber z Davidovo zvezdo na vrhu. Tretja stavba na levi je neke vrste enosobni muzej, kjer se za steklom vidijo predmeti baje v zvezi s Kristusom: neke vrste košara, s katero je Kristus prebredel ocean; obleke in stvari, ki ponazorujejo tipično judovsko življenje – po razlagi na steni. Skoraj bi pozabil omeniti, da je pri vhodu na jaso vodnjak, kjer je v protestantski japonščini zapisano, da gre za sveto vodo (katoličani rabimo drugačne besede za blagoslovljeno vodo). Gospe K. sem pokazal košaro za muzejskim oknom; na plavajoče košare spominja, v katerih so se kristjani prebijali iz Nagasakija do oddaljenih otokov, da se izognejo preganjanju v 17. stoletju. Tkzv. palestinski predmeti, posebno obleke, niso imele ničesar palestinskega na sebi, vsaj tiste Palestine pred 2000 leti ne. Vprašal sm gospo, ali je kdaj slišala o Kristusovem izdajalcu Iškarjotu Judi? Dà, slišala je. Stavbica na levi nosi ime Ískiri, kar je sumljivo podobno besedi Iskariot. Ko bi Ískiri umrl namesto Kristusa, bi se krščanstvo od vsega začetka ne moglo imenovati po Kristusu, tudi pri njegovih nasprotnikih ne, ampak morda nekaj takega kot iskirizem. Pred dva tisoč leti na Japonskem ni bilo mogoče študirati teologije: budizem so uvedli v deželo kvečjemu v petem stoletju po Kristusu. Sploh izvirajo prvi bolj zanesljivi podatki o zvezi med Japonsko, Korejo in Kitajsko iz začetka 4. stoletja po Kristusu; s pomočjo posebno Južne Koreje je potem na Japonsko prodrla tudi kitajska tao-religija. Torej nekaj z zgodovino na teh napisih v Hérai ni v redu. Gospa K. se je v zadregi ozirala okoli, a njene zadrege mi ni bilo treba izkoristiti. „Glejte, gospa,“ sem ji naprej razlagal, „kaj ko namesto besede Kristus vpovstavite besedo kristjan? Ne smete pozabiti, da smo globoko v gorah in dolinah severne Japonske, kamor se je po zanesljivih podatkih zateklo dokaj nagasaških in drugih kristjanov, ker je bil vrhovni gospodar teh krajev znan po svoji poštenosti in si je, daleč od glavnega stana diktatorjev Tókugáua lahko privoščil mirljubno politiko; v 17. stoletju je bilo morje pravzaprav edina več ali

manj varna pot za begunce, posebno če so se držali znanih morskih tokov. V tem času so imeli kristjani semenišče v kraju Arima na otoku Kjús; najbrž gre v našem slučaju za mladega bogoslovca, ki je moral bežati, njegovemu bratu pa se beg ni posrečil; morda se je celo moral izrečno žrtvovati za starejšega brata-bogoslovca, ker so prav duhovnike in bogoslovce posebno skrbno iskali in ubijali, če niso hoteli odpasti od vere. Visoko v severnih japonskih gorah se je naš bogoslovec znašel med samimi pogani; lahko je računal z večno neprijaznostjo takratnih gorskih in dolinskih kmetov, do gosposke, ki je terjala težke davke n. pr. za vojsko in utrjevanje gradov. Od bega v 17. stoletju pa do verske svobode na Japonskem v drugi polovici 19. stoletja je dolga doba, tudi za spomin trdoživega prebivalstva; tisti, ki so vedeli iz besed nekdanjega bogoslovca za krščanstvo, so to znanje hranili iz roda v rod in prenekatero besedo in pojmi so se pomešali, tako kot vidimo še danes pri tkzv. kakúre kiríštan (po naše: skriti kristjani, ker se še zmeraj skrivajo, celo pred javno priznana Cerkvijo); pri krstu rabijo takšno mešanico japonsko-portugalsko-latinskih besed, da obstaja resen dvom, ali sploh vedo, za kaj gre. Zanimivo je tudi dejstvo, da je Kristusov grob – ali bolje: kristjanov odnosno neznanega kristjana grob – prodril v javnost po razglasitvi verske svobode na Japonskem. "Gospa K. pogleda v tla: „Sram me je, da naši ljudje tako maličijo zgodovino.“ „Ne čudite se tej zmešnjavi: pomislite, da smo v visokih hribih tiste Japonske, ki se šele zdaj polagoma odpira turizmu. Rekel bi celo, da vaščani vasicе Hérai kažejo smisel za povezavo s preteklostjo, posebno če se zdi, da vsebuje kaj važnega; da so se posameznosti pomešale in pokvarile v teku 200 let, pa ne bo krivda modernih vaščanov. Skušali so spraviti v red svojo zamotano tradicijo.“ Z gospejinega obraza se je zadrega zlila v pozno popoždanski žar. V smeri od jezera je tiho završalo prve sence.

Luči velikega mesta se zgodaj zasvetijo, posebno če se mesta drži megla za deževni večer. Nocoj bom daroval sveto Daritev v hiši že nekaj let hrome japonske gospe. Kako je vendar dober naš Gospod, ki ji napravi to veliko veselje! Bolezen ji je bila vzela z obraza poteze ljubkosti, po katerih so jo poznali pred boleznijo, poznali in cenili. Našemu Gospodu pa takšne poteze ne pomenijo dosti; najbrž Mu je gospa zdaj še bliže, ker Mu je po križu trpljenja bolj podobna nekje v silni širini srca. Vem, da me v njeni družini že težko čakajo in da so pokrili tla z najboljšo preprogo, ki jo zmorejo: sam nebeški Gospod jih pride obiskat! V kraju Akasaka (po naše: Rdeč klanec) stopim v podzemeljsko. Čez deset minut se ozrem na napis na postaji, kjer se ustavimo. Izstopim, pa ne da bi se podal do izhoda, ampak da se zapeljem nazaj: vsedel sem se bil v napačno železnico! V olajševalno okoliščino lahko štejete dejstvo, da je Akasaka križišče železnic v različnih nadstropjih. Vendar – zmotil sem se, ker nisem pravilno prebral kitajsko-japonskih napotil. Nevidno, a nič manj bridko sem se nasmehnil: pred enim dnevom me je nekdo pohvalil, ker sem težko japonsko besedo zamenjal za lažjo. Zato pa sem pod večer zamenjal eno železnico za drugo.

IZ SONČNE ZAMBIJE

LUSAKA, 23. oktobra 1983

KAJ DELAMO V MUMBWI

Že večkrat smo pisali, kako razsežna je naša župnija. Hvala Bogu, da jo vsaj od vzhoda do zahoda veže lepa asfaltirana cesta. Odkar se je cena bencina tako močno povzpela, moramo tudi pri nas varčevati z njim. Ena od posledic tega varčevanja je tudi, da se v Mumbwi zdaj vse bolj posvečamo postojankam vzdolž glavne ceste. Ker Stanko poučuje v krajevni gimnaziji, vodi vse gospodarstvo misijona in skrbi za duhovne potrebe mesta samega, mu ne ostane mnogo časa za obiskovanje bolj oddaljenih postaj. Zato jih je v glavnem prepustil meni.

Takoj po svojem prihodu v Mumbwi, maja 1981, sem se lotil „izvidniškega dela“. Obiskal sem vse vasi, poštel katoličane in poskušal ugotoviti številčno, socialno in ekonomsko stanje celotnega prebivalstva. Tako imamo zdaj kar dober vpogled v stanje župnije. Prava diaspora. Pa saj ni čudno: vse do leta 1964 katoliški misijonarji niso smeli delovati v teh krajih. Zato imamo tukaj vse polno raznih ločin. Vseeno pa opažam živo zanimanje za katoliško vero. To mi vliva novo upanje pri napornem delu.

Naj vam na kratko predstavim najbolj obetajoče postojanke ob cesti Mumbwa-Lusaka: *Nangoma* je petdeset km od Mumbwe. Tam je leta 1980 brat Ilija Dilber zgradil lepo cerkev Svetega Jožefa. Upamo, da bosta v bližini zrastle tudi gimnazija in podeželska bolnišnica. Še 50 km dalje proti Lusaki je kraj *Mukulaikwa*. Tam smo lani kupili opuščeno trgovinico, ki nam zdaj služi za kapelo, in ji prizidali sobo za duhovnika. Pogosto prespim tam. Kraj ima zelo primerne pogoje za gojenje tobaka, vključno sušilnico, zato ima pred seboj še lepo prihodnost. *šibujundži* je poljedeljsko središče, 24 km od Mukulaikwe. Je že zdaj kar precejšen kraj (4.000 preb.) Vsa okolica je razmeroma gosto naseljena, saj imajo kar devet osnovnih šol. Naša najbolj oddaljena postojanka v tej smeri je rudarsko mestoce *Nampundwe*, ki ga je svojčas oskrboval Jože Kokalj. Lani so tam odkrili nove zaloge bakra in žvepla. Zato to mestoce utegne kar naenkrat zrasti v pravo mesto.

V vseh teh krajih imamo zdaj vsaj začasne bogoslužne prostore. Računamo pa, da se bodo prej ali slej vsi razvili v samostojne župnije. Zato vsepovsod skušamo zagotoviti primerno zemljišče, na katerem bodo v prihodnje lahko zgradili pravo župnijsko središče. Ko bi imeli še nekaj duhovnikov! Pa ni veliko upanja. Celo v Lusaki je velika mestna župnija brez duhovnika. Zato je malo verjetno, da bi škof prista: na ustanovitev nove podeželske župnije.

Kaj nam preostane? Upamo proti upanju, razmišljamo, načrtujemo in molimo za poklice. Dragi prijatelji, ob misijonski nedelji vas vabim: pridružite se nam v molitvi. In mladim duhovnikom: Pridite v Zambijo, ne bo vam žal.

Radko Rudež

NOVO MESTO, NOVE DOLŽNOSTI

Odkar sem v Zambiji, sem postal že kar prava ptica selivka. Kar naprej se selim in spoznal sem, da je takole življenje precej zanimivo. Srečujem se z različnimi ljudmi in od vsakogar se kaj naučim.

Tokrat se oglašam iz misijona, ki je dobil ime po Svetem Jožefu, varuhu Svete Družine. Misijon je bil eden prvih v tem delu Zambije, zato je tod krščanstvo že precej zakoreninjeno. Moje delo je skrb za župnijske cerkev in za mala krščanska občestva, predvsem za oblikovanje voditeljev občestev.

Poleg župnijskega dela pa skrbim še za fante, ki se pripravljajo na redovniški poklic. Trenutno imamo sedem takih pripravnikov in se kar dobro držijo. Včasih so kar malo preveč navihani, vendar pa tudi polni dobre volje.

Sprejeli so me z veseljem. Kmalu je pa sledilo razočaranje. Moje kmečke roke so še vedno navajene dela in tako so morali tudi fantje poprijeti za orodje in sedaj počasi spreminjamo obličje misijona. Z mojim prihodom je bilo konec lenobnemu posedanju v senci pomarančevcev. Nekaj časa so fantje vzdihovali, kmalu so pa postali ponosni na svoje delo; prijateljstvo in zaupanje med nami pa raste iz dneva v dan.

Ernest Benko

Moj novi naslov: E.B. Franciscan Formation House, St. Joseph's Mission
P.O. Box 155, Kalulushi, Zambia, Afrika

OBISK PRI MRTVEM POGLARVARJU

Iz naše bolnišnice redno obiskujemo nekatere posvetovalnice za matere in otroke. V enem od teh krajev je znamenita skalna votlina, v katero domačini pokopavajo svoje poglavarje. Ko poglavar umre, njegovi ljudje poiščejo truplo mrtvega leva. Truplu odrežejo žrelo in šape in jih polože v krsto s poglavarjevim truplom. Ko je to storjeno, poglavarja pokopljejo, njegov duh pa preide v leva in tako začne svoje posmrtno življenje. Tak lev se baje podnevi skriva v votlini, ponoči pa hodi okoli po svojem bivšem poglavarstvu. Če se mu ljudje zamerijo, prav lahko pošlje nadnje bolezni in nadloge. Da bi ohranili njegovo dobro voljo in dobili njegov blagoslov, ali pa da se spravijo z njim po zameri, ljudje darujejo v votlini pivo in moko. Tudi pred vsakim važnejšim delom je dobro darovati v votlini. Obsedenci, ki v votlini plešejo, se tako znebijo hudih duhov.

Letos sem šla z nekaterimi bolniškimi gojenkami pogledat tisto votlino. Nisem videla ne leva ne poglavarja. Tudi nekatera dekleta so šla v votlino brez strahu. Kaže, da nimajo več veliko vere v staro izročilo. Pač pa je nekaj starejših spremljevalcev raje počakalo pri vozilu, in ko smo se vračale, so nas kar malo začudeno gledali, če se nam ni res nič zgodilo.

Barica Rous

O. Jože Grošelj S.J. pri slovesni maši pred cerkvijo v Kizito, Lusaka.

VESELE IN ŽALOSTNE NAŠEGA PREDMESTJA

V naši gosto obljudeni fari imamo, kot sem že nekoč omenjal, pri verouku skoraj tisoč štiristo otrok. Vse te množice pridejo k pouku v soboto zjutraj: najprej imamo mašo, pri kateri se uveljavljajo mladinski pevski zbori, potem imamo pa pouk. V Lilandi zaenkrat ni težav, na razpolago imamo sosednjo, skoraj novo in lepo urejeno šolo. Ravnatelj, gospod Tembo, je katoličan in zelo prijazen do nas.

Podobno je bilo tudi pri Svetem Kizitu, dokler ni prišel novi upravitelj. Ta nas je pa že v prvem mesecu svojega upraviteljstva „vrgeł na cesto“, pod pretvezo, da so otroci ob sobotah delali škodo. Tako se je nenadoma naš pouk preselil „pod krošnje dreves“, in to ravno na začetku deževne dobe. Dobri Bog nam je lepo pomagal, saj ni deževalo niti eno sobotno dopoldne. Vseeno pa smo sklenili, da Boga ne smemo preveč preizkušati. Zato smo ob koncu deževja postavili tri nove učilnice, ki nam zdaj služijo tudi za sestanke in pevske vaje, posebno v času opismenjevalnega tečaja, ko naše ukaželjne gospodinje vsako popoldne zasedejo štiri stare učilnice.

Pri gradnji se je lepo pokazala solidarnost našega občestva. Najprej smo morali odstraniti drevje: komunalni delavci so ga posekali – zastonj. Potem so se pa farani lotili korenin: Vsako malo občestvo (imamo jih 14) je izkopal po en ogromen štor. Fantje pa so jih potem sežgali s pomočjo starih gum. V enem tednu je bil prostor pripravljen. Postavili smo temelje in najbolj potrebne zidove. Potem je bilo pa treba strehe. Moj pomočnik Stanislav je zelo iznajdljiv: V tovarni ko-

vinskih konštrukcij si je izprosil velik kup odpadlega materiala, tega so potem naši farani zvarili v strešno ogrodje, ki zdaj prav dobro nosi salonitno streho.

V začetku julija pa smo se lotili našega največjega podjetja: razširitve cerkve Svetega Kizita. Na začetku je bilo nekaj težav – pomanjkanje cementa. Potem pa je delo lepo steklo. Pokazala se je tudi dobrot ljudi: Veliko gradbeno podjetje nam je zastonj napeljalo material, ki smo ga morali nasuti v temelje. Drugo gradbeno podjetje nam je posodilo velik rezervar za vodo. Tovarna kovinskih izdelkov nam je pomagala z odpadki, s katerimi smo utrdili betonsko ploščo. Mestna opekarna je prispevala 5.000 kosov opeke. S prevozom pa nam, kot vedno, pomaga naš dobri gospod Mukoma. Ko je sredi vlivanja plošče primanjkovalo vode, so v akcijo stopile naše gospodinje in jo v dveh urah nanosile skoraj 3.000 litrov.

Zdi se mi skoraj neverjetno, da smo sredi septembra že dokončali prvo ploščo 400m² in da bomo še letos postavili tudi dovršen del zidov.

Res, hvala Bogu, našim požrtvovalnim ljudem in vsem dobrotnikom po širnem svetu, ki se spomnijo naših potreb.

Pa še ena bolj žalostna novica: na dan svete Monike so tatovi vdrli v našo zakristijo in nam odnesli monštranco, kelih, svečnike in precej cerkvenega perila. Odnegli so celo kip Matere Božje, pa so ga odvrgli na poti. Hvala Bogu, da pri tabernaklju to pot niso uspeli.

Veseli dan pa je bila prva sobota v juliju: sestre kombonijanke so se naselile v naši župniji. Obe sestri že pridno pomagata pri župnijskem delu. Septembra smo končno dobili tudi zemljišče, na katerem bodo sestre gradile gospodinjsko šolo.

To so novice z bolj vidne fronte. Druge naj samo omenim: Telovska procesija (čez 5.000 ljudi), duhovna obnova za mladino julija meseca (400 otrok), septembra krst odraslih (50 novokrščencev) in duhovne vaje za zakonce (150 parov), ki jih je vodil Lovrenc Tomažin. Vsako poročanje o teh dogodkih zveni dolgočasno, doživeti jih pa nam pomeni zelo, zelo veliko.

Lusaka še vedno raste proti zahodu, posebno v Lilando se ljudje stalno priseljujejo. Tudi obisk cerkva vidno raste, zato pa, upam, tudi Božje Kraljestvo v srcih ljudi.

Lovrenc Tomažin je spravil pod streho dom duhovnih vaj. Je prijeten kraj in bo veliko pomenil za duhovno rast naše škofije. Prva skupina, ki je tam opravila duhovne vaje, so bili ministrantje iz Kizita. Tudi hiša za duhovnika ob Marijinem svetišču je že dograjena. Svetišče samo je v pripravi. Jama za kripto je že izkopana. Pri kopanju so ljudje opravili veliko prostovoljnega dela. Soboto za soboto so na gradbišče prihajale velike skupine prostovoljcev iz različnih župnij. Vsekakor vzpodbudno znamenje zavzetosti za svetišče pri naših ljudeh. S prvim julijem je Lovrenc zapustil župnijo Chelston, kjer je župnikoval devet let in pozidal tri cerkve. Oktobra je odletel na oddih v Argentino. Ko se vrne, upa, da se bo povsem posvetil delu za Marijino svetišče in dom duhovnih vaj.

Jože Grošelj

IZ NOTRANJOSTI ZAIRA

Piše TONE PAČNIK, Lukolela; Zaire

Sedaj pa je že res nekaj časa poteklo, od kar sem se vam zadnjič oglasil. Prav za prav moram vedno znova navesti isti razlog: „Premalo časa“. Tokrat ga imam malo več. Te dni sem imel zelo močno malarijo. Počutil sem se, kakor da so mi polomili vse kosti. Glavobol in povračanje. Malarija je za mano, toda sestre so mi predpisale še tridnevni počitek. Tokrat se bom tega predpisa le moral držati, kajti k zapovedi tridnevnega počitka so pripisale: „Vi „BAKONZI – tisti, ki ima oblast – znate zapovedovati, toda nimate radi, če vam kdo za-poveduje...“ Sestre imajo težave s zdravljenjem bakonzi, ki nočejo ubogati. Jaz sem le preprosti MOKONZI – ednina od bakonzi –, se še moram torej posebej potruditi, da se bom predpisanemu zdravljenju pokoril.

GRADNJE, GRADNJE...!

Kakor vsi mladi župniki, sem se tudi jaz, poleg pastoralnega dela, podal na razna popravila stavb in cerkvenih prostorov. Tokrat popravljamo našo misijonsko hišo. Veranda okrog hiše je bila v zelo slabem stanju. Ta popravila so bila zelo potrebna. V času, ko so jo gradili, le niso razpolagali s sredstvi, s katerimi razpolagamo danes. Tako so za strop uporabljali stlačeno ilovico, vezano na trsje. Vse to pa je bilo ponovno vezano na precej debele kole. Takšni stropi so zelo dobri izolatorji pred vročino. Naš slavni misijonar Marcel Kerševan, ki je brez dvoma največ gradil v naši bikorski škofiji, je s tem materjalom izdelal tudi strop naše mogočne župnijske cerkve. Toda, kakor vidimo, se z leti ta ilovica začne krušiti in koli, ki nosijo to ilovico, zaradi črvičnosti začenjajo popuščati. Prihodnje leto bomo obhajali 45 letnico zgraditve naše župnijske cerkve in strop, ki ga je naš rojak zgradil, je še vedno v dobrem stanju. Tu in tam začenja odpadati in seveda ga bomo z leti zamenjali. To pomeni, da je bilo delo dobro narejeno in les izbran. Strop na verandi naše hiše, ki je bil zgrajen mnogo pozneje in ga trenutno obnavljamo, pa je zelo hitro odvedal. Ko sem o tem povprašal brata Marcela, mi je dejal: „Razmaki med trsjem, na katerega so vezali ilovico, so bili premajhni“. Tako je ta strop tako močno odpadal, da si moral paziti, ko si stopil na verando, da ti ne bo kaj priletelo na glavo. Novi strop je zelo lep. Kupili smo eternitne plošče. Seveda pa so ta dela zelo draga. Celo verando je treba preplesti z deskami 4x4 dm, na katere nabijamo eternitne plošče. Naša hiša je dolga 40 m in je obdana z 2 m široko verando. Torej je potrebno precej lesa in plošč. Hvala vsem bralcem, ki mi s svojimi darovi pomagajte! Res, hvala! Ta dela so bila nujna in sem pač jaz tisti slon, ki jih mora izvesti. Toda to bom napravil z veseljem. Vse to ni zame samega. Bog ve, koliko let mi je določil na tem misijonu. Vse to naj bo v pomoč zairski Cerkvi in v slavo božjo. Pa naj bom že jaz v tej hiši ali moj beli ali črni brat DUHOVNIK. Še enkrat HVALA!

Hišo bomo tudi malo modernizirali. Vsaka soba bo dobila svoj lastni tuš. To je pri tej neznosni vročini skoraj nujno in potrebno. Celi dan se kopaš v znoju. Tukaj tudi pogosto sprejemamo misijonarje, ki potujejo, Mbandaka – Kinshasa, Bolobo – Bikoro in je zelo nerodno postaviti vse te ljudi v vrsto pred enim, edinim tušem, ki ga na misijonu imamo. Seveda pa bo za to instalacijo, ki jo lastnoročno izvajam, potrebno zgraditi novi rezervar na stebrih in to na višini 3,5 m. Upam, da bo ta podvig dobro uspel.

Poleg hiše pa bomo prizidali manjši prizidek, kamor bomo postavili župnijski urad in šolske pisarne. Naša župnija je odgovorna za 9 osnovnih šol in 3 gimnazije – srednje šole -. Za to delo smo po ponovnih in ponovnih prošnjah dobili TAJNIKA, ki mi pri tem delu z vodenjem šol pomaga. Poslala ga je škofija in ima državno plačo. Ta mi je v veliko, veliko pomoč. Če bo božja volja, bo tudi ta dobil svojo delovno sobico.

DUŠNOPASTIRSKO DELO

Ko sem prišel v Zaire, sem bil 4 leta terenski duhovnik na našem misijonu. Teren, misijonsko področje naše župnije, je zelo veliko. Tudi zelo naporno je. Pa sem ga opravljal z velikim veseljem. Ko pa so me postavili za župnika, sem moral zgrabiti za čisto drugačno delo. Na terenu duhovnik-misijonar obišče svoje ovčice enkrat ali dvakrat na leto za en ali dva dni. Sicer pa jih pase in varuje Bog. Pomaga pa mu katehist -. To terensko delo je zelo potrebno. Če bi misijonar zanemarjal to delo, bi se kristjani kmalu povrnili k poganskemu življenju. Na centrih pa poskušamo organizirati župnijsko življenje. Tukaj prakticiramo metodo manjših skupin. Ustanovili smo veliko malih skupin, ki naj bi bile „jedro“ krščanskega praktičnega življenja. Vse te skupine, povezane s katehisti in animatorji, s predsedniki in predsednicami skupaj z dušnim pastirjem, tvorijo župnijo. V takšne skupine poskušamo zajeti čim več ljudi, seveda pa so še vedno takšni, ki ostanejo ob robu. Tako imamo: „Marijino legijo“, več skupin, sedem ali osem različnih pevskih zborov, mladinsko dekleško in fantovsko skupino, 4 skupine „partage d'Evangile“ – nosilci blagovesti -, skupino poročenih, skupino stark... Vse te skupine imajo priprave in vaje, pa tudi sestanke, na katerih premljevajo verska in moralna vprašanja. Teh sestankov se udeležujem kolikor pač morem, sicer pa jih vodijo predsedniki, voditelji, katehisti, animatorji. Na splošno po se opaža, da so aktivne predvsem žene, starejši kristjani in otroci, do določene dobe. Manjka pa nam, tukaj v Lukoleli, zrela mladina in doba srednjih let. Zakaj? Težko bi bilo na to odgovoriti v nekaj kratkih vrsticah. Toda po mojem mišljenju je k temu botroval tudi pretirani MOBUTIZEM.

Misijonar mora biti velik idealist. Pogled misijonarja bi moral biti vedno obrnjen v prihodnost. Brskati po preteklosti, je eden od znakov staranja. „Na preteklosti se učimo.“ To je res. Moramo poznati preteklost, toda raje kot bi poveličevali „presrečne stare čase“, poskusimo pripomoči k gradnji novega časa. Tako nerad govorim o tistih časih, ki so boleči za našo Cerkev. Naši mladi tudi nimajo radi tega. Toda dozdeva se mi, da je le res, da so časi, ko je naš predsednik usmerjal

Tone Pačnik s svojimi večjimi, „Bilenge ya Mwinda“ ministranti.

svoj glas proti Cerкви, rodili veliko slabega. Naša generacija, ki nam danes manjka, je ravno v teh letih odraščala in vsrkavala ta smrtonosni strup. Zelo težko se jim bomo približali. Pač, v njihovih jesenskih letih. Treba je potrpežljivosti, Gospodov Duh veje, kjer pač hoče.

Danes imamo skupino mladincev. Naše ime je Bilenge ya Mwinda – mladina luč sveta –. Pot do te majhne skupinice mladih je bila trnjeva.

Pred mano sta že dve sestri poskušali ustanoviti Bilenge ya Mwinda. Toda vsakokrat se je skupina po nekaj mesecih razsula. Tudi jaz sem poskušal celo dvakrat. Vsakič se je skupina razsuila. Začeli smo znova. Uvideli smo, da sistem organiziranja mladine s propagando, itd... ne rodi sadov. S sestro Zairko sva naredila načrt. Okrog sebe je ta sestra začela zbirati dekleta, ki so bila pripravljena prepevati v Cerкви. Ta skupina je postajala vedno večja in danes šteje okrog 30 članov. Njihov program je zelo zahteven. Sestanek, dvakrat na teden in en dan praktično skupno delo, navadno prinašanje bolnikom in revnim drva, vodo, pranje njihovega perila... Mi fantje pa smo začeli s skupino ministrantov. V začetku nas je bilo le 6. In glej, danes imamo dve veliki skupini ministrantov, Bilenge ya Mwinda. Skupino večjih vodim sam in šteje 20, skupino mlajših vodi eden od maturantov, ki je obenem kandidat za bogoslovje, in ta skupina šteje okrog 30 članov. Zbiramo se dvakrat na teden. Enkrat ločeno, na sestanek, kjer premlevamo verska in moralna vprašanja in beremo Sveto pismo, enkrat na teden vsi skupaj na pevske vaje, skupaj pripravljamo program ministriranja in branja v Cerкви. Imamo tudi pravila, ki smo jih sestavili, in ta urejajo disciplino v naših vrstah.

Namen teh skupin je predvsem v tem, da poskušamo usmerjati mlade v življenje. Te skupine so predvsem za te, ki so že sprejeli zakrament svetega krsta, prvega obhajila in birmo. Vsaj sveti krst. Tisti, ki še niso sprejeli krsta, se morajo pridružiti skupini katehumenov, ali pa tem, ki se pripravljajo na prvo obhajilo.

POSLEDICE KOLONIALIZMA

Delo z mladimi je precej težavno. To povsodi. Tukaj pa še posebej, ker je treba poleg vseh težav, ki jih mladostniki morajo prekoračiti, skupaj z njimi premagati komplekse nanjvrednosti in probleme kolonijalizma. Zelo zanimivo, da se ta problem vedno postavlja; „Zakaj nas je Bog ustvaril „črne“.“ Berem v raznih člankih, da po drugih krajih ta problem ne obstoji. Tukaj je treba skupaj z mladostniki prekoračiti ta problem z srcem vzgojitelja, ki svoje „ovce“ ljubi. V tem času so mladinci zelo brezobzirni napram misijonarjem. To je tudi razumljivo. V šoli se v tem času učijo, kako je kolonializem mučil njihove dede in pradede. Ali je vse to res, kar se učijo, je drugo vprašanje. V to se po navadi ne spuščam. Je pa gotovo, da mladi še ne znajo prav presojati in jemljejo stvari enostransko. Kolonialisti so bili belci. V naših krajih od belcev srečujejo samo misijonarje. Torej je svoje nezadovoljstvo nad kolonijalizmom pač treba znesti nad nami, misijonarji. Toda to še ni tako strašno. Ta, ki se posveča mladini, bo moral biti zelo obziren do te mladine. Bolje je ostati ob strani in se ne spuščati v nepotrebna vprašanja glede kolonijalizma. Poskušati je treba razumeti ta rod, ki se prebujajo. Naj so bili ti časi kolonijalizma takšni ali drugačni, kdo je lahko navdušen danes še nad kolonijalizmom?! Tako je treba mlade pripeljati čez ta most in ko so čezen prišli so zvesti. Osebo imam veliko zaupanje v lepo prihodnost tega rodu. Je pa res, da se mora danes prebijati skozi težave. Vidiijo, da njihovo vodstvo ni takšno, kakor bi moralo biti. Vidiijo, koliko nereda je v vrstah tistih, ki bi morali deliti pravico in urejati blaginjo. Njihovo življenje je zelo težko zaradi banditizma, ropov, pomanjkanja discipline, korupcije, itd. Tisti, ki hoče ostati trden in kristjan v pravem pomenu besede, mora biti zelo junaški. Elombe – Junak –.

Naša mlada skupina je morala prestati veliko težav tudi zaradi generacije pred njimi. Kolikokrat smo se morali postaviti z njimi v fronto. Mladi so prišli na misijon. Profesorji – na naši krščanski gimnaziji! – so jih obsipali z opazkami: „Navdušujete se za kolonijaliste; ti so, ki so še ostali med nami od naših učiteljev; lažejo vam; bazali kokosa bino – vlečejo vas... –

Z druge strani smo imeli veliko srečo. V naših vrstah je bil neke vrste voditelj, po svojih naravnih sposobnostih, sin našega direktorja osnovne šole. Ta je naše fante spodbujal: „Kar naj govorijo, njihove opazke smo že tolikokrat slišali in so prazne... mi smo kristjani in ne bomo odnehali...“. Ta fant je danes v Kinshasi. Ni uspel narediti zrelostnega izpita in je odšel v glavno mesto poskusit z dodatnimi kurzi, kjer bo poskusil še enkrat z maturo. Na njegovo mesto pa je

Župnik Tone Pačnik gre v sprevedu v cerkev na misijonu Lukolela. Cerkev ob strani je pred skoraj 45 leti zgradil naš Marcel Kerševan CM, o katerem bomo verjetno še to leto brali, kako ga je obiskal urednik KM, in o njem veliko zvedeli.

stopil drug fant, ki pa je tudi izvrsten – oddal je prošnjo za vstop v bogoslovje –. Delo se nadaljuje. To leto pa smo tudi opazili, da se je mentaliteta na naši srednji šoli močno spremenila. Ti fantje, ki so bili našim profesorjem „trn v peti“, zmagujejo z svojim značajem, nastopom, itd. Na naših srečanjih poskušamo iskati pota. So fantje s srcem in dušo Zairci, toda kristjani. Poskušamo slediti MOBUTO – mobutizem – glede narodne zavesti, itd. Toda neradi se obračamo na leta, ko je govoril proti Cerkvi. Danes tudi on prakticira krščanstvo.

LEPA VELIKA NOČ

To leto smo velikonočne praznike čudovito obhajali. Med drugim je zame bilo veliko presenečenje, ko mi je 5 naših maturantov izročilo prošnjo za vstop v bogoslovje. Na velikonočni četrtek popoldne, kakšne dve uri pred večernimi obredi, smo se zbrali v naši cerkvi. Slovesnost je bila privatna. Po končani molitvi, ki so jo pripravili, so v navzočnosti sester in dveh predstavnikov župnijskega sveta podpisali prošnje in mi jih kot župniku izročili. Vrsto let sem te fante spremljal. Ti so iz skupine junakov, ki so si upali iti proti toku mišljenja svoje generacije in ki so gradili naše mladinske skupine. Ali bodo uspeli? Veliko jih je že poskušalo iz naše župnije in vsi so na poti omagali. Res, imamo enega bogoslovca, v prvem letniku, ki pa je že iz te zadnje generacije. Ta fant je zelo resen, toda precej slabega zdravja. Če eden,

dva ali trije pridejo do konca, kakšno veselje! Ta pot je dolga, težka... Toda treba je tvegati, da se zame začenja nova pot; pot upanja, strahu in svetopisemskega Jakobovega boja – zanje. Spremljal jih bom s srcem in dušo. Obračam pa se tudi na vas bralce: **PODPRITE NAS S SVOJIMI MOLITVAMI!**

Naši fantje pa bodo prestali še eno preskušnjo. Škof zahteva, da morajo vsi kandidati za bogoslovje, ki niso bili v malem semenišču, narediti enoletni novicijat pred vstopom v bogoslovje. Ta se nahaja v Bikoro in ga vodi lazaristovski brat. Je na dokaj visokem nivoju in od tam prihajajo precej resni bogoslovci.

PROBLEM DUHOVNIŠKIH POKLICEV

Pa še to. Odkar sem tukaj, smo uvedli mašo za duhovniške poklice. To imamo vsak prvi četrtek v mesecu – že peto leto –. To mašo pripravljajo mladi in je zelo obiskana. V tej maši prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev. Poskušamo pa na takšen način navduševati vernike, da bi čutili s potrebami njihove Cerkve. Tukaj je veliko pomanjkanje duhovnikov. Imamo katehiste. Ti opravljajo veliko delo evangelizacije. Delo z laiki in delo laikov je v naši dobi še posebej cenjeno in moderno. Vse to je zelo lepo in prav. Toda ne moremo si zamisliti Cerkve brez zakramentov. Tako, naj poskušamo biti še tako moderni, vedno znova se bomo morali vrniti h Kristusovim besedam: „žetev je velika in delavcev je malo. Prosite Gospoda žetve...“ Tukaj potrebo po duhovniku še posebej čutimo. Velika naselja, z več tisoč prebivalcev imajo priliko enkrat ali dvakrat na leto sprejeti zakramente. Bolj pogosto jih obiskati je nemogoče, „delavcev je premalo“. Dolgo sem živel v upanju, da se mi bodo še kakšni korajžni sobratje pridružili. Vedno manj upanja imam. Dobivamo še poljske misijonarje, druge pokrajine so izčrpane. Mogoče pa je to božja volja. Cerkev, ki je pred leti obhajala sto letnico krščanstva, mora shoditi. Tako sem prepričan, da je čas in božja ura, da poskušamo z vsemi močmi vzgajati delavce v tem narodu.

To leto smo se lotili še nekaj novega. 31. maja je ena od naših katehistinj naredila zaobljube. Ko je za božič škof bil pri nas, je prosila škofa, če bi lahko naredila zaobljube. Škof je dovolil. Toda niso vedeli, kako in katere vrste zaobljub bi lahko naredila. Ponovno smo se obrnili na škofa in ta nam je dejal, da naj bi bile privatne obljuje, posvetitev Bogu, da pa naj sami presodimo. Ta žena se je pri sestrah v duhovnih vajah pripravila na zaobljube čistosti in službe Cerkvi kot katehistinja; že prej je bila vedno v službi Cerkve. Tako je samo svoje življenje posvetila z enoletno zaobljubo, ki jo pa mora vsako leto obnoviti. Ali je to nova kongregacija, ali muha enodnevnica, bomo videli pozneje. Ker je mati, mora najprej skrbeti za svojo družino – moža nima –. Živi že 5. leto sama, odkar je pustila svetno življenje in postala katehistinja. Živi v svoji družini, opravlja mesečno rekolekcijo in vsak dan del brevirja, ali hvalnice ali večernice. Za ta način posvetitve se pripravlja še ena kandidatinja. Ta je brez otrok. „Če je to božje delo, bo uspelo...“ Vse izročimo v božje roke.

KAKO JE V LUBUMBAŠIJU

„Katoliški Glas“, 5. maja 1983. - Piše dr. Alojzij Snoj SDB

Država je pred nekaj leti podržavila vse šole, tudi cerkvene. Po par letih je bilo vse v razsulu. Nato je predsednik republike Mobutu sam prosil škofo in redovnike, naj zopet prevzamejo vodstvo šol, in kjer je le mogoče, tudi nadzor nad državnimi šolami – predvsem glede financ –. Cerkev je pač edina moralna moč, ki lahko ljudstvu nesebično pomaga, seveda, do koder sploh more priti s svojim osebjem in sredstvi, ki jih ima na voljo.

Pred kratkim sem bil z našim inšpektorjem na zanimivem potovanju, 350 km proti severu. Tja sva peljala najrazličnejše potrebščine – tudi varilni aparat –, da bi pomagala popraviti streho na šoli, ki jo je neurje razkrilo. Z džipom sva prišla do prvega misijona, Kasenge, prašna bolj kot mlinarja. Nazaj grede pa sva bila vsa oblatena, ker je začelo deževati.

Na obali reke so domačini ravno odirali velikega krokodila, ki je prejšnji večer ugrabil nekega dečka, in so priredili veliko slavje. V zadnjih mesecih je tod morila kolera, ki se še ni popolnoma poglobla. Misijonska postaja je bila ena sama bojnišnica. Flamski misijonar

Misijonar dr. Alojzij Snoj v krogu črnske družine.

Kazimir, ki je tudi bolničar, je z zdravili, ki jih je prejel iz Belgije, praktično rešil vse, katere so prinesli k njemu. Toda treba je biti hiter, kajti od trenutka, ko se kolera opazi, je šest ur že dovolj za smrt. Domnevajo, da je v šabi zaradi kolere umrlo kar 20.000 ljudi. Nekatero vasi so popolnoma izumrle.

Kaj pa država? Od nje ni kaj pričakovati. Od ljudi bi pobrala, če bi kaj imeli, da bi jim kaj nudila, to pa ji še na misel ne pride. Ko se pelješ skozi vasi, vidiš kolibe brez oken in vrat, ki naj bi bile šole, ter otroke, ki skupaj z zvezkom nesejo v šolo tudi opeko, da se imajo kam vsteti. Po 300 km vožnje morda naletiš na takoimenovano ambulanto s par posteljami brez vsake posteljnine...

Do drugega misijona pa z inšpektorjem nisva mogla priti, ker je bil most porušen. Vozilo sva pustila na bregu, s pirogo – čolnom iz enega debela – pa priveslala na drugi breg, kjer so naju že čakali so-bratje z avtom iz misijona Kašobue. Če ne bi bili v radijski povezavi s temi postojankami, bi ostali ob takih priložnostih čisto odrezani od sveta. Tako pa se vsak večer ob določeni uri vzpostavi zveza za nujna poročila.

Na tem potovanju sem srečal našega starega misijonarja, ki je pred kratkim podrł svojega 80. slona. Slikali smo ga z okli – vsak tehta skoraj 20 kg – in slonovimi posušenimi šapami. Za domačine je lov na slona vaški praznik. Takrat se gostijo in praznujejo podobno kot pri nas ob kolinah, samo vonjave so malo drugačne.

Na tem misijonu sem spal v neki čumnatih, ki se je ni dalo za-preti. Lahko si mislite, kako sem ponoči lezel v dve gubi, ko sem slišal zunaj zavijanje zveri. Bog vedi, morda so bili to klici samcev za njihovimi družicami. Ne vem, nisem jih razumel, toda za človeško uho niso bili nič kaj prijazni. Sicer pa je tukaj sploh važno, da ima soba, v kateri bivaš, dovolj velike špranje. Golazen namreč tako ali tako prileze od kod, če pa so špranje dovolj velike, vsaj lahko tudi odide. Komarji so pač naša glasba za lahko noč in za dobro jutro – nevarnejši je le malaričar, ki me, k sreči, še ni stresel!

Tu v Lubumbašiju imamo salezijanci poleg župnij tudi obrtno šolo s prakso za razne poklice – mizarje, zidarje, mehanike... –, srednjo tehnično šolo – elektro in strojno – in v zavodu, kjer bivam – osnovno in srednjo šolo skupno z nad dva tisoč učenci in dijaki. Ta šola je od vsega začetka državna. Salezijancem je zaupano vodstvo in vzgoja. Učitelji in profesorji so v glavnem domačini. V razredih je po petdeset učencev. Ti otroci prihajajo v šolo iz oddaljenih vasi po šest kilometrov – peš. Da prihranijo obutev, jih vidiš boste nesti copate na glavi. Nikogar ni ničesar sram, samo da bi napredoval, da bi se nekaj naučil.

Predstavite si to mladino v nedeljo pri maši v veliki dvorani: kako poje in živo sodeluje. In kako tudi poslušal! Afričani se pri poslušanju ne dolgočasijo, tudi otroci ne. Pri tej maši vodim petje, ki je precej drugačno od našega, toda živahno je in melodično. Tu res doživijo, da kar koli znaš, kar koli imaš, vse lahko nudiš in vse od tebe hvaležno sprejmejo. S tem pa ti pravzaprav znajo veliko dati, dati nekaj, česar Evropa ne zna več: dati veselje, zadovoljstvo, hvaležnost.

NA MADAGASKAR IN V AFRIKO

L.L.C.M.

Z MISIJSKO ZDRAVNICO DR. JANJO ŽUŽEK V ETIOPIJI

Na predvečer mojega odleta v Etiopijo sem izročil župniku misijona Musha nekaj odškodnine za moje vzdrževanje, ko sem bil skoraj teden dni tamkaj gost. Naslednje jutro – bila je sreda, 29. oktobra – sem vstal že ob pol štirih, odmaševal v kapelici, zajtrkoval in ob petih me je Ivan odpeljal na letališče, kjer sva bila že čez pol ure. Uradnik etiopske letalske družbe je vedel povedati, da je agencija prejela v odgovor na njih sporočilo, kdaj pridem, misijonarkino zagotovilo, da me bo čakala na letališču Addis Abeba, s čimer se mi je odvalil kamen od srca, saj mi je misijonarka že domov pisala, da me bo čakala z vizumom za vstop v deželo kar na letališču. Še dobro, da je telegramske sporočilo prišlo do nje pravočasno in da se mi bo tako dežela odprla.

Štirimotorno letalo etiopske letalske družbe je priletelo malo pred sedmo uro. Na njem je bilo že veliko potnikov, nanovo nas je pa vstopilo kakih 20, ki so bili, po izgledu sodeč, večinoma Etiopci.

Letimo komaj dobre pol ure, pa že od daleč vidimo iz zraka velik napis na tleh griča zraven letališča: ENTEBE, katero ime mi je bilo poznano od slavnega podviga judovskih udarnih čet, s katerimi so rešili svoje ljudi. To je pač bilo letališče glavnega mesta Ugande Kampala. Ko smo pristali, sta izstopila le dva potnika. Beli tehniko so pregledali motorje letala in odleteli smo naprej. Pokrajina spodaj je bila posejana z malimi jezerci, ki so se bliščala po gričasti deželi. Postregli so nam z zajtrkom. Med tem smo se bližali Addis Abebi. Videti je bilo spodaj vedno več potov in cest, ki so vodila do naselij, ki so imela hiše pokrite s pločevino, kar je v Afriki prva stopnja napredka.

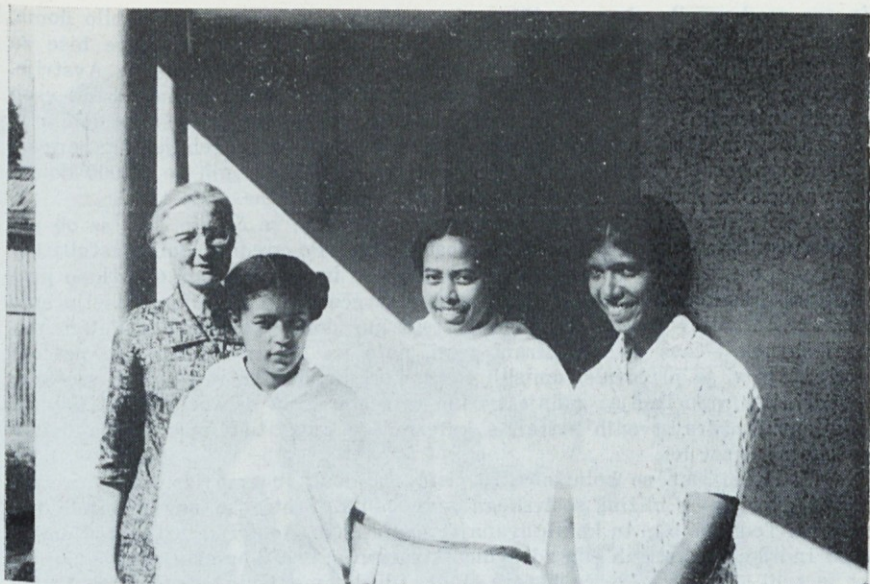
Že pristanemo. Letališče je srednje veliko in lepo, ne tako kot ono v Lusaki, še manj kot ono v Najrobiju, a veliko večje in udobnejše kot ono v Tanzaniji. Izstopimo in ob letalu čakamo na avtobus, da nas prepelje k letališkemu poslopju. Tam je bilo treba, kot povsod, najprej skozi sanitetno kontrolo o cepljenju proti tropskim boleznim, nato še stopim v vrsto za pregled potnih listov in vizumov in že preiščujem, kako bom angleško govorečim preglednikom povedal, da me mora misijonarka tam nekje čakati z vizumom za moj vstop v deželo. Tedaj me neki letalski uradnik opozori, da me ob kabini za pregledovanje dokumentov kliče neka dama. Pogledam tja in zagledam s. Janjo. Kakšno veselje! Vse v redu...! Zadnja ovira na tem potovanju in obiskovanju misijonarjev je premagana. Iz vrste jo od daleč veselo pozdravim. Za menoj v vrsti čaka neki Indijec, ki mi, kolikor sem mogel razumeti, pove, da je zdravnik, da pozna m. Terezijo v Kalkuti, itd. Nakažem mu, naj stopi k s. Janji in ji pove, kaj bi rad. Res stopi k njej in precej časa z njo govori. Janja mi je pozneje povedala, da ta mož že dva meseca skuša vstopiti v Etiopijo, pa ne more, ker nima vizuma. Jaz ga bom pa dobil kar takoj...

Pride vrsta name. Janja, ki stoji ob pregledniku, pristopi k meni, se toplo pozdraviva in izroči mi dragoceni papir: fotokopijo izseljenske direkcije

z dovoljenjem za moj vstop v deželo. Ker je sestra že preje nekajkrat prišla v moji zadevi na letališče, je s preglednikom že znana, in ko mu še nekaj razloži, dobim v potni list potrebne žige in vstopim v deželo. Janja me najprej pelje tja, kjer dvignem svojo prtljago. Izpolnim obrazec glede denarja, ki ga imam seboj, in stopiva k carinskemu pregledu. Vse sem moral odpreti. V kovčku sem imel celo vrečo posnetih filmov s celega dotedanjega potovanja. Carinik me vpraša, kaj je na filmih, potem pa reče Janji, da tega ne morem nesti s seboj v deželo, ampak pustiti na carini letališča. Vzame tudi mojo denarnico in prešteje denar, če je v soglasju z mojimi navedbami. Med tem stopi Janja v pisarno, kjer po daljšem času more izročiti v shrambo moje filme, za kar ji izroče zadevno potrdilo, s katerim morem stvari pred odletom iz dežele spet dvigniti. S tem je bil carinski pregled končan in sva bila oba zadovoljna, da je šlo vse še kar gladko.

Tedaj se pa že približa Etiopce srednjih let, ki mi ga misijonarka predstavi kot njihovega soferja in sodelavca v administraciji bolnice. Mož je bivši policijski višji funkcionar, z desetimi otroci, je katoličan, ki so ga vzgojili kapucinski misijonarji. Janja je pristavila, da je zelo zvest, pošten in vdan misijonu, in tudi sam sem v tistih treh dneh, ko me je vozil naokrog, videl, da je blag in sposoben človek. Posebno sem bil vesel, ker je ta mož znal tudi italijansko, saj je bil uslužben pod italijansko okupacijo in je kot višji funkcionar pač moral znati tudi italijanščino.

Spravimo se v avto bolnišnice in se peljemo proti mestu ter naprej skozi to glavno mesto Etiopije. Desno in levo glavne ceste je v središču mesta videti več večjih in lepih stavb, grajenih v modernem zapadnem slogu, precej cerkva in mošej, zraven pa tudi polno revnih bajt. Najprej poiščemo agencijo, da uredim vse za moj naslednji polet nazaj v Evropo. Pri Ethiopian Airline dobim sedež na letalu, ki bi me že v nedeljo dopoldne sprejelo za polet v Rim. Zadovoljen, da smo to uredili, grem veselo naprej, ko me Janja pelje k argentinskemu vladnemu zastopniku. Precej časa se vozimo in končno ustavimo pred lepim, belim poslopjem. Vstopimo najprej v lepo urejeni urad, kjer nas uradnica telefonsko najavi poslaniku, potem nas pa pelje preko lepega vrta v poslanikovo rezidenco. Tam naju že čakata poslanik in njegova soproga. Vesel sem bil srečanja z Argentinci, ker bom po dolgem času mogel spet govoriti v kasteljanščini, pa sem se brž znašel v zadregi, ker mi je šel jezik, ki ga sicer po tridesetih letih in več življenja v Argentini, kolikor toliko obvladam, le trdo in počasi od rok, pač ker sem že dva meseca in pol poskušal govoriti v raznih drugih jezikih. A poslanik je hitro razumel in ljubeznivo potrpel. Sestra Janja mi je še pred mojim potovanjem priporočila, naj mu prinesem za poslaništvo kak kip ali plaketo lujanske Marije v zahvalo, da je pomagal dobiti zame etiopski vizum. Res sem že doma kupil bronasti relief, najlepšega, kar sem jih našel, ga potem na vsem potovanju na dnu kovčka vlačil s seboj, zdaj sem mu ga pa nekako slovesno izročil, še preje pa ga pred njim blagoslovil z blagoslovljeno vodo, ki jo je imela poslanikova gospa pri hiši. Najbolj je bila vesela tega duhovnega darila prav ona, saj je verna žena in veliko stori za uboge; tudi tedaj je pletla zanje. Strežnik nam je prinesel prigrizek in hladno pijačo in smo še malo pokramljali. Ta poslanik radi skromnih vezi Argentine z Etiopijo nima ravno preveč dela; največja obveznost mu je, udeleževati se raznih socialnih srečanj in sestankov.

Dve kandidatini-Etiopki, ki sta bile tedaj pri sestrah v Addis Abebi, a so ju kasneje morale odsloviti. Na levi stoji s. Janja Žužek, desno indijska sestra.

Zahvalili smo se in poslovili od prijaznih zastopnikov Argentine v marksistični deželi. Nato me peljejo na postojanko Misijskih zdravstvenih sester v Addis Abebi. To je skromno, a lepo urejeno poslopje, ki so si ga organizirale pred vsem zato, da so sestre kje na svojem, ko morajo po opravkih v glavno mesto. (Med tem so si dobile drugo postojanko.) Pa tudi nekaj etiopskih deklet so začele zbirati in jim pomagati pri šolanju, ker so izrazile željo za vstop v njihovo družbo; domači poklici, za katerih pridobitev se pač vsaka družba prizadeva, saj vedo, da bodo končno le domačini mogli ostati v deželi in nadaljevati z evangelizacijo oziroma z ljubezenskim pričevanjem o Kristusu.

Postojanka leži v revnem delu Addis Abebe. Spredaj ob cesti je hiša za dispanzer, v katerem delujejo od jutranjih ur do 12. ure Male Jezusove sestre (ki se v popoldanskem času posvečajo kontemplaciji), za dispanzerjem pa stoji hiša Zdravstvenih sester. Tedaj smo našli na postojanki sestre treh različnih narodnosti: Avstrijka, Angležinja in Indijka. Žive pa tam tudi one tri kandidatkinje, ki vse še študirajo v srednjih šolah. Povabijo me k obedu, preprostemu in okusnemu, nato mi odkažejo sobico, v kateri se za pol ure zlekнем, potem me pa Janja s šoferjem, ki je bil med tem pri svoji družini, pelje v mesto po opravkih. Med drugim oddam na glavni pošti telegram za mons. Jezernika v Rimu s sporočilom, kajla se tam prikažem, kupim film, žal le nemega, ker zvočnega nikjer ni bilo dobiti, in še filmček za fotografiranje. Nato smo se vrnili nazaj k sestram, kjer je s. Janja telefonično iskala mojega sobrata Brilleja, s katerim sem se bil srečal v Parizu

in sva se domenila, da ga poiščem, ko pridem v to mesto. Ni ga bilo doma. Šofer je moral potem na neke razgovore v zvezi z nakupom nove hiše za sestre, ki si jo mislijo omisliti s pomočjo podpor iz Nemčije in Avstrije. Kako te organizacije v pomoč misijonom v tretjem svetu pomagajo na vseh koncih in krajih! Sestra mi je tudi povedala, da je njih bolnišnica dobila iz Avstrije pomoč za nakup velikega „kombija“, ki ga potrebujejo za prevoz bolnikov in sester. Za novo hišo so tedaj imele obljubljenih že 30.000 dolarjev, a bodo morale še kje drugje prositi, ker vsota ne zadostuje.

A še nisem bil v Janjinem delokrogu, to me je še čakalo. Res se ob pol petih popoldne odpravimo v notranjost dežele. Po srednje dobri asfaltirani cesti preko rodovitne ravnine, kjer raste proso in pšenica, naš avto lepo prodira naprej. Po kakih 100 km vožnje se je zvečerilo in v večjem naselju smo ustavili, stopili v restavracijo ob cesti in kar dobro povečerali. Potem naprej še nekaj časa po asfaltirani cesti, nato pa 18 km po stranski peščeni poti, ki so si jo prebivalci omislili sami, ker jim država iz skupnih sredstev ni odobrila financiranja; zadnje tri km te ceste je pa oskrbela Attat bolnica Misijonskih zdravstvenih sester, s katerimi je tedaj tudi naša Janja delala že skoraj deset let.

Med tem smo se bolnišnici že čisto približali in smo izstopili v notranjosti dvorišča v bližini sestrskega stanovanja. Sestre so nas prihitele pozdravit. Tedaj je bilo tu kakih dvanajst sester, štiri Avstrijke oziroma Nemke, štiri Indijke, od katerih ena zdravnica-kirurginja, ena Angležinja, naša Janja, ki je tudi zdravnica, in še katera. Poleg dveh omenjenih zdravnic so druge

Pogled na eno od dvorišč Attat bolnice v Etiopiji; okrog in okrog so sobe za bolnike, operacijske sobe ni druge.

V ozadju bivša semeniška kapela, zdaj župnijska cerkev zraven Attat bolnice. V ospredju ena od treh koč, ki so jih za svoje bolnikov naredile sestre, da so jim vsak čas v pomoč.

bolničarke, farmacevtke, babice, administratorke... Povabijo nas na kavo, kjer kramljamo; večinoma so sestre govorile angleško, z menoj tiste, ki govore nemško, v tem jeziku, ki ga nekoliko lomim, Janja pa kajpada slovensko. Ob devetih ponoči sem se spravil h počitku v hišici, kjer stanuje nekaj bolničarjev in kjer je bila soba tudi zame.

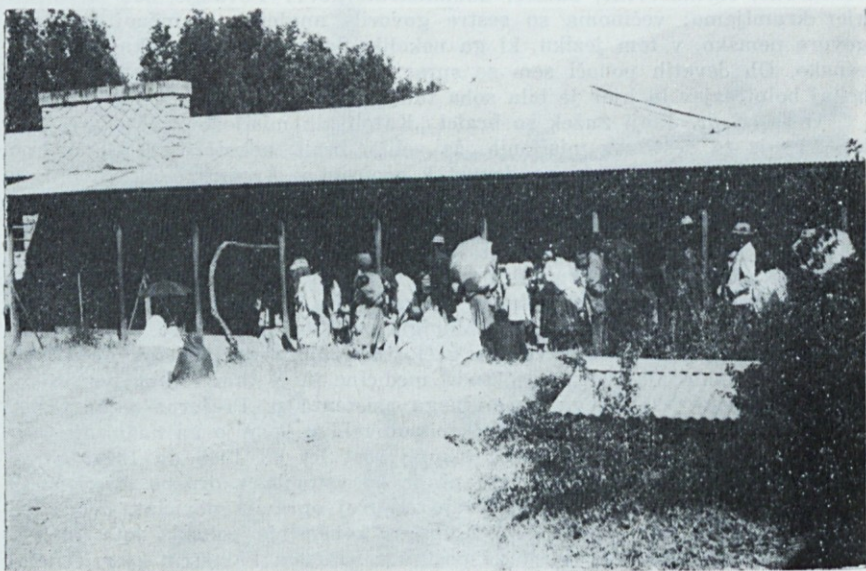
O sestri dr. Janji Žužek so bralci „Katoliških misijonov“ v teku dolgih let, kar je ta sestra v misijonih, že veliko brali, nekateri od nje osebno zvedeli, kadar je prihajala na dopust k svojcem v Argentino ali po drugih deželah. Rojena je bila 16. januarja 1927. leta v Ljubljani v znani Žužkovi družini, kjer se je rodilo staršem 15 otrok, od katerih jih je še 13 živih, dočim sta oče in mati umrla v Argentini, kamor se je družina umaknila po komunistični revoluciji v domovini. Osnovno šolo je s. Janja obiskovala v Lichtenurnovem zavodu pri usmiljenkah, gimnazijo pa pri uršulinkah. Maturo je naredila v begunskem taborišču v Monigu pri Trevisu v Italiji, a je potem. radi večje veljavnosti napravila še zrelostni izpit v italijanski Ankoni. Po maturi je odpotovala v Rim na študij medicine in je tam ostala dve leti in pol. S pomočjo jezuitskega generalnega asistenta p. Prešerna je potem v družbi 20 študentov in šest študentk odpotovala v Španijo na nadaljnje študije. Medicino je študirala vsega skupaj šest let od 1948 do 1954, ko je napravila doktorat. Naslednje leto pa je že vstopila v družbo Misijonskih zdravstvenih sester v Angliji, kjer je najprej opravila noviciat, delala po treh letih 1958. leta začasne zaobljube, a končne je položila leta 1963 v misijonih. Kajti leta 1959 so jo že poslali v islamski Pakistan, kjer je delo-

vala v bolnišnici njihove družbe do leta 1962. Janja se je bila specializirala tudi v kirurgiji, kar ji je zelo prav prišlo v njenih nadaljnjih delokrogih: v Keniji je bila v kraju Nangina 7 let in potem v Ugandi (Fort Portal) dve leti. Leta 1971 pa je bila poslana v Etiopijo, kjer je bila od septembra meseca tega leta že ves čas in kjer sem jo jaz obiskal.

Ves zadovoljen, ker sem našel še to misijonarko in z njeno pomočjo prišel v to deželo, sem zelo dobro spal. Drugo jutro sem se dvignil že ob pol šestih. S. Janja me je povabila, da mašujem za sestre v njihovi kapeli; maševal sem kajpada po slovensko, le berila in evangelije sem zase bral iz nemškega molitvenika, one pa so brale na glas po angleško. Pri obhajanju sem doživel tale način: Svete hostije in kelih sem položil na rob oltarja in sestre so prihajale druga za drugo, vzele Hostijo, jo pomočile v sveto Kri in zaužile.

Po zajtrku me je sestra Janja peljala obiskat domačega župnika, ki oskrbuje faro in cerkev ter je na razpolago tudi sestram v bolnici, kamor se zatekajo po pomoč ortodoksni vzhodni kristjani, nekaj katoličanov koptskega obreda, pa tudi mohamedanci in animisti-pogani. V Etiopiji je večina prebivalstva že od davnih časov krščanske vere, a kopskega obreda in ločeni od katoliške Cerkve; nekaj pa jih je Cerкви pridruženih; ostali so mohamedanci in animisti. Župnik ima lepo leseno hišico na oni strani cerkve. Našla sva ga doma. Zelo prijazen gospod domačin, ki je študiral v Rimu na Etiopskem zavodu v Vatikanu, kjer sta bila njegova predavatelja tudi mons. Jezernik in mons. Vodopivec, ki se ju je dobro spominjal in je naročil po-

Bolniki in njihovi svojci čakajo na preglede, da so morda sprejeti v bolnico, kjer je postelj le malo...

S. dr. Janja Žužek in pokojni tamkajšnji koptski župnik.

zdrave zanju. (Pred letom dni nekako pa se je ta gospod z motornim kolesom smrtno ponesrečil; kdo ga zdaj nadomestuje, obiskovalcu ni znano.)

Nato me je Janja povabila, da grem z njo in neko drugo sestro na njih zdravstveno podružnico, kakih 28 km stran od Attat bolnice v kraju Dakuna. Ko smo prišli tja, je bilo zelo veliko življenja v njej. Kliniko vodi sestra, ki naju je peljala, a delajo v njej tudi bolničarji, katerih dva sta diplomirana. Pred vsem so bile tamkaj mamice z otročici. Tu vzdržujejo sestre tudi „Prehranjevalni center“ za podhranjene otroke. Klinika dobiva vreče s tečno otroško hrano, ki jo razdeljujejo tu potrebnim otrokom oziroma mamicam ali po zaupnikih po vaseh. Še preden smo odšli iz Attat bolnice, je sestra naložila na avto nekaj vreč te hrane, videl sem pa tudi, kako je eden od zaupnikov nakladal na osla tudi precej tega hraniva, da ga bo odnesel v svojo vas, kjer v imenu bolnice to deli potrebnim družinam.

Ko smo stopili v notranjost poslopja, me je sestra spremila v dve, tri sobe. V eni sem zagledal na ležišču ženo, ki je imela noge in ves spodnji del obvezan; polila se je z vročim kropom in se opekla, pa so jo prepeljali v kliniko. Prav tedaj so štirje nosači prinesli drugega bolnika. V eni od sob je bolničar pregledoval zobovje možakarju. Sestra mi je pravila, da se je v deželi nekaj mesecev mudila protestantska zobozdravnica, ki potuje iz dežele v deželo in ne le na protestantskih, ampak tudi katoliških misijonih poučuje osebje, kako se ljudem pomaga pri zobobolu. Tako je tudi nekaj bolničarjev Attat bolnice naučila med drugim izdiranje bolnih zob. V čem vse morajo takile podeželski zdravniški centri ljudem pomagati!

Kakih 100 m stran na pobočju hriba leži mala cerkvena hiša in zraven hiša za duhovnika, ki ga pa ni bilo doma ali pa le od časa do časa pride na postojanko. Vračajoči se v Attat, smo obiskali drug misijon, katoliško župnijo s cerkvijo in otroškimi gobavskim naseljem s kapelo. Ta misijon vodijo etiopski kapucini. Tam zraven so tudi misijonarke Combonijeve družbe iz Verone v Italiji, dve Italijanki in dve Etiopijki. Ko smo jih obiskali, so nas povabile na kosilo. Tudi one vodijo malo kliniko.

Vrnili smo se „domov“. Misijonarka s. Janja me je popeljala še obiskat osamljeno, 80 let staro etiopsko sestro, ki živi v hiši zraven misijona. Je članica samostojne etiopske veje nekih francoskih frančiškank, ki je pa v razpadu. Včasih jo obišče sosestra iste družbe od nekod drugod. Skrbi za nekaj etiopskih sirot, pri čemer ji nekaj stoji ob strani škofija, nekaj pomoči pa prejme iz Avstrije. Tako mi je pripovedovala s. Janja. (Glej sliko na str. 45 spodaj).

A tisto popoldne me je čakalo še posebno presenečenje. Ena od uslužbenk, ki je bila preje pravoslavna, a se je poročila s katoličanom in tudi sama sprejela pripadnost h katoliški Cerkvi, je sestro in mene povabila na obisk v svojo kočo tam na vasi za bolnico. Mlada žena ima tri mesece starega otročiča, ki mu je naša Janja krstna botra. V tej deželi ljudje prebivajo v naseljih, ne posamič kot v Burundiju. Njih hiše so visoke kočice, kakor sem videl tri že pri Attat bolnici, ki so jih postavile sestre za bivaljšča tistih, ki pridejo z bolniki in jim strežejo ter kuhajo zanje. Za kočico uslužbenke, ki naju je povabila, so na gosto posejane takozvane „moške“ banane, iz katerih

Žena z otročičkom, ki mu je s. Janja krstna botra.

V posebej pripravljeni jami v nasadu „moških“ banan spravijo stržen, ki ga dobijo v deblu palme in ki jim služi čez čas kot testo za njih kruh.

pridobivajo prebivalci vsakdanji kruh. Žena naju je povabila v kočo, kajpada precej temno, sredi katere je ob podporniku tlel vedno živi ogenj. Okrog in okrog sten so ležišča, kaka omara in stolec, ob vhodu, skozi katerega smo vstopili in ki služi istočasno tudi kot vir svežega zraka in svetlobe, je bila postavljena pogrnjena mizica, ob tej razni prigrizki, okrog nje pa stolčki, da smo posedli. V hiši je bila tudi mama uslužbenke in nekaj mladine iz vrst sorodnikov; prišel je tudi star možakar, najstarejši tamkajšnji katoličan. Žena naju je povabila, naj se posluživa: bila je to neka pijača, podobna medici, na krožniku nekaj zdrobljenega mesa, zraven kruh iz banan, ki se imenuje „kodžo“, kava in neke slaščice. Končno nam je ponudila takozvani „čad“, to so vršički posebnega grmičevja, ki vsebujejo neke vrste mamilo in je med muslimani priljubljeno kot žvečilo zlasti v Yemenu, kamor Etiopci izvažajo z avioni veliko te rastline in je ljudem eden od dohodkov. Seveda sem se jaz vsega posluževal le simbolično.

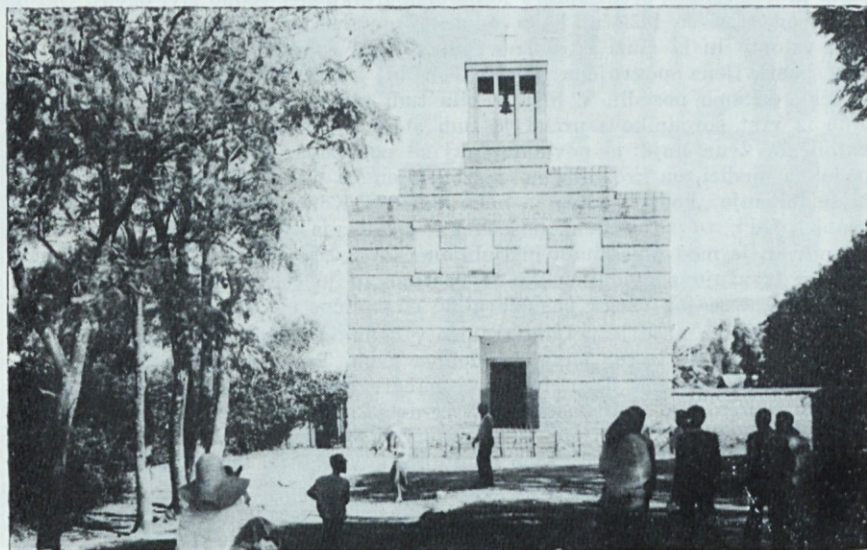
Uslužbenka naju je peljala za hišo v bananin nasad, da mi je Janja tam razložila, kako se iz teh banan pridobiva kruh. Te banane so brez sadu, a v njih deblu se v času osem let rasti nabere obilna masa stržena, ki je za človeka užiten. Rastlino posekajo in iz debla poberejo ves stržen, ga natlačijo v jame, ki jih pokrijejo s kamenjem in bananovimi listi ter puste leto dni. Po enem letu to maso začno uporabljati. Vsake tri dni približno vzamejo nekaj tega „testa“ iz ene ali druge jame, pač, kolikor mislijo porabiti, z nožičem poberejo rastlinska vlakna iz mase, iz ostalega pa zgnetejo neke vrste testo, ki ga potem razvlečenega pečejo na kovinski plošči, najprej

na eni, potem na drugi strani, po deset minut, in kruh je pečen. Pokusil sem ga tudi jaz, a le bolj pokusil, ne jedel... Seveda, vsake stvari, tudi vsake jedi se je najprej treba navaditi, potem pa tekne...

Vrnila sva se domov in povečerjala, no, meni so vedno prinesli jed v sobo. Po večerji sem se pridružil sestram, ki so šle v kapelo k češčenju Najsvetejšega. Ena od sester je izpostavila Najsvetejše. Molile so in pele v spremstvu kitare. Zdravnico Indijko in eno od bolničark so pa med tem klicali, da sta šli neki porodnici napraviti cesarski rez.

Po zelo pestrem dnevu, ki mi ga je pripravila s. Janja, sem šel rad k počitku. Zjutraj sem šel po moji maši ob sedmih v cerkev, kjer je bila maša v etiopskem obredu in v starem jeziku amarščini. Cerkev je bila skoraj polna vernikov, po videzu zelo preprostih ljudi. Spredaj pred oltarnimi stopnicami je stal pred stolalom mlad fant, ki je bil nekak dijakon, ob njem levo in desno pa je bilo še več fantov. Djakon je sodeloval z župnikom v branju in petju, mnogokje so peli tudi fantje. Vsi ti fantiči žive pri župniku, so nekak liturgični pevski zbor za liturgijo vzhodnega obreda, ki vedno vsebuje veliko petja. Obiskujejo vaško šolo, v sobotah in nedeljah gredo pa domov. Od teh fantov so odšli v malo semenišče v dveh letih trije. Ljudstvo v cerkvi je odgovarjalo z molitvami, ki so jih na koncu zelo zategnili; petje ni bilo prav nič podobno onemu na zapadu, pa tudi črnskemu, ki sem ga do tedaj poslušal, ne. K obhajilu je pristopila domala vsa cerkev, delilo se je vsem pod obema podobama: Mašnik je v eni roki držal kelih in ciborij, z drugo roko je pa jemal Hostije, jih pomakal v Kri in jih podajal vernikom.

Pročelje cerkve pri Attat bolnici, kjer sem doživel sveto mašo po vzhodnem koptskem obredu.

Obiskovalca je s. Janja na njegov film slikala v družbi s koptskim, zdaj že pokojnim župnikom.
Spodaj: na obisku pri stari, osamljeni domači redovnici. Ob njej so sirote, ki skrbi zanje.

Po tej maši mi je misijonarka razkazala bolnišnico in mi na moja vprašanja rada odgovarjala. Zdravstvenih sester je bilo tedaj vsega skupaj tam 11. Bolničarjev in bolničark, ki so jih sestre same izučile in so potem šli tudi na državni izpit z diplomo, je bilo v bolnici 12; dve sta bili še v šoli. Nediplomiranih bolničarskih pomočnikov je bilo 24. V operacijski sobi sta pomagala dva diplomirana in dva nediplomirana bolničarja. V laboratorju so sestram pomagali trije diplomirani farmacevti in dva pomočnika. Poleg vseh teh je bilo tedaj še več ljudi zaposlenih v pralnici, v kuhinji, v pisarni, pri snaženju in čujanju, itd. Vsega skupaj je bilo tedaj v bolnici osebja kakih 80 ljudi. Bolnica ima 55 postelj, področje, kateremu je namenjena, ima okrog 200.000 ljudi. Vzdržujejo dvojno ambulanto, za običajne zdravstvene potrebe in za zdravljenje gobavih, ki jih imajo registriranih okrog 500. V ambulanti pomagajo dnevno kakim 300 ljudem.

Sestra me je vodila iz sobe v sobo; v otroško, kjer so bili zraven malčkov njihovi starši, v moško z bolniki najrazličnejših bolezni, in v žensko, kjer je bilo tudi več porodnic, med njimi ona, kateri so prejšnji večer pomagali do otroka s cesarskim rezom; otroče je zraven mamice vekalo. V otroški sobi je sestra pokazala enega od otrok, ki je imel radi podhranjenosti grdo razrte čeljusti. Stopili smo tudi v sobo, kjer je bolničar operiral na očeh tu zelo pogosto bolezen „trahom“; od bolničarjev jih je pet večjih te operacije, ki jih dnevno napravijo tudi do deset.

Ko sem stopal s sestro po teh bolniških prostorih, videval bolnike na ležiščih, ki nosijo vsak svoj križ, sestre, ki se potrpežljivo sklanjajo nad nje in se jim posvečajo, indijsko in našo sestro zdravnico, ki se ne ustrašite nobene operacije, množico domačih bolničarjev in bolničark, ki ljudem pomagajo z zdravili, z nasveti in raznimi posegi, pa toliko ljudi, ki so na več krajih čakali, da pridejo na vrsto, sem se spomnil, da pred prihodom teh sester 100 km naokrog še ničesar tega ni bilo, s čimer bi se ljudem pomagalo v telesnih tegobah, in sem bil prevzet ob misli, kaj vse je dosegla ustanoviteljica te družbe Misijonskih zdravstvenih sester, zdaj že pokojna sestra Dengel s tem svojim podvzetjem. Če bi njene sestre samo to bolnišnico tu organizirale, bi se bogato splečala njena žrtev. A te njene sestre delujejo na najrazličnejših koncih sveta podobno lepo kot tu. Spomnil sem se, da ima sestra Janja še dve rodni svoji sestri v isti družbi, da deluje v islamskem Yemenu njena sestra, tudi zdravnica Rezka, ki žal do nje ne morem, in da je bila v afriški Ghani voditeljica farmacije v podobni zdravstveni ustanovi, sestra Silva. Tudi na s. Gabrijelo Ehrlich, nečakinjo „očeta slovenskega misijonstva“ dr. Lamberta Ehrlicha in sestro pokojnega indijskega misijonarja Janeza, katera deluje tam v središču te družbe v Nemčiji, sem se spomnil. Občudovaje sadove njih dragocene pomoči ljudstvom tretjega sveta sem se zavedel, da ne izvirajo le iz njihove visoke strokovne usposobljenosti in požrtvovalnosti, ampak pred vsem iz neizmernih žrtev misijonskega življenja v tako drugačnih okoljih Azije in Afrike.

V petek popoldne sem se poslovil od Attat bolnice in od sester. Sestra Janja me je s šoferjem Lovrencom peljala nazaj v Addis Abebo. Na poti smo srečali jezuita, ki je potoval v Attat bolnico, ker je sestrski spovednik. Ustavili smo se na misijonu, ki ga vodi bolečni župnik-domačin, ki je kljub boleznim skrbel še za štiri druge župnije. Še o vsem drugem, kar je bilo

Na desetice ljudi stalno čakajo v ambulanti misijonske bolnice, z željo, da jim tam pomagajo.

misijonskega ob poti, mi je sestra razlagala. Ob pol sedmih zvečer smo bili že v Addis Abebi in vstopili v sestrsko hišo. Po večerji tamkaj me je sestra peljala k holandskim lazaristom ob robu mesta. Zelo lepo postojanko so si uredili. Sestra jim je že preje povedala, da pride za kak dan k njim slovenski sobrat. Zelo prijazno so me sprejeli in me popeljali v sobo za goste. Izobraženi Holanci vsi znajo tudi nemško, tako sem se mogel z njimi pogovarjati. Med njimi sta bila tudi dva domačina Eritrejca. Njih francoski sobrat, ki sem ga edinega poznal, je stanoval na škofiji, kjer je imel pomembno delo, pa so ga poklicali po telefonu in je tudi prišel na pomenek s slovenskim sobratom, ki se je z njim srečal v Parizu. Ta duhovnik Francois Brillet, ki je bil tedaj, ko smo Slovenci prvič prišli na področje sedanjega slovenskega malgaškega misijona, tudi na Madagaskarju, in sicer vizitator ali provincial in ima prve slovenske misijonarje v lepem spominu.

Po trdnem spanju tiste noči sem zjutraj precej zgodaj vstal in ob sedmih že maševal sam zase v hišni kapeli, ki je zelo lepo poslikana. Pred menoj sta maševala dva sobrata v navzočnosti nekaj redovnic in laikov. Pri maši po slovensko sem si pomagal z italijanskimi spremenljivimi deli. Ko sem čakal sestro Janjo, sem se razgledoval po hiši in naletel na častnih mestih na podobi obeh naših etiopskih misijonarjev, ki sta dosegla oltarska čast; Italijanski misijonar sv. Justin de Jakobis in bl. Mihael Gebre, Etiopce, duhovnik in mučenec. Kar bolj domačega, takorekoč na svojem sem se počutil v tej lazaristovski postojanki v glavnem mestu dežele, ki je doživela svetništvo dveh sobratov.

Janja je z Lovrencom kmalu prišla. Peljala sta me na ogled mesta. Najprej smo obiskali veliko koptsko cerkev sv. Jurija, ki jo je bil zgradil etiopski cesar Menelik II., ustanovitelj moderne Etiopije, pred 100 leti. Stopili smo tudi v zakladnico tega svetišča, ki je nameščena pod stolpom kakih 50 m stran od cerkve. Razlagalka nam je kazala dragocena liturgična oblačila, svete posode, stare molitvene in mašne knjige in stare rokopise, slike, in preproge, itd. Okrog cerkve so postajali romarji; nekateri so poljubljali zidove cerkvene stavbe, ki je v tlorisu osmerokotnik. Okrog in okrog cerkve je prostrano dvorišče znotraj ograje; na tem dvorišču le smejo biti verniki pri službi božji, če so „neočiščeni“, kajti ne smejo v cerkev sâmo. V cerkvi duhovniki molijo ponoči od ene do 6. ure zjutraj. Ob osmih je peta maša, h kateri morejo tudi verniki, moški na eni strani, ženske na drugi. Dočim je sicer slikovito grajena cerkvena stavba neposlikana v zunanosti, je pa notranjost v slikah toliko bolj bogata. V središču cerkve je takoimenovano Presveto, kamor ne sme nihče razen duhovnika, ki mašuje. mene je vodič pustil tja vstopiti, ker sem bil opravljen kot duhovnik, a moral sem preje sezuti čevlje. Spomnil sem se, kako sem mogel pred sedmimi, osmimi leti v Delhiju v Indiji tudi le v nogavicah vstopiti v hindujski tempelj... Izraz spoštovanja do božjega tu in tam...

Po dokaj skrbnem ogledu te najpomembnejše koptske krščanske cerkve v glavnem mestu Etiopije smo šli na ogled še marsičesa drugega: Palača, kjer so zarotniki pobili 30 državnih funkcionarjev v dvorani, kamor so jih spravili z zvijačo, med tem ko je bil cesar tedaj ravno v Buenos Airesu na obisku leta 1961, pa se ni hotel takoj vrniti v svojo deželo... Videli smo

Cesla v središču Addis Abebe.

Cerkev sv. Jurija v Addis Abebi (pravoslavna).

potem tudi palačo, v kateri je cesar živel, ko so ga zajeli ob zadnji revoluciji leta 1973... Videli del univerzitetnih poslopj sredi velikanskega parka, nove univerzitetne stavbe zraven etnografskega muzeja... po glavnih cestah pomembne spomenike, tako onega, ki ga je jugoslovanska vlada poklonila v poklon Etiopcem, ki so jih fasisti pobili, in drugega, ki so ga Etiopci postavili kot trajen spomin zmage nad italijanskim okupatorjem. Obiskali smo tudi veličastno katedralo, zidano v čisto svojskem slogu, ki je posvečena sv. Trojici in ki jo je dal zgraditi cesar Haile Salasie leta 1926. Peljali smo se mimo državnega parlamenta, mimo palače cesarja Menelika II, ki jo je Salasie uporabljal za slovesnejše sprejeme. Tam blizu stoji mogočna moderno grajena palača Organizacije afriške unije, ki je bila zgrajena na pobudo Heile Salasia. Prišli smo do Trga Revolucije. Velikanski trg, na katerem se vrše največje manifestacije, zbuja pozornost radi treh velikanskih, kakih 15 m visokih podob treh rdečih veljakov Marksa, Engelsa in Lenina. Tudi katoliško katedralo smo videli, ki je sedež katoliškega škofa, ki se je tedaj mudil v Rimu na škofovski sinodi. Končno smo občudovali tistega znamenitega "zlatega leva", ki so ga bili italijanski okupatorji vzeli in ga prenesli v Rim na trg Esedra, pa so ga z velikimi slovesnostmi vrnili Etiopiji tik pred rdečo revolucijo...

Precej utrujen od tolikega opazovanja sem bil kar vesel, ko smo v sestriški hiši sedli k obedu, kamor smo se vrnili opoldne. Po kratkotrajnem počitku me je potem sestra z Lovrencom peljala še na izlet na deželo, kakih 60 km stran od mesta v bolj gorato pokrajino. Tam je letoviško mesto, ki

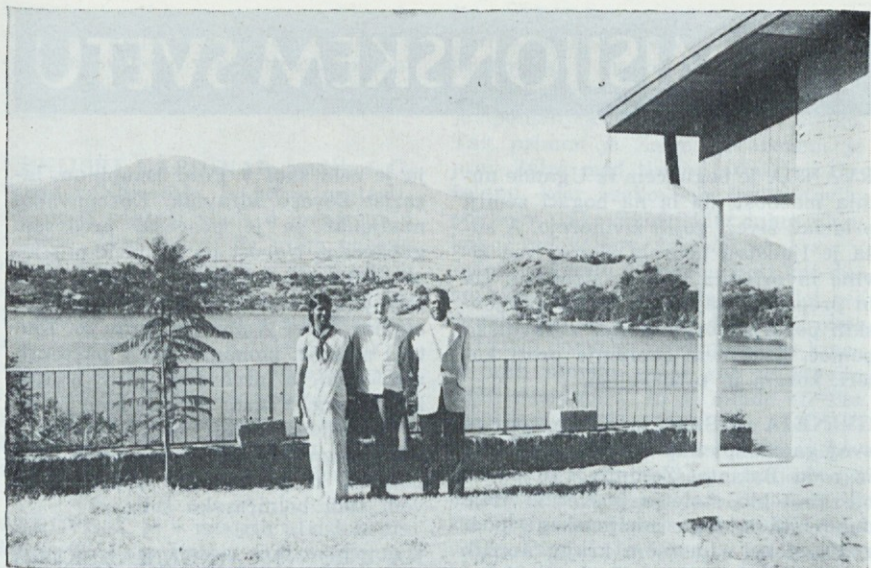
se imenuje Oljska gora in kjer so jezuiti ob robu mesta visoko nad krasnim jezercem, ki me je spominjalo na naš Bled, a brez otoka, zgradili polletni dom za misijonarke. Tam sta bili tedaj dve redovnici iz kongregacije Marijinih zdravstvenih sester, ena od njih, Irka s. Bernarda je živela nekaj časa tam kot naša s. Škrlj, ko se je zadrževala v Kanadi; lepo se je spominja. Pri jezeru oziroma nad njim smo ostali kako uro, da smo se navžili čistega zraka te gorske pokrajine.

Potem smo se pa vrnili nazaj v mesto in šofer naju je peljal k lazaristom, sam pa šel k svojim domačim. Janja je bila tudi povabljen pri mojih sobratih na večerjo. V misijonih so si duhovniki in misijonarke ter drugi, laični sodelavci pač zelo blizu, zlasti če delujejo v podobnih okoliščinah na istem misijonu ali v isti deželi; družijo in zbljuje jih ista problematika, isto žrtvovanje, nujna medsebojna pomoč. Lazaristi so imeli našo misijonarko s. Janjo zelo v čišlih. Pri večerji je bil navzoč tudi apostolski administrator, škof ozemlja, s katerega je vlada pregnala misijonarje. (Zdaj so se menda spet mogli vrniti.) Bili pa so tam tudi trije italijanski sobratje iz neapeljske province, ki so prišli pogledat, če bi se dalo spet kaj začeti v tej deželi. Po večerji je eden misijonarjev odpeljal s. Janjo v njih sestrsko postojanko, jaz sem se pa spravil na urejanje prtljage, kajti naslednji dan bo konec tega mojega prvega misijonskega potovanja po Afriki.

Zjutraj, bila je nedelja, sem videval, kako so prihajali ljudje v kapelo k maši, poslovil sem se od škofa in superiorja in čakal na šoferja Lovrenca, da me odpelje k sestram. Kar kmalu se je prikazal. Tam sem naj-

Cerkev sv. Trojice v Addis Abebi, kakor jo je slikal obiskovalec.

Pri počitniški hišici nad jezerom blizu Addis Abebe; v sredi s. Janja, desno šofer Lorenz, levo indijska medicinska sestra.

prej pri zajtrku še zadnjič kramljaj z misijonarko, nato sem ob 9. uri maševal v hišni kapelici. Sestre in kandidatinje so v začetku in ob koncu maše pele etiopske pesmi. Janja in indijska sestra sta brali berila in evangelije. Po maši sem se sestram, posebno Janji zahvalil za vse gostoljubje. Janja je res veliko žrtvovala že pred mojim prihodom in potem ves čas moje navzročnosti v Etiopiji, pač v plemeniti hvaležnosti za zanimanje misijonskega zaledja za njo in za vse druge slovenske misijonarje.

Potem sta me s. Janja in Lovrenc odpeljala na letališče. Tam je bil pregled dokumentov in prtljage zelo natančen in strog, a ker je bilo vse v redu, ni bilo problemov. Dobil sem nazaj tudi sveženj filmov, vse lepo prepckel in se poslovil od dobre misijonarke in spremljevalca.

Tako se je končala moja pot, ki me je vodila najprej iz Pariza na Madagaskar, potem v Tanzanijo, Zambijo, Kenijo, Burundi, Rwando in se končala v Etiopiji. Povsod sem svoja opazovanja in doživetja tudi beležil v popotno beležko, fotografiral in filmal. To mi je bilo dragocena opora in gradivo za posredovanje mojih popotnih spoznav tudi slovenskim misijonskim prijateljem, bodisi v „Katoliških misijonih“ bodisi pri filmskih predavanjih.

Preko Kaira sem prišel v središče misijonskega dela Cerkev, v Rim. Na letališču me je na moje veliko presenečenje čakal sam vplivni monsinjor papeške misijonske univerze Urbaniane, dr. Jezernik. Peljal me je v „Slovenik“, ki mu je rektor in kjer je vsak misijonar in tudi misijonski obiskovalec vedno dobrodošel.

(Konec)

PO MISIJONSKEM SVETU

RVANDA je beguncem iz Ugande nudila možnost, da bi na bogati zemlji pridelali živež, gojili živinorejo. A suša je ljudstvu pobrala skoraj vso živino in prisilila ljudi k stradežu. Da bi preprečili najhujše, so na misijonskih postajah organizirali zdravniško pomoč, predvsem cepljenje proti koleri, kozam in tuberkulozi.

GVINEJA BISAU je dobila prvega svojega duhovnika Jožefa Camnate iz rodu Balanta. Zanimivo je, da so bili preteklo stoletje posvečeni trije duhovniki iz tega misijonskega področja, a ne v lastnem kraju, ampak na Portugalskem. V dvajsetem stoletju pa je misijon dobil svojega duhovnika šele zdaj. Pač pa so v Senegaliji trije bogoslovci, ki so iz istega misijona in se pripravljajo v senegalskem semenišču za svojo deželo. To je eden primerov, da je še mnogo afriških ali misijonskih dežel, kjer še ni mogoče računati, da bi domači duhovniki prevzeli redno dušnopastirsko delo. Toliko bolj je pohvale vredno, da tiste dežele, ki imajo duhovniški naraščaj, že pošiljajo svoje misijonarje tja, kjer tega nimajo.

V GABONU je tudi na vladi predsednik, ki je ljubosumen na vsako kritiko, Bongo, ki ima svojo rezidenco v Libreville, hoče vladati popolnoma sam. Dokaz je dejstvo, da je bil nedavno zaprt ravnatelj kolegija Noel Nhwa-Nguema baje zato, ker je širil letake, v katerih zahteva več svobode. To je bilo že dovolj, da je izgubil še to svobodo, ki jo je imel.

MISIJONAR: DUHOVNIK-ZDRAVNIK ni več redkost. Na Madagaskar-

ju je celo škof v Ford Dauphinu, lazarist Zevaco zdravnik. Kot navadni misijonar se je posvečal predvsem gobavcem. Novost pa je, da je misijonar-duhovnik kirurg. V Ugandi je v misijonu Kalongo kombonjanski misijonar Jožef Ambrosoli prav to. Zjutraj mašuje, pomaga tudi v pastoralnem delu, a predvsem je v bolnici kot kirurg. Včasih duhovnikom ni bilo dovoljeno delati večjih operacij. Poleg tega dela in splošne zdravniške pomoči, ki jo nudi, je ustanovil in vodi tudi bolničarsko šolo.

NA PROŠNJO ANGLIKANSKEGA PRIMASA Roberta Runcie se je ob priliki bivanja v Angliji Mati Terezija udeležila ekumenskega bogoslužja v anglikanski stolnici v Canterburyju, ki je „eno izmed krajev začetka krščanstva na britanskih otokih“, kot je zapisal primas.

KITAJSKA NARODNA CERKEV je napravila nov korak nazaj. Izdala je ukaz, da ne smejo krščevati otrok. Mladi se bodo šele po osemnajstem letu starosti sami odločili za krst. Če se seveda bodo. Seveda se tega ukaza ne bo držala prava katoliška Cerkev v katakombah.

MEDNARODNA CARITAS je dobila novega predsednika kardinala Do Nascimento in tajnika Švicarja Gerharda Meierja. Organizacija dela v soglasju z drugimi karitativnimi ustanovami, tudi z Organizacijo združenih narodov. V letu 1982 je razdelila več kot 16 milijonov dolarjev. V zadnjih štirih letih skoraj pol milijarde. Papež je poudaril, da Caritas nima in

ne sme imeti samo namen zbiranja denarja, ampak mora spodbujati k socialnemu delu, vzgajati v usmiljenju in vedno kazati k viru: božji ljubezni.

KENIJSKI KARDINAL, nadškof O-tunga v Nairobiju, je javno protestiral proti zahtevi vlade o omejevanju rojstev. Škof pravi, da nima nobena oblast pravice posegati v načrtovanje družine, to je vprašanje staršev. Tak posegi so po celem svetu. Najbolj nerazumljivo je za Kitajsko, kjer je večtisočletno tradicijo o zdravem pojmu družine pretrgala sedanja vlada, ker nobena družina ne sme imeti več kot dva otroka. Po drugem otroku zahtevajo celo sterilizacijo žene.

ČAROVNIK je v mnogih afriških državah bolj upoštevan kot misijonar, tudi med katoličani. Nizozemski misijonar, ki deluje v Kamerunu, je zapisal: „Ljudje so prepričani, da ima čarovnik večjo moč kot misijonar. Od rojstva do smrti je njihovo pravo pribežališče. Duhovnik je zgolj moralna opora, predstavnik Boga na zemlji, v katerega sicer verujemo, a ga ne poznamo.“ Isto izkustvo imajo sestre Matere Terezije, ki od leta 1981 delujejo v mestu Balabu s 7.000 prebivalci na zapadnem delu države. Ni čudno, da zaradi te močne tradicije vere v moč čarovnikov nastajajo nove in nove sekte, ki so zmes krščanstva in starih verovanj v „temne sile“.

DRUŽBA ZA ŠIRJENJE VERE je lani potrošila samo za nujne primere 558.000 dolarjev. Samo za nujno pomoč beguncem iz Nigerije v Čad je poslala 100.000 dolarjev. Redno pa podpira 800 misijonskih škofij, apostolskih vikariatov ali kakršnikoli pravni položaj že imajo. Do 59 misijonskih škofij pa nima dostopa, ker so tako imenovana „molčeča Cerkev“.

ZA AFRIKO je veselo upanje naraščanje poklicev, ne v vseh deželah in ne povsod v enaki meri. Ker dotoka tujih misijonarjev ni, so kraji, kjer je pomanjkanje duhovnikov veliko. Tak primer je Zaire. A obenem je prav Zaire med tistimi afriškimi deželami, kjer vsako leto raste število poklicev, tako škofijskih duhovnikov kakor redovnikov. Še večji je porast v južnih predelih Nigerije. Bolj kot duhovniški poklici naraščajo poklici redovnic. Saj šteje danes Afrika že okoli 14.000 domačih redovnic in bo kmalu njih število večje kot je število tujih misijonarjev. In te mlade afriške Cerkve so začele kazati že tudi misijonskega duha. Čeprav je doma potreba velika, vendar že pošiljajo svoje misijonarje v druge afriške države, kjer je pomanjkanje misijonarjev še večje. Premik iz severne poloble ali iz „starih“ krščanskih dežel na južni del pod ekvatorjem v tako imenovani „tretji svet“ je vedno bolj očiten. Pri vsej „misijonski stiski“ so ta dejstva razveseljiva.

VSAK ŠESTI OTROK umre zaradi lakote in nalezljivih boleznih. To je ugotovitev UNICEF-a v zadnjem poročilu za leto 1982-83 -. Na dan jih umre 40.000, vsako šesto sekundo po eden. Mnogo preživelih strada in zaradi podhranjenosti ne doraste in ne dozori normalno. Seveda ti odstotki pripadajo predvsem nerazvitim deželam, kjer je lakota največja morilka otrok. V razvitih deželah so največji morilci tisti, ki s splavom omogočajo bogatim materam udobno življenje. V nerazvitih deželah pa otroke ljubijo, a jim jih sproti pobirata lakota in bolezen, ker so neodporni. Zato papež v nagovorih mladini ponavlja isto, kar je nedavno rekel 300.000 mladim v Milanu, naj gradijo družbo, v kateri državni denar ne bo šel za oboroževanje, temveč za na-

predek ljudi; družbo, kjer bodo pravica, ljubezen in resnica temelji življenja. Vedno bolj kričeče nasprotje med bogatim slojem, kjer je vsega preveč in se meče proč, ter reveži, ki nimajo vsakdanjega kruha; med svetom, ki se oborožuje, da medsebojno uniči samega sebe, ter med svetom, ki propada zaradi revščine, kliče na delo vse ljudi dobre volje. In papež je danes nedvomno najmočnejši glasnik temeljne socialne obnove. S tem je tudi prvi zaščitnik misijonskih narodov.

V JUŽNI AFRIKI je mestni svet Pretoria izdal odlok, da v 17 od 300 pretorijskih parkov črnici nimajo dostopa. Proti temu odloku so enodušno protestirali ne le črnici, ampak tudi beli teologi, sociologi in politiki. Škof sam je pozval katoličane k protestu, pa ne le katoličane, ampak „vse tiste, ki verjamejo v bratsko ljubezen in dostojanstvo vsakega človeka“.

KATOLIČANI V TOGO se pripravljajo na praznovanje 100-letnice misijona. Prvi misijonarji so prišli leta 1886. Danes je med 2.700.000 prebivalci pol milijona katoličanov. Večnoma so še animisti, muslimanov je okoli 200.000, evangeličanov pa 135 tisoč.

V „TRETJEM SVETU“ je od leta 1970 do leta 1980 število katoličanov poraslo: v Aziji za 26% (od 50 na 62 milijonov), v Afriki za 47% (od 39 na 58 milijonov). Število vseh katoličanov na svetu je naraslo od 653 milijonov na 783 milijonov, torej za 19%. Tako med vsemi prvuje Afrika.

TUDI V AVSTRALIJI delujejo misijonarke ljubezni, ustanova Matere Terezije. Zato ni nenavadno, da je Mati Terezija prejela odklikovanje, ki ga ji je v New Delhi izročil visoki avstralski komisar. Ker je angleška kraljica še vedno suveren Avstralije, je odli-

kovanje prišlo pravzaprav z njene strani in je zapisano, da si je „Mati Terezija to odklikovanje zaslužila z izrednimi zaslugami za avstralsko ljudstvo“. Ni edina novost, da iz misijonskih dežel prihajajo delavci v krščanske dežele.

BESEDE, BESEDE... Tako bi lahko spet zapisal Shakespeare. Vse konference, vsi pozivi k miru ne spremene položaja. Vietnamske čete še vedno vzdržujejo strahovlado v Kampučiji, vzdržujejo jo tudi doma. Južna Afrika ne clajša, raje večja rasno diskriminacijo. V Angoli so še vedno kubanske čete. Bogati še vedno in vedno bolj bogate in revni postajajo vedno bolj revni. Namesto da bi revnim državam pošiljali kruh, pošiljajo orožje. In se nekateri škandalizirajo da so ameriški škofje o nuklearni vojni rekli preveč, da se je Janez Pavel II. preveč zavzel za delavce in svobodo Poljske (ne samo nje, ampak vsakega naroda). Cerkev je danes „glas vpijočega“ v puščavi, bolje: v goščavi. A oznanjati mora: „prilичno ali ne prilično“. Na vseh krajih, na vseh področjih oznanja centralno idejo sedanjega papeža: Kristus je edini Odrešenik.

INDIJA se ima za številne poklice zahvaliti predvsem Kerali. V bogoslovju sv. Jožefa v Alwaye so samo med leti 1931 do 1961 vzgojili tisoč duhovnikov. Trenutno je v njem 344 teologov. Zadnji čas je to semenišče dobilo tudi pravico podeljevanja akademskih naslovov kot „Papeški teološki zavod“. Ker v Indijo tuji misijonarji ne morejo več priti, je „misijonska zakladnica“ za ves narod Kerala.

TUDI MISIJONSKI SVET praznuje 150-letnico Vincencijeve družbe (Vincencijeve konference), ki jo je ustanovil pariški profesor in kandidat za svetništvo Ozanam. V Parizu je bilo

Zaskrbljena črnka iz Južne Afrike

slavje na visoki ravni. Počastili so grobove svetnikov: Vincencija, Ludovike, Katarine Laboure in kandidata za svetništvo Friderika Ozanama. Delegacijo je sprejel generalni direktor UNESCO, poklonila se je pariška univerza, kjer je pravzaprav Ozanam začel to delo ljubezni. Slavja so se udeležili delegati iz vseh – tudi misijonskih – dežel, v stolnici je delegate pozdravil kardinal in nadškof Pariza Lustiger, predaval je dekan katoliške univerze Marchasson, sprejel jih je pariški župan Chirac. Vsekakor: jubilej je vzbudil veliko pozornost. Članom nekakega „tretjega reda“ sv. Vincencija pa je ta obletnica le pobuda za še bolj intenzivno delo.

MISIJONSKE DEŽELE imajo trenutno več misijonskih poklicev kot stare krščanske dežele. Od drugega vatikanskega koncila sem se vedno bolj tudi „mlade Cerkve“ zavedajo misijonske dolžnosti. Četudi bi doma potrebovali duhovnikov in redovnic, jih vendar pošiljajo drugam. Misijonska družba „Jezusovi apostoli“, ki je bila ustanovljena komaj leta 1968, ima že 200 članov in delujejo v Zaire, Ugandi, Tanzaniji, seveda tudi v svoji domači Nigeriji. Japonskih duhovnikov je več v Braziliji med japonskimi emigranti kot pa na Japonskem. Jezuiti imajo v Indiji 3.000 indijskih članov svoje družbe, Frančiškanske Marijine misijonarke 2.000 in beli očetje imajo v Afriki nad tisoč bogoslovcev domačinov. Cerkve se resnično pomika na južno poloblo. Seveda je vsako romantično navdušenje lahko škodljivo. Pač pa so ob vsej tragiki, da so krščanske dežele odpovedale, te novice razveseljive. Pozivi Pavla VI. in Janeza Pavla II. Afriki niso ostali „prazna beseda“. Misijonsko sta se začeli udelejevati celo Koreja in Vietnam, ki je imel veliko poklicev in jih še ima, a na ža-

lost so ovire s strani vlade ogromne. Brazilija, ki sama potrebuje duhovnikov in v amazonskem področju tudi misijonarjev, ima okoli 300 misijonarjev, ki delujejo v Afriki in Aziji. In to je tista Brazilija s težkim socialnim položajem, kjer je en odstotek ljudi zelo bogatih in več kot 70 odstotkov ljudi zelo revnih.

JAPONSKI AMBASADOR V VATIKANU je letos postal katoličan. Krstil ga je na njegovo lastno željo kardinal Knox. Privzel si je ali bolje: krščen je bil na dve imeni: Jakob in Jožef. „Bog me je pripravljaj na ta dan dolgo in me je spremljal do konca“ Njegovo spreobrnjenje je zbudilo podobno pozornost kot Muggerigejevo.

V DARJELINGU, ki ga poznamo že dolgo iz misijonskih poročil naših slovenskih misijonarjev iz Bengalije, so jezuiti organizirali taborišče za begunce iz Assama. Patrom pomagajo dijaki in sestre Matere Terezije. Assam je pokrajina, kjer živi cela vrsta različnih narodnosti in ver. Pobojev so krive socialno-politične razmere. Kot navadno, trpe ubogi. In ti so potrebni pomoči. Pri tem podjetju v Darjelingu prizadevno sodelujejo tudi Kanadčani.

AFRIŠKI MOŽJE so klicani k apostolatu. Lažje je za to pridobiti žene. A koncem lanskega leta je bilo v Nairobiju (Kenija) zborovanje mož. Prišli so delegati iz domala vseh afriških držav. Kongres je priredila Zveza katoliških mož, katere predsednik je Avstrijec dr. Johannes Farnleitner. Organizacija nosi latinski naslov „Unum omnes“. Na kongresu, katerega se je udeležilo poleg mož tudi 40 afriških škofov, so razpravljali prav o tem, kako naj bi možje zastavili svoje apostolsko delo.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

MISIJONAR LOVRO TOMAŽIN S.J. V ARGENTINI

Včasih so bili obiski misijonarjev redka stvar, zato so pa tudi vzbujali veliko večjo pozornost. Zdaj se misijonarji na vsakih toliko let odpravijo na dopust v „stari kraj“. Rojaki, doma kot v zamejstvu in zdomstvu, so jih sicer vedno zelo veseli in radi prisluhnejo njihovim pripovedim o misijonskem delovanju, a je razumljivo, da zdaj vračajoči se misijonarji ne vzbujajo več vsesplošne pozornosti.

No, misijonar o. Lovro Tomažin, ki je radi svojega pionirskega, izredno uspešnega delovanja v Zambiji vsega občudovanja vreden, je pa v Argentini še bolj toplo sprejet posebno zato, ker je izšel iz argentinske izseljske skupnosti, v kateri je imel preje zlasti med mladino vodilno vlogo.

Zato je misijonar Tomažin od prvega dne svojega prihoda vprežen v razna verska in druga srečanja, tako da si prav za prav še oddahniti ne more, čeprav je njegov prihod namenjen prav temu, kajpada to pot še v prvi vrsti obisku svoje bolehe mame, ki mu še živi v bližini Buenos Airesa.

Tudi v Slovensko vas je misijonar že nekajkrat prišel in bo še povabljen, da pride. Med drugim je imel filmsko predavanje onemoglim v Domu sv. Vincencija pri cerkvi Marije Kraljice. Drugič spet je zbranim sobratom Baragovega misijonišča v dve urni konferenci razlagal njih dušnopastirski sistem malih krščanskih občestev. Tretjič je prišel, da v domačem „laboratoriju“ obiskovalca slovenskih misijonarjev zloži in razloži nekaj zvočnih filmčkov, ki jih je oziroma so mu jih posneli v njegovem zambijskem delokrogu, da bo mogel tudi to pokazati rojakom, preden se vrne nazaj.

Vsekakor se vsem Slovencem v Buenos Airesu nudi izredna prilika, da v o. Tomažinu dožive klasičen primer izredno sposobnega slovenskega misijonarja, ki tudi zasluži vso našo molitveno in gmotno pomoč v oporo njegovemu delu, zlasti gigantskemu podvzetju organiziranja duhovnega in marijanskega središča za škofijo Lusaka v Zambiji.

MISIJONSKA ZAVZETOST ROJAKOV V ANGLIJI

Tudi rojaki v tej severni evropski državi sodelujejo s „Katoliškimi misijoni“ v pomoč slovenskim misijonarjem. Vsako leto nam tamkajšnja misijonska poverjenica Gabriela Rehberger, ki živi v Bedfordu kakih 50 km od Londona in kjer je poleg njene družine še več slovenskih družin, pošlje vzgledno poročilo o tem, kako so sodelovali tamkajšnji Slovenci. Tudi za leto 1983 ga je poslala in se glasi:

„Tukaj v Bedfordu smo imeli kot ponavadi misijonsko prireditev 23. oktobra 1983, se pravi na samo misijonsko nedeljo. Najprej je bila sveta maša, ki jo je daroval za vse slovenske misijonarje naš požrtvovalni župnik Ludvik Rot. Po sveti maši smo imeli običajno tombolo v prid našim misi-

jonarjem. Zbralo se nas je okrog 60, skoraj bi rekla, da so prišli vsi, ki bivajo v tej okolici, saj Vam je znano, da nas je tu zelo mala skupina. Zadržali smo se kar pozno v noč, ob naši domači kapljici; seveda tudi klobas in potic ni manjkalo."

Kaj vse so zbrali pri misijonski tomboli in kaj so še prispevali darov posamezni dobrotniki za misijone, je objavljeno zadaj med Misijonskimi darovi.

LEPO PRAZNOVANJE MISIJSKE NEDELJE PRI MARIJINI DRUŽBI NA VIA RISORTA V TRSTU

Prejeli smo od tam poročilo, kako so družbenice živele zadnji vsakoletni glavni misijonski praznik. Poslala nam ga je dolgoletna, zvesta in odlična misijonska poverjenica Dora Kosovel, ki takole pravi:

„Misijonsko nedeljo smo pričakali s primerno pripravo. Meseca septembra je bil gost v naši Marijini družbi misijonar Stanko Pavlin SDB, ko se je iz USA vračal nazaj v svoj Hongkong. Povedal nam je mnogo zanimivega o svojem odhodu v misijone in poznejšem dolgoletnem misijonarjenju.

Teden pred svetovnim misijonskim praznikom smo opravili uro molitve za uspeh in blagoslov misijonskemu delu Cerkve. Na samo Misijonsko nedeljo pa smo se udeležili igre „Lucija“ ki jo je napisala in režirala prof. Dina Slama v izvedbi šentjakobskega mladinskega odra. Nabirka in izkupček srečolova je znesel 750.000 Lir.“

Marijina družba na Via Risorta 3 v Trstu nam je lahko vzgled, kako se z molitvijo, prireditvijo in darovi lahko stori veliko za misijone na svetovni misijonski dan!

Prosimo in vabimo tudi vse druge slovenske skupnosti, ki so doživele lepo praznovanje misijonske nedelje, da nam za objavo v „Katoliških misijonih“ pošljejo vsaj kratko sporočilo.

MISIJSKO IZ SLOVENSKE VASI V ARGENTINI

Ko se je pred meseci vrnil preko Slovenije z Madagaskarja laični misijonar Marko Vilfan, so vaščani želeli kaj več zvedeti in videti o njegovih misijonskih doživetjih tamkaj. Zato je Društvo Slovenska vas priredilo njegovo skioptično predavanje o Madagaskarju v društveni dvorani Hladnikovega doma. Kljub temu, da so vaščani o Madagaskarju že veliko slišali in zvedeli od misijonarjev na dopustu in od njih obiskovalca, se je vendar Vilfanovega predavanja udeležilo precej ljudi.

S pomočjo številnih skioptičnih slih, ki jih je večinoma napravil sam Marko, je v več delih prikazal naravo, ljudi in običaje, misijonske objekte, slovenske misijonarje in razna misijonska doživetja. Iz njegovih toplih besed se je čutilo, da se mu je dežela in misijonsko delo naših misijonarjev priljubilo, da je bil tam z veseljem in da se mu je bilo po eni strani kar težko ločiti od tega svojega prvega življenjskega delokroga v pomoč božjemu kraljestvu med nekristjani.

To predavanje je bilo, čeprav že nekaj tednov preje, kot nad vse primeren uvod v drugo vsakoletno prireditvev Slovenske vasi v pomoč misijonarjem, misijonski asado, o katerem takoj spodaj.

MISIJONSKI ASADO V SLOVENSKI VASI

Prireditelji, se pravi: Društvo Slovenska vas, so najprej imenovali ta prisrčni način za pridobitev pomoči našim misijonarjem "Buhov asado", kajti prvi, ki je odšel iz Slovenske vasi v misijone, je bil izredno priljubljeni lazarist France Buh, pa so hoteli rojaki najprej njemu priskočiti kot vaška skupnost na pomoč.

No, potem sta šla pa kar dva naenkrat na Madagaskar, gojenec Misijonskega zavoda v Slovenski vasi, Peter Opeka, ki sicer ni vaščan, pa je vendar našel dostop do src vaščanov s svojo originalno domačnostjo, in pa pristni vaščan Rado Sušnik, ki ima vse svoje domače tu.

Končno so se kar trije vaščani, Janko Glinšek, Tone Jemec in Fredi Zitnik odtrgali iz naše srede in se podali tja za tri leta laične misijonske pomoči. Od tedaj naprej se je „Buhov asado“ prekrstil v „malgaški asado“.

Slovenska vas je pa spet rodila misijonarja, salezijanca Štefana Burja, ki pa ni šel na Madagaskar, ampak v Kenijo, a je prav tako spadal v ljubezenski okvir vaše skupnosti. Zato se je od tedaj naprej „malgaški asado“ prekrstil v „Misijonski asado“. Tako je prav za prav zdaj vse skupaj: Buhov, malgaški in misijonski asado.

Letos se je takorekoč celotna vas zgrnila v prostorno dvorano in je bilo pripravljene izredno okusnega, na raznju pečene mesa (asado) s pritklinami za več kot 200 ljudi, da je bila dvorana do konca natrpana. Ostali so doma le tisti, ki so čuvali hiše, ker v tem delu predmestja ni redka stvar, da potrebni in manj potrebni nepridipravi sežejo po tujem in izropajo kak slovenski dom, če nikogar ni doma.

Na asadu je radi velike družbe in dobre jedače in pijače vladalo odlično razpoloženje. Predsednik Društva Slovenska vas prof. Franci Sušnik je potem, ko se je ljudstvo okrepčalo, razložil dobitke, ki naj bi se žrebali, češ, ker je bila cena za udeležbo na asadu smešno nizka, naj vaščani vsaj z odkupom srečk kaj več darujejo za priljubljene misijonarje.

To pot je bilo več dobitkov na razpolago. Poleg vsakoletnega, ki ga prispeva društvo, steklenk z izbrano pijačo, so bili tudi misijonski: Marko Vilfan je daroval kipec malgaškega nosača, ki ga je prinesel s seboj, urednik KM pa tri lepe dobitke, dva iz Azije in enega iz Afrike; le-ta se je ob tej priliki zahvalil vaščanom za njih čudovito sodelovanje pri vsako letnih misijonskih tombolah, ki se že nekaj let prirejajo v Slovenski vasi. Kar hitro so bile domala vse srečke razprodane in mali otročiči so vlekli številke iz vrečke; navzoči so srečneže, ki so prihajali po dobitke, pozdravljali z viharnim aplavzom. Ljudje so nato še lep čas posedeli in kramljali.

Naslednjega dne je blagajničarka Društva Slovenska vas Marija Gorše prinesla v razdelitev vaškim misijonarjem v Misijonišče izkupiček prireditve, 4.200 argentinskih pesov, kar je vsekakor, upoštevajoč razmere, lep dosežek.

NAŠI MISIJONARJI PIŠEJO

A Z I J A
TAIWAN

Od tu nam 19. septembra 1983 piše maryknolski misijonar FRANCI REBOL:

„Pozdrav iz Daljnega Vzhoda! Prav lepa Vam hvala za pismo iz Afrike! Kljub vsej zaposlenosti vedno mislite na nas vse, tako smo vedno združeni, posebno v molitvah.

Doživeli ste, kako misijonarji po svetu delujejo. V nekaterih krajih imajo lepe uspehe, drugod pa skoraj nič. Tako na primer naši misijonarji, ki delujejo na Koreji, beležijo lepe dosežke, dočim gre tu na Formozi zdaj evangelizacija zelo počasi naprej oziroma gre krščanstvo v mnogih primerih celo nazaj, ker se že krščeni odtujujejo Cerkvi; upam, da vsaj še kaj verujejo v Boga in Kristusa. V letih 1950 do 1965 je bilo tu čisto drugače, kajti tedaj so se ljudje množično oklepali Cerkve. Mi smo kljub neuspehom mirni, če delamo po svojih najboljših močeh. Včasih mislim, da me je Bog poslal na te oddaljene misijone, ne da bi pridobival zanj množice, ampak le posamezne osebe, tiste, ki jih je Bog izbral.

To leto je 400 let, kar je prišel delat na Kitajsko M. Ricci. Na Formozi je škofovska konferenca določila, naj bi se trudili, da bi to jubilejno leto vsaj 30.000 novih krstili. Bojim se, da tega cilja ne bomo dosegli. V treh farah, ki jih oskrbujem, bomo imeli letos na primer le 15 krstov.

Če Bog da, mislim obiskati še pred Božičem našega dr. Janeža Janeza tam v Lotungu.“

Iz kraja Peipu, tudi na Formozi oziroma Taiwanu, nam je 20. septembra pisala s. MARIA ROSARIA BRILEJ, ki se je bila vrnila z dopusta v domovini. Tole piše:

„Hvala lepa za Vaše pismo iz Zaira, ki ste ga pisali junija meseca, prejel sem ga pa zadnje dni avgusta.

Od doma Vam nisem nič pisala, ker sem imela vedno obiske ali sem pa jaz hodila obiskovat. Najprej sem šla h g. Andreju Majcenu na Rakovnik. Skupaj z njim sva šla obiskat prelata dr. Vilka Fajdiga, ki je toliko let vodil slovensko misijonsko delo v domovini. Potem sva šla obiskat nadškofa dr. Šuštarja in škofa Leniča, ki mi je tudi nekaj daroval za naš misijon. Stopila sem na uredništvo Družine, obiskala Misijonski seminar na teološki fakulteti, srečala se s p. Jožetom Kokaljem, itd. Povsod me je spremljal gospod Majcen. Iz sredine mesta sva se podala na Kodeljevo k bratu misijonarja dr. Janeža, ki naju je povabil na kosilo, popoldne sva pa še dr. Janeževo sestro obiskala. Vsi so bili zelo prijazni do nas. Ob pol osmih zvečer je bila na Dolškem masi zadušnica za dr. Janeževga brata, ko je bilo ravno mesec dni od njegove smrti.

Meseca julija sem se spet z velikim veseljem vrnila nazaj na Formozo, kjer nadaljujem z misijonskim delom. Po vrnitvi sem šla obiskat dr. Janeža, da sem mu prinesla pozdrave od njegovih; osem let je že, kar nisem bila pri njem. Uro časa sva kramljala, potem je pa moral iti spet na svoje kirurško delo. Obljubil pa mi je, da me bo prišel obiskat v Peipu v času kitajskega Novega le-

ta, ko vse počiva kar pet dni. Seveda, ali bo res mogel ali ne, bom videla tedaj in Vam sporočila. Tudi sestro Miklavčič v Hongkongu sem mimogrede obiskala, ko sem čakala na drugo letalo. Našla sem jo pridno in gorečo v njenem misijonskem delu.“

HONGKONG

Tja se je vrnil iz Bostona v ZDA, kjer je nadomestoval dušnega pastirja tamkajšnjih Kitajcev, salezijanski duhovnik STANKO PAVLIN in se nam je kar kmalu oglasil s pismom z dne 25. oktobra lanskega leta, kjer nam pove tudi o novem delokrogu v tem mestu:

„Kot vidiš, sem jaz spet v Hongkongu. Prve dni avgusta sem se poslovil od bostonskih Kitajcev in sem po kratkem odmoru doma v Grgarju pod Sveto Goro preko Rima spet prišel v to mesto mojega že dolgoletnega delovanja.“

Tu sem spet zaposlen med mladino v tem našem „Youth Centre“. Takoj prve dni sem začel popravljati, kar nam je septemberski tajfun razdejal. Stroški bodo precej veliki, a se zanašam na božjo Previdnost, ki nas nikoli ne pusti na cedilu, Tu v tem mojem novem delokrogu, kjer zdaj delujem kot odgovorni, še ni vse jasno, kako bo v prihodnje. Moj prednik, salezijanski duhovnik, je nenadoma preminul, ne da bi pustil kaj pisanega ali kakih načrtov glede ureditve vsega; tako bo šele treba vse s predstojniki določiti. Lepo nam tu služi veliko dvorišče, ki nam ga je dala hongkonška uprava v najem pod pogojem, da služi tudi javnim potrebam.

V ZDA sem se mogel udeležiti tudi misijonske prireditve rojakov v Clevelandu, kjer sem se srečal z g. Karlom Wolbangom in drugimi vodilnimi osebami Misijonske znamkarske akcije. Spoznal sem, kako lepo delajo

za misijone tamkajšnje male delavne skupine.

Priporočam Vam ta novi delokrog v molitev!“

Iz istega kraja se nam je koncem avgusta oglasila tudi s. ANICA MIKLAVČIČ. Tudi ona se zahvaljuje za pozdrave iz Afrike, potem pa še bolj natanko popisuje, kako je sodelovala pri ozdravljenju dveh Hrvatov-mornarjev tam v Hongkongu, ko so jo klicali v bolnišnico radi tolmačenja. Ker je za nas stvar še posebej zanimiva radi ozdravljenja na priprošnje novega hrvatskega svetnika p. Leopolda Mandiča, to njeno bolj podrobno opisovanje tudi objavljamo:

„22 letnega Hrvata iz Zadra, Branka Bučića, mornarja, so prinesli v bolnišnico z najhujšo malarijo in 41° vročine. Zdravnik je dejal, da lahko vsak trenutek izdihne. Ker mornar ni znal angleščine, ga nihče ni razumel. Pa nekdo od mornarice reče, da pozna Jugoslovanko, ki je hodila obiskovat nekega drugega bolnega Hrvata. Hitro so telefonirali pome. Vstopim v poseben prostor za infekcijsko bolne in vprašam bolnika: Kako se imate? Odgovori: Slabo... Jez sem govorila slovensko, on je govoril hrvaško, pa sva se vseeno lepo razumela. Razlagam zdravniku, kar mi bolnik pove: Da je dobil malarijo v Tanzaniji, kjer je bil 7 dni, a ker mu je bilo vedno slabše, so ga drugi pustili tu v Hongkongu, med tem ko je ladja nadaljevala pot v Šanghaj. Ker sem videla, da ni upanja na ozdravljenje, sem mu dala relikvijo bl. patra Leopolda, katero vedno nosim s seboj, in sem prosila: Br. Leopold, pomagaj mu vsaj lepo umreti, revežu, daleč od domovine, zadnjemu od 11 bratov in sestra v družini. Bolniku sem pa svetovala: „Branko, zaupajte, Bog je vsemogočen!“ To je bilo prvi dan, ko so ga internirali. Naslednji dan me spet kličejo, češ da je smrt blizu in naj

bolniku vse razložim, kar bo rekel zdravnik. „Zadnji poskus: zamenjati vso kri, kar bi trajalo osem ur, a uspeh ni zagotovljen. Podpisati morate bolnik in Vi kot priča, da soglašata s to operacijo.“ Podpisala sva. Med tem sem jaz goreče molila k bl. Leopoldu in tudi Branko je molil. Tretji dan sem vprašala zdravnika, kdaj se bodo lotili te operacije, pa mi pravi zdravnik, da gre bolniku na bolje in če bo šlo tako še tri dni, težka in nevarna operacija sploh ne bo potrebna. In res je bilo vsak dan bolje. Po dveh tednih je Branko popolnoma ozdravel, a ga je zdravnik še teden dni zadržal v bolnici, da preskusijo, če je bolezen res premagana, kajti se včasih povrne. Z Brankom sva skupaj po hrvaško molila, da bi dočakal čim prej dokončno ozdravljenje in da bi šel iz bolnice. Končno mu je zdravnik prinesel potrdilo, da je ozdravljen od najhujšega primera malarije. Rekel mu je, naj se počuti zela srečnega, ker si je na čudežen način rešil življenje. To je bilo ravno tri tedne potem, ko je vstopil v bolnišnico. Vračali smo se vsi trije: bolnik, potovalni agent in jaz skozi mesto in naletimo na patra, ki mu je nosil v boleznih sv. obhajilo. Bil je ves srečen, da je bolnik tako lepo ozdravel. Povabil nas je v cerkev in je maševal v zahvalo p. Leopoldu Mandiču. In tudi to je bilo kar čudno naključje, da je Branko za naslednji dan, 30. julija, praznik sv. Leopolda, že imel pripravljene vse papirje in vesel odletel v domovino.“

TAJSKA

S. FRANČIŠKA NOVAK O.S.U., ki je lani zapustila svoj ljubljeni Chiangmai in prišla nazaj v glavno mesto Bangkok na šolo v fari, ki se imenuje Kalvarija, nam v dveh pisnih z nove postojanke tole poroča: „Sem že 35 let na Tajskem pri

vzgojnem delu. Zadnjih deset let sem bila v prijetnem Chiangmaju na severu, pa sem kar čutila, da bo tudi zame letos prišla kaka sprememba. Res mi je na koncu šolskega leta naša mlada tajska provincialka naznanila, da grem nadaljevat svoje misijonsko delo spet v vroči Bangkok in to na župno šolo Kalvarije. Tu so prve štiri uršulinke pred skoro 60 leti začele svoje delovanje, med njimi naša s. Ksaverija, in pa naša pokojna s. Rafaela Vurnik. Takrat je bila župna šola ob veliki reki Mae Nam Chao Phiya, blizu misijonske cerkve v gotskem slogu, še majhna lesena stavba. Danes je tamkaj petnadstropno šolsko poslopje z nad 1.000 šolarkami, od katerih jih je komaj kakih 100 krščenih. Meli samostan za štiri sestre je na vrhu poslopja. Pri vzgojnem delu nam pomaga 40 učiteljic, katerih sta dve tretjini katoliških, med njimi ljubezniva ravnateljica, naša nekdanja učenka. Na drugi strani cerkve, na zelo omejenem prostoru, je pa farna šola za fante. Nekdaj mala misijonska cerkev z ošiljenim zvonikom se zdaj med tema dvema šolama zdi kar majhna in neznatna, posebno spričo številnih visokih stavb, ki so zrastle na vse strani na obeh bregovih mogočne reke, po kateri plovejo ladje in čolni vseh vrst dan in noč s svojimi tvorci iz severa na jug in iz juga na sever. Podnevi se prevaža po reki tudi veliko ljudi, tudi veliko naših učenk in učiteljic po njej pride do nas. Saj so čez reko tudi mostovi. Najnovejši in najdaljši, pravo arhitektonsko čudo, je le kak km od nas oddaljen. A v bangkoški vročini ljudje neradi hodijo peš in avtobusi so tako natlačeni in tudi dragi, zato se mnogi poslužijo plovbe, saj se za prevoz čez reko mora plačati le nekaj malega.

Zdaj torej sodelujem s tremi tajskimi sestrami, katerih najmlajša je

prednica, in pa z našimi učiteljicami pri delu na šoli.

Vsako nedeljo sta v župni cerkvi dve sveti maši v kitajščini. Kako lepo molijo in pojejo Kitajci v svojem jeziku s sedmimi toni! Tudi med tednom pridejo starejše žene in možje k službi božji in pred mašo ob šestih molijo in pojejo, da je to zame cel koncert, le da ne razumem niti besedice.

Na šoli je pa seveda vse tajsko. Poleg dela na šoli, hitim kadar le morem v bolnice, na precej oddaljeni velikanski Dom invalidov in veliko centralno ječo, da obiščem tiste, ki jih še od preje poznam in čakajo na moj obisk. Tudi s. Ksaverija Pirc še kar naprej deluje; zdaj poučuje klavir tudi po sedem ur na dan. Proti koncu avgusta ji je pa le sree malo ponagajalo in je morala za nekaj dni v bolnico. Obiskala sem jo. Zdaj je že spet na nogah in vsa navdušena v svojem delu.

Misli mi pa še pogosto pohite na sever! Pomoč, ki ste mi jo poslali za betharamskega misijonarja Mirka Tružnjaka, ki je odšel v Rim po Veliki noči, in sicer kot zastopnik svoje družbe na zborovanje, sem naložila v banko. A se bo gotovo kmalu vrnil, ker je imenovan za provinciala njih tukajšnje province. Kako bo vesel Vasašega daru in kako dobro ga bo znal obrniti! Potrebe na gorskih misijonih med karijanci in drugimi rodovi so res velike in tisti dobri animistični ljudje so jako sprejemljivi za krščanstvo. Le delavcev manjka! Betharamski misijonarji se znajo ljudem lepo prilagoditi. A misijonarji se starajo, novih poklicev pa ni. Molimo, da bi vsaj dobri mladi karijanski duhovnik, ki je bil posvečen v novi cerkvi našega Mirkota maja 1981, kmalu dobil kaj tovarišev! Nekateri so že v malem semenišču, a pot je še dolga...

Cerkev Marije Presvetega Rožnega venca „Kalvarijska“ v Bangkoku, zraven katere živi naša s. Frančiška Novak, ki tu stoji pred cerkvijo.

15. avgusta je apostolski pronuncij v Mae Pon, kakih 70 km zahodno od Chiengmaja, ne daleč od najvišje gore v deželi Doy Inthanon, blagoslovil novo cerkev. Mae Pon je že nad četrto stoletja središče in žarišče misijonskega dela med gorskimi plesemi. Tam se brezplačno šola nad 260 gojencev in gojenk v najosnovnejših vedah, zlasti pa v vercu. Domače kitajske sestre imajo tam svoje središče in važno delo z dekletji. Katehetska šola v karijansčini in tajščini pripravlja pomočnike misijonarjem. Stara lesena kapela je bila veliko premajhna za vse to verno ljudstvo. Tako je misijonar po nemajhnem trudu in naporu dal zgraditi pravo zidano cerkev po vzoru one lepe, ki jo je Mirko Tružnjak sezidal na svojem misijonu v Mae Sariengu.“

INDIJA

Iz Shilonga nam na Mali Šmaren piše salezijanski duhovnik PAVEL BERNIK. Zahvaljuje se za pomoč, ki smo mu jo poslali, in dostavlja:

„Prihodnje leto (se pravi v letu 1984) bo poteklo 50 let, odkar sem zdoma, zato mi gre slovenščina bolj trdo od rok. A ti bom vendarle spet kaj napisal za naše Katoliške misijone. Sporočiti Ti moram žalostno vest, da je umrl oni prijazen gospod Španec, ki Ti je, ko si nas pred leti obiskal, daroval vrsto lepih razglednic. V starosti 61 let ga je zadela kap. Naj v miru počiva!“

Pisala nam je iz Bandela, kamor je bila zadnje čase premeščena, s. TEREZIJA MEDVEŠČEK, iz družbe Hčera Marije Pomočnice, in sicer dne 25. avgusta:

„Spet Vam pišem iz Bandela, kjer sem bila, ko ste me pred leti obiskali. Predstojnice so me prestavile semkaj, da pomagam mladim sestram, ki naj nadaljujejo misijonsko delo pionirk, ki so z velikimi žrtvami ta misijon dvignile. No, premestitev me ni preveč stala, ker pač poznam postojanko in vso njeno dejavnost. Tukaj nas je zdaj 12 sester, same Indijke, razen dveh, tudi predstojnica je Indijka, ki je bila že tu tedaj, ko sem še jaz vodila postojanko. Hvala Bogu, da so vse dobre in izobražene ter delavne.

Moje delo je pred vsem, da pridobimo kaj novih aspirantk za našo družbo. Tu sta sedaj samo dve, kajti druge so šle v Assam, da se pripravijo za noviciat. Nove aspirantke bodo kar kmalu prišle k nam. Dela je zadosti, število učenk raste, pa ni dovolj prostora in ne učiteljskega kadra. Tudi notranjih gojenk je vedno več. Se še spominjate, kako so veselo pele ob Vašem obisku? Nekatere od tistih so še pri nas in Vas pozdravljajo.

Vsako nedeljo pride k nam do 90 onemoglih revežev, da slišijo kaj o Bogu in Mariji in dobijo nekaj riža ter drobiža, pa so zelo hvaležni. Popoldne se pa zbere tudi do 500 mladine, največ poganske, da se igrajo, poslušajo malo katekizma in dobe nekaj za lačne želodčke. Imamo tudi dispenzarij in vsak dan pomagamo z zdravili kakim 100.

Jaz sem, hvala Bogu, še kar zadosti zdrava. Ko mi bo čas dovolil, Vam bom opisala tukajšnjo božjo pot, ki je slavna med vsemi okoliškimi kristjani.“

O C E A N I J A

PAPUA

Iz te dežele nam je spet pisal salezijanski brat JOŠKO KRAMAR, ki je bil že pred 30 in več leti v Birmaniji, potem nekaj časa na Filipinih, zdaj pa spet deluje v povsem misijonski deželi Papui. Pismo je z dne 20. septembra lanskega leta in tole pove:

„Sicer bi se iz fotografij, ki Vam jih pošiljam, moglo sklepati, da imamo na misijonu že vse lepo urejeno in dokončano, a v resnici še zelo veliko manjka. Sedaj na primer gradimo hišo za sestre, ki so obljubile, da nam bodo prišle na pomoč prihodnje leto. A bomo nujno morali postaviti tudi poslopje za internat in šolo, kjer naj bi sestre vzgajale dekliški svet. Tako bo poskrbljeno za krščansko formacijo tudi druge, najbolj važne polovice bodočih zakonov in družin. Tudi cerkve še vedno nimamo, ampak le začasno kapelo. Načrte in maketo za cerkev sem že pripravil, a čakamo na namig božje Previdnosti: kadar pridejo potrebna sredstva, bomo takoj začeli z delom...“

Sicer pa nikdar ne stojimo križem rok. Večinoma so zdaj zgrajene stavbe še brez tlaka, pa se trudimo, da bi tudi to rešili. Božja Previdnost nam je pomagala do zastonjskega mešalca

Naš Joško Krmar SDB na dvorišču misijona v Papui, ki so ga salezijanci v kratkih letih ostvarili takorekoč iz nič.

cementa: Tu v bližini je propadlo državno podjetje za gradnjo cest, ker so bili ljudje prezahtevni glede odprodaje svoje zemlje in so terjali za vsako drevesce, ki ga bi bilo treba posekati in odstraniti, preveliko odškodnino. Pa je podjetje mešalec odstopilo nam in zdaj ta dela za utrjevanje tlaka hitreje napredujejo. Prejšnji mesec so se zadrževali pri nas štirje prostovoljni delavci iz Avstralije, ki so s pomočjo naših gojencev napravili 1500 m² cementnih blokov. Tako se košček za kosom urejuje naše misijonsko središče.

V duhovnem pogledu še vedno doživljamo velike težave z odraslimi. Spoznali smo, da pri gradnji Cerkve tu prav za prav ne moremo zidati nanje. Večkrat se zdi, da se jih je le nekaj smisla za vero prijelo in da bodo živeli po evangeljskih načelih, ko je cerkva polna ljudi in jih du-

hovnik med mašo vzpodbuja k poštenemu krščanskemu življenju, po maši se na naše zadovoljstvo vsi veseli razidejo. A kakšno žalostno presenečenje! Čez kako uro zvemo, da naj gremo iskat tri, da jih odpeljemo v bolnišnico, kajti na poti domov so se nekaj sporekli in vojska je bila tu, loki so se napeli, puščice so frčale z obeh strani in trije so obležali, pozneje jih je pa šest obsedelo za nekaj mesecev v ječi in tam so že delali skupaj načrte o prihodnjem maščevanju... Spet drugič so se nekateri, ki so bili zjutraj pri maši, ponoči vrnili in nas pošteno okradli, izpraznili naše shrambe in omare. Da potem ne bi koga sumili kraje, so prišli in prinesli nekaj kosov obleke, češ, ali niso morda naše. Pozneje pa zvemo, da prav isti prodajajo oziroma zamenjavajo naše ukradeno blago...

Takšno je življenje tu in takšno bo

tudi ostalo, dokler ne bodo nove generacije naših gojencev in sestrskih gojenk z bodočimi družinami začele živeti iz krščanske vere, ki jim bo prodrla v miselnost in hotenje. Dela med njimi bo še veliko, škoda, da je delavcev malo. Molite in prosite Gospoda žetve, da pošlje še več delavcev na svojo žetev!“

A F R I K A

ZAMBIJA

S svojega novega misijona v Kalulashi na severu Zambije nam je pisal minorit p. ERNEST BENKO prve dni oktobra 1983:

„Hvala lepa za Tvoje pismo in slike! Hvala Bogu, da si se srečno vrnil domov! Ko sva Te z Mihom Drevenškom pustila v Lubumbashi pri dr. Snoju, sem se kar malo bal zate.

Vprašuješ, kako sem se znašel pri Sv. Jožefu. Odlično! Lepo se razumemo, le dela imam nekoliko preveč. Fantje mi vzamejo skoraj ves čas. (Misijonar skrbi za nekako malo semenišče minoritskih kandidatov.) Saj so pridni in radi ubogajo, manjka pa jim iniciative. Povsod jih moram porivati in vedno biti z njimi.

Prošenj za vstop v red imamo nič koliko. V zadnjih treh tednih sem napisal okrog 220 pisem fantom, ki so zaprosili za vstop k nam. Ne misli, da so vse prošnje, ki jih dobimo, že tudi poklic. Od tistih 220 bo verjetno kakih 50 bolj resnih, sprejetih pa bo morda 10 do 15 fantov. V deželi vlada brezposelnost, šole so prenapolnjene in mladi ne vedo, kam, zato nekateri poskušajo pri nas. Vsako prošnjo, ki jo dobimo, pretresemo z vso resnostjo, saj po enem pismu res ni mogoče ugotoviti, ali je bil motiv za prošnjo božji klic.

Sredi novembra se bo vrnil naš predstojnik z dopusta in takrat si bom vzel tudi jaz kak teden oddiha.

Upam, da Ti bom tedaj mogel kaj več napisati o svojem delu za KM.

Skoraj bi Ti pozabil napisati, da smo pred kratkim pokopali našega škofa, ki si ga videl v Ibengi. Dočakal je 94 let starosti, 71 let je bil duhovnik, v Zambiji pa je delal 53 let. Zaslužil je nebesa!“

TOGO

Iz Ataloté, kjer tudi deluje, nam je pisal koncem avgusta frančiškan o. EVGEN KETIŠ:

„Mislim sem, da se Ti bom jaz prvi oglasil, pa me je Tvoja kartica prehitela. Me veseli, da si se dobro počutil med nami, vedi pa, da smo bili mi še bolj veseli in zadovoljni s Tvojim obiskom. Tak obisk nas vse bolj poveže in odkrije vso požrtvovalnost zaledja. Saj so bili s Teboj v duhu tudi vsi naši dobrotniki.

Upam, da si malarijo povsem ukrotil in da je nadaljnje potovanje srečno potekalo. Gotovo Te bo zanimalo, kako smo mi potovali z vsem tovorom, posebno z dolgo pločevino. Le-ta nam ni prav nič nagajala, ker je bilo vse dobro naloženo in pritrjeno. Toda stanje gum pa nam ni dovoljevalo mirne poti. Se spomniš, da nisem mogel v Lomeju dobiti gum, ki so prav za moje vozilo. Po 200 km je ena guma odpovedala, k sreči je bilo to v večjem kraju. Mentirali smo rezervno gumo, drugo pa podložili, ker je tudi že kazala slabe znake. Zakrpali smo tudi tisto, ki se nam je predrla, čeprav je bila že kot cunjca. In kaka sreča, da smo jo popravili! Po 150 km je drugo gumo popolnoma razneslo. Kot da bi vozili po jajcih, smo le naredili še 20 km do večjega mesta Sokode, kjer sem kupil gume, ki sicer ne odgovarjajo za moj avto, vendar se dajo namestiti. Končno smo srečno prispeli v Kande, odkoder je Milan Kadunc hitro odpotoval naprej,

Novo šolsko poslopje v Kiyangah pri s. Bogdani. Prva vrata vodijo v razred, druga pa v malo dvorano, ki se spremeni tudi v kapelico. Pred šolo katehist z odraslimi katehumeni.

da se vsaj malo odpočije za delo naslednjega dne, ki je bila nedelja.

Delo v Souteju (važna Ketiševa podružnica) je med mojo odsotnostjo kar dobro napredovalo, saj imam sedaj kar štiri zidarje in še tri sodelavce. Radi bi končali do šolskega leta. Spomnil se boš vrtenja vodnjaka. Ampak nam jo je zagodlo! Kljub 47 m ni vode. In po Tvojem odhodu tudi ni bilo kaj dosti dežja. Izpraznili smo vse rezerve. Ostane nam še umetno jezero, kamor bo treba iti po vodo. Pa upamo v božjo pomoč, da se bo tudi to uredilo.“

TANZANIA

Iz Tanzanije nam je še aprila pisal o. EMIL ČUK:

„Velikonočni prazniki so tudi nas v provincialni hiši lepo vpregli v delo med domačini. Na Cvetno nedeljo sem šel pomagat na župnijo Kanningombe, 50 km od nas tu v Iringi. Na samo Veliko noč sem šel pa na misijon Kitafirimwa, kjer je mnogo katoličanov. To je najbolj oddaljena podružnica župnije Iringa, kjer živim. Povsod so bile cerkve za praznike prenapolnjene. Na veliko soboto je škof našega področja podelil sveti

krst 120 odraslim in jim je podelil tudi zakrament svete birme.“

BURUNDI

Iz Burundija nam je pisal kar dvakrat salezijanski duhovnik AVGUST HORVAT, prvič sredi avgusta, drugič v začetku oktobra. Iz njegovih pisem povzemamo sledeče vesti:

„Oba, jaz in Jože Mlinarič, ki je trenutno na dopustu, sva dobrotnikom zelo hvaležna za pomoč, ki si nam jo poslal. Zdaj je tu suha doba, pa ne le v pogledu deževja, ampak tudi v pogledu denarja, zato nam je pošiljka sila prav prišla. Bog plačaj vsem!

Jože je odpotoval prvega julija na dopust. Že več kot dve leti je živel tu brez dokumentov in potnega lista, kajti vse so mu ob neki priliki ukradli. Nič ni dobil nazaj in tudi na razna poslaništva se je obrnil, a brez

uspeha. S Kampalo v Ugandi, kjer je jugoslovansko poslaništvo tudi za Burundi, pa ni mogel dobiti zveze, ne pismene ne katerekoli druge. Končno so mu tu dali posebni papir, s katerim je mogel v Jugoslavijo. Čeprav je tam imel težave s policijo, se je končno vse v redu končalo in si zdaj tam urejuje novo dokumentacijo.

Zapustil nas je pa sredi največjega dela. Začela se je namreč sezona kave, pa sem moral vso skrb prevzeti jaz na svoje rame. Te dni smo zaključili odkupovanje tega pridelka, ki je za domačine tako pomemben. Odkupili smo nekaj čez 280 ton kavnega zrnja. Ljudje nam zaupajo bolj kot domačim trgovcem, ker jih pogosto goljufajo. Imeli smo tudi nekaj težav s krajevnimi oblastmi, vendar se je vse v redu končalo. Določili so nam namreč nedeljo za odkupovanje kave, na kar pa mi radi Gospodovega dne

„Med posvečenjem je posebna skupina bobnarjev izvajala svoj program s plesi.“
je zapisal misijonar Horvat k tej sliki.

13. avgusta 1983 so imeli v Burundiju posvečenje drugega domačega salezijanskega duhovnika Minani Vitale, ki ga na tej svojski fotografiji vidimo kot prvega z desne.

nismo pristali, in so nam končno le določili sredo. Trgovci so potem odkupovali v nedeljo, mi pa v sredo.

V začetku julija smo imeli prvo sveto obhajilo, okrog 300 otrok. Kot smo to storili za prvoobhajilno slovesnost na Veliki četrtek, smo jim tudi to pot postregli s čajem in kruhom. Da vidiš, kako so se tega radovali in bili kar pijani od veselja, saj so prepevali na vso moč. Potem smo imeli še birmo 500 otrok. Z župnikom Brazilcem sva vse sama birmala, zato so pa obredi trajali več kot tri ure. To je bil praznik! A le v cerkvi, brez zunanjega slavlja. Kakšna razlika med obhajanjem birme med Evropo in tukaj!

13. avgusta smo imeli še večji praznik: V sosednji župniji Rugenza je bil posvečen v duhovnika še drug domačin salezijanec. Slovesnost smo mu

pripravili pri nas v Rukago. Za povabljenе goste smo pripravili 2.000 „sandvičev“, sestre so napekle nekaj potic in dodali smo pivo in vino. Tu domači za novomašno zunanjo slavnost nič ne pripravijo, po smo pripravili sobratu mi salezijanci. Tudi to pot je vse lepo poteklo v splošno veselje.

No, zdaj se bomo malo oddahnili. Sicer tudi drugače ne manjka dela. Zraven naše mizarske in zidarske šole smo postavili veliko dvorano za šolske potrebe, ki sicer še ni povsem končana, vendar železna konstrukcija že stoji. V jeseni bomo stvar pokrili, nakar nas čaka še notranja ureditev.

Naše sosede, sestre Doroteje se pa pripravljajo na povečavo bolnišnice. Zdaj, ko je tu za zdravniško delo sestra-zdravnik, ki smo bili z njo skupaj v Burundiju, žele imeti ne le

dispanzer in zdravstveni center, ampak pravcato bolnico; zdaj je namreč treba za vsako malenkost bolnika peljati v bolnico v mestu.

Kako moramo biti v naši deželi previdni, kaže tale primer: V juliju je umrl v tujini bivši naš državni predsednik, ki je živel v Somaliji. Misijonar, ki je preje deloval v župniji, iz katere je bil pokojni, in ga je tudi dobro poznal, je v nedeljo, ko je zvedel za njegovo smrt, pri maši javno molil za pokoj njegove duše, a je bil takoj iz dežele izgnan...“

Naslednje Horvatovo pismo je z dne 2. oktobra:

„Pošiljam Ti sliko novomašnika, ki je zdaj odšel na študije v Rim, in sicer na našo salezijansko bogoslovno fakulteto za dve leti. Prav je, da se čim bolj pripravi na svoje delo v

naši deželi, kajti država hoče povsod imeti na vrhu le domačine. Letos so imeli precej težav naši salezijanski bogoslovci, ki študirajo v sosednji Rwandi. Niso jim hoteli dati izstopne vize. Prej so zahtevali posebno pismo naših predstojnikov, da res tam študirajo. Letos pa to ni bilo dovolj. Eden od sobratov, ki je uspel priti do ravnatelja tistega urada, je čul med drugim tudi tole njihovo stališče: „Mi bolj verjamemo našim škofom kot pa vašim belim predstojnikom!“ Tako smo prosili tukajšnjega domačega škofa za posebno priporočilo in potem so jih pustili iz dežele, po enomesečnem čakanju. Drugače je v deželi vse mirno. Naš predsednik hodi zdaj po Evropi in prosi pomoč; deviz ni in ekonomska kriza se zelo pozna.“

Nekdanji gojenec maristov v Kamerunu, Albert Matabon (v sredi) je postal duhovnik: dva marista, levo naš Zdravko Kravos, ga veselo spremljata.

Župnik misijona v Fresco, kjer delujejo tudi slovenske frančiškanke Brezmadežne. Na skrajni desnici je s. dr. Anica Šarman, zdravnica, zraven nje v belem s. Jurkovič.

KAMERUN

Misijonar brat marist ZDRAVKO KRAVOS se iz kraja Akono sredi avgusta tudi oglašča s pismom, v katerem se zahvaljuje za obisk, ki mu ga je napravil naš urednik:

„Hvala lepa za obisk! Ko sem se od Vas poslovil na letališču v Yaunde, sem šel spet domov v vsakdanje življenje in delo. Ta mesec smo imeli veselje, da smo doživeli mašniško posvečenje štirih naših nekdanjih učencev na gimnaziji. Ta, ki Vam pošiljam njegovo sliko v družbi z menoj in sobratom, se imenuje Albert Yatabon, začel je svoj poklic kot marist. Ko so učenci Janeza Krstnika njega pustili in šli za Jezusom, je

bil Krstnik vesel... Tudi mi maristi smo veseli. Afrika potrebuje domačih duhovnikov!

Danes prideta k nam iz Kanade dva sobrata, tako nas bo tu sedem. Tako bo šolsko leto še bolj veselo. Dela ne bo manjkalo, prijateljev pa tudi ne.

15. avgusta sem obhajal 40 let od mojih prvih zaobljub v družbi maristov, leta 1943 v kraju blizu Turina. Tedaj sem molil in še molim za svoj poklic, ne toliko, da bi zdržal jaz, ampak bolj, da bi drugi zdržali ob meni še mnogo let...“

SLONOKOŠČENA OBALA

Z misijona Fresco, kjer delujejo poleg škofijskega duhovnika Ivana

Bajca slovenske frančiškanke Brezmadežne v družbi z sosestrami drugih narodnosti, smo prejeli tudi dve pismi, in sicer iz kraja Gbagbam, ki spada v župnijo Fresco, a imajo tam sestre lepo postojanko, poleg one v Frescu. Obe pismi sta z dne 1. septembra.

S. EMANUELA FRAS piše:

„Iskrena hvala za Vaše pozdrave iz Kameruna; našla sem jih ob povratku v Fresco. Ko ste kartico pisali, sem bila v Avstriji na družbenem generalnem kapitulju, potem pa še nekaj dni v domovini. Nato sem v Franciji še opravila duhovne vaje, pripravila prtljago in 18. avgusta pletela spet nazaj na našo Slonokoščeno obalo, kjer sem se veselo spet vključila v našo skupnost. Zdaj nas je tu samo pet. Sestra Štefana Sever je ostala v Grazu, kjer obiskuje šolo za medicinsko sestro in babico, ki bo trajala 4 leta, a ta poklic ji bo zelo prav

prišel v Afriki. Tudi naš župnik p. Barbier je ostal v Franciji in je zaenkrat Ivan Bajec kar sam za vse delo v Frescu.“

S. BERNARDA JURKOVIČ pa piše od prav tam:

„Zahvaljujem se Vam v imenu vseh za poslani denar. Bog povrni vsem dobrotnikom! Avgusta sem se vrnila z mojega dopusta; dva meseca sem bila v Evropi.

Naš dispanzer v Gbagbamu bo mogoče to leto končan, in to s pomočjo različnih organizacij in posameznih dobrotnikov. V njem bomo mogle boljše postreči domačinom v njih potrebah telesnega zdravja. Tudi nova porodnišnica je v načrtu, zanjo je pa država prevzela skrb: dve tretjini stroškov, eno tretjino pa morajo prispevati prebivalci sami. Vsak bolnik, ki pride v dispanzer, mora plačati v ta namen 700 tukajšnjih frankov. Za nekatere je to prevelika dajatev in

Novi dispanzer na misijonski postojanki sester Brezmadežne v Gbagbamu na Slonokoščeni obali, kjer se žrtvuje predvsem s. Bernarda Jurkovič.

Nova cerkev v Gbagbamu, ki jo največ oskrbuje zdaj naš Ivan Bajec iz Fresca.

se raje ne pridejo zdraviti. Tako gre ta zbirka domačinov za porodnišnico zelo, zelo počasi naprej. Nje gradnja je pa nujno potrebna, kajti sedanje poslopje, v katerem je prostora le za osem postelj, je veliko premajhno in še v slabem stanju povrhu. Slej ko prej se bo samo zrušilo, ker je zidano na tukajšnji način, kar z zemljo. Upam, da bo novo poslopje porodnišnice preje pod streho, preden se to zgodi. Ta kraj Gbagbam je naenkrat zelo porasel, veliko je priseljencev iz severa Slonokoščene obale, iz Mali, največ pa iz Zgornje Volte. Ljudje pridejo semkaj iskat kruha, ker je zemlja bolj rodovitna. Prosimo Boga, da vsi ti ljudje ne najdejo tu le kruha za telo, ampak tudi Kruha za večno življenje.“

JUŽNOAFRIŠKA UNIJA

Iz Silvertona pri Pretoriji nam prvega avgusta piše kambonijanec p. ALBIN KLADNIK, ki se tudi naj-

prej zahvaljuje za poslane darove in pravi:

„Denar porabim pred vsem za zdravila. Molim, da misijonskim dobrotnikom dobri Bog povrne s tem, da bi bili Vi vsi zdravi, notranje srečni in zadovoljni. P. Bratinu in br. Pozničju sem njun delež tudi že odposlal na njuna misijona.

Z menoj je po navadi. Še vedno hodim mesečno na zdravniške preglede v bolnišnico. Sem se že naveličal. Saj je vedno ista zgodba. Pa bom moral najbrže to delati do smrti.

Drugi mesec bosta že dve leti, kar si se oglasil pri meni. Nisem mislil, da bom še tako dolgo ostal pri življenju. Pa – kopriva ne pozebe tako hitro...“

Z misijonarjem Kladnikom smo si kakih 35 let dopisovali. Zdaj mu ne bomo več pisali in tudi on ne nam, ker je umrl, o čemer glej sestavek v prednjem delu te številke.

NAROČNIKOM KATOLIŠKIH MISIJONOV V ARGENTINI!

Že desetletja prebirate v našem listu dopise slovenskih misijonarjev. Ko berete o njih podvigih, bi jim radi pomagali ne le z mojitvijo, ampak tudi z drugimi sredstvi, pa večina ne morete veliko, ker so v Argentini gospodarske razmere tako težke...

A vsaj enkrat na leto jim pomagajte, ko pridete na Misijonsko tombolo njim v pomoč okrog praznika Razglašenja Gospodovega, letos 8. januarja. Pomagajte jim tako in še bolj zlasti letos! Tudi misijonske dežele je zajela ekonomska kriza, ki jo misijonarji pri svojem delu zelo težko občutijo. Iz našega maledga, kar premoremo, vsaj nekaj darujmo njim, ki imajo še manj!

Morda bi se pa to pot odpovedali igranju raznih loterij, „prodejev“ in srečolovov, kjer imate tako malo verjetnosti, da bi med milijoni igralcev kaj zadeli. Tudi tu naj velja slovenski rek: Svoji k svojim! Pri Misijonski tomboli imate tisočkrat več verjetnosti, saj nas bo igralo komaj kakih tisoč.

Res da na Misijonski tomboli ni možnosti, da postanete milijonarji na tem svetu v zemskih dobrinah, a boste gotovo postali milijonarji v nadnaravnih dobrinah, ker boste zadeli „morje“ milosti. No, pa tudi dobitki Vas bodo razveselili, zlasti misijonski, ki so tako lep okras vsakega vernega slovenskega doma.

Rojaki! Naročniki „Katoliških misijonov“! Prijatelji slovenskih misijonarjev! Pridite na prireditve njim v pomoč in sodelujte, kolikor morete! Vsaj enkrat na leto darujte za naše misijonarje! Bog Vam bo v novem letu bogato poplača! Vašo velikodušnost, če se mu boste na ta način zahvalili za v preteklem letu od Njega prejete dobrote. Zaupajte! Bog ne ostane nikomur ničesar dolžan!

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Anglija (v librah) Po Gabrijeli Rehberger: J. Grčar, 10; A. Žle, 15; E Przybylawska, 10; ga. Biberovič, 5; Car, 2; P. Selak, 10; M. Fras, 5; O. Gosar, 10; A. Krajnc, 5; Grabrijela in Miha, 5,52; duh. Ludvik Rot, 10; J. Šabec, 20; M. Klemenčič, 5; tombola in srečolov v Bedfordu 83+73.10+7.38.

Argentina: Franci Markež, 30 dol.; Marija Žun, 138.70.

Kanada: Jožef Kmetič, 500 kan. dol.; Frančiška Lovriša, 18 kan. dol.

Francija: N. N., Tucquegnieux, 500 franc. frankov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za **Franca Buha** na Madagaskarju, Peter Arnšek, Bariloche, 2.000 a. pesov; za vaše misijonarje Misijonski asado v Slovenski vasi, 4.132,30 a. pesov.

ZA MISIJONE

Bartol Ciril, Venezuela, 200 boliv.; duh. Grilc Janez, 20 bolivarjev.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG POVRNI!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1984 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 25 dolarjev). Ločilsko pošiljanje 10 dolarjev več! V Argentini do konca februarja 1984 300 a. pesov, kasneje več!

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07

Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Črni kontemplativci v Afriki.

Registro de Prop. Int. N° 231147
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, El Cabezuolo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Suc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612